

ANDREJ KORIBKO
HIBRID HÁBORÚK: A REZSIMVÁLTÁS INDIREKT
ADAPTÍV MEGKÖZELÍTÉSE

A kiadvány az Oroszországi Népek Barátsága Egyetem ingyenes kiadványának magyar fordítása. A szerzőről bővebb információ és további munkái angol nyelven is elérhetőek [ezen a weboldalon](#).

BEVEZETÉS

Bevezetés 0.1: Tárgyi jelentőség

"A legmagasabb szintű kiválóság az ellenség ellenállásának harc nélkül való megtörésében rejlik." - Szun-ce

Több mint kétezer évvel ezelőtt egy kínai katonai stratégia, Szun-ce felismerte, hogy az indirekt hadviselés az egyik leghatékonyabb mód az ellenség elleni harc megvívására. Felhatalmazza arra a hadviselő felet, hogy vereséget mérjen ellenségére anélkül, hogy azzal közvetlen harcba bocsátkozna - ezáltal megtakarítsa magának azokat az erőforrásokat, melyeket egyébként az összeütközésre fordított volna. Az ellenség indirekt módon történő megtámadása egyúttal leköti és védekező állásba kényszeríti azt, sebezhetővé téve a támadás más formáival szemben. Emellett magában foglalja a védekező fél költségei növelésének lehetőségét, hiszen mindaz az idő és erőforrás, amit az indirekt támadás elhárítására kénytelen fordítani, máshol esetleg jobb helyen lett volna. A taktikai előnyök mellett ennek stratégiai előnyei is vannak. Jelen lehetnek olyan korlátozó tényezők (szövetségek, katonai erőegyensúly, stb.), melyek megakadályoznak egy entitást abban, hogy közvetlen ellenségességet tanúsítson a másik féllel szemben. Ebben az esetben az indirekt hadviselés az egyetlen lehetőség a másik fél destabilizálására.

Napjainkban a tömegpusztító fegyverek és a multipoláris világ korlátokat állít a nagyhatalmak közti közvetlen összeütközés elé. Bár az Amerikai Egyesült Államok máig a világ legerősebb konvencionális haderejével rendelkezik, az Oroszországgal fennálló nukleáris paritás emlékeztetőül szolgál arra, hogy az unipolaritásnak megvannak a korlátai. Továbbá, a nemzetközi rendszer olyan irányba formálódik, ami a bizonyos országok (Kína, Irán) elleni konvencionális hadviselés politikai és fizikai költségeit elviselhetetlen teherré tette az amerikai döntéshozók számára, ezáltal kevésbé vonzóvá téve a katonai opciót. Ilyen körülmények közt az indirekt hadviselés felértékelődik a stratégiai tervezésben, gyakorlati alkalmazása különféle formákat ölthet.

A közvetlen hadviselést a múltban bombázók és harcokcsik jelölték, de ha az USA által Szíriában és Ukrajnában alkalmazott minta előjelnek tekinthető, az indirekt hadviselést a jövőben a "tüntetők" és felkelők megjelenése fogja kísélni. Az ötödik hadoszlopot egyre kevésbé alkotják majd titkosügynökök és szabotőrök, ehelyett a nyilvánosság számára civilként megjelenő nem-állami cselekvők válnak meghatározó szervezőerővé. A közösségi média és kapcsolt technológiák behelyettesítik a precíziós tölteteket, az agresszor sebészeti pontosságú beavatkozásainak "forradalmi központjává" mindinkább a Facebook-oldalak és chat-szobák válnak. Ahelyett, hogy közvetlen módon konfrontálódnának egy nagyhatalom Hátországával, előtérbe kerülnek a proxy-háborúk, melyeket a rivális nagyhatalom közvetlen közelségében vívnak, hogy destabilizálják annak perifériáját. A hagyományos értelemben vett megszállás helyét átveszik a puccsok és indirekt rendszerváltások, melyek a hadviselésnek leginkább költségkímélő és politikailag kevésbé érzékeny formái.

Bevezetés 0.2: Elmélet

A könyv az indirekt hadviselés azon formájára összpontosít, amit az USA a szíriai és ukrajnai válságok során alkalmazott. Mindkét helyzetre sokan tekintettek kétkedve, hogy vajon a Színes forradalmak közel-keleti exportjának, vagy az Arab Tavasz Európába érkezésének lehetnek-e szemtanúi, esetleg valamiféle Frankenstein-keveréknek. Megállapítást nyert, hogy

amennyiben a két válsághelyzet esetében az USA cselekvéseit objektív módon hasonlítjuk össze, a rezsimeváltás megközelítések egészen új mintájának lehetünk szemtanúi. Ez a modell egy *színes forradalom* beindításával kezdődik, ami elsőként egy puha puccskísérlet formáját ölti, amit a későbbiekben kemény puccs és nemkonvencionális háború követ, amennyiben az első kísérlet kudarcba fulladt. A nemkonvencionális hadviselés kifejezést ebben a könyvben mindazon nemkonvencionális (nem-hivatalos katonai) erőalkalmazásra használjuk, melyet a tradicionális riválissal szemben nagymértékben aszimmetrikus helyzetből folytatnak. Egy kétágú megközelítésben együttesen alkalmazva a *színes forradalom* és a *nemkonvencionális hadviselés* alkotja a *hibrid háború* elméletét, az USA által folytatott indirekt hadviselés új formáját.

Bevezetés 0.3: Hivatalos orosz állásfoglalás a témában

2014. májusában a Moszkvai Nemzetközi Biztonsági Konferencia fokozottan összpontosított a színes forradalmak amerikai külpolitikai célok elérésében betöltött szerepére. Szergej Sojgu védelmi miniszter kijelentette, hogy "a színes forradalmak egyre inkább a hadviselés formáját öltik, és a hadviselés törvényei szerint alakulnak." Anthony Cordesman, a *Center for Strategic and International Studies* elnöke szintén részt vett a konferencián, és képi anyagokat, ill. PowerPoint vetítést mutatott be, ami magában foglalta más felszólalók lényegi megállapításait is. Valerij Geraszimov, Oroszország Fegyveres Erőinek vezérkari főnöke egy különösen fontos prezentációt tartott, és bemutatta a katonai erő alkalmazásának "adaptív megközelítését". A fogalom alatt ő egy idegen ország ellen a (színes forradalmakként azonosított) nem-katonai eszközök erőalkalmazással és nyílt katonai beavatkozással való támogatását érti.

Bevezetés 0.4: Az orosz állásfoglalás hiányosságai

Az elsőként Geraszimov által bemutatott adaptív megközelítés további vizsgálatot igényel, és ez jelen könyv egyik célja. Annak okán, hogy ez egy merőben új koncepció, nem került teljes körűen kidolgozásra, és további finomításra szorul. Példának okáért, a szíriai és ukrajnai forgatókönyv kapcsán figyelembe kell venni a *humanitárius beavatkozásnak* / a *védelem felelősségének* teljes hiányát. Következésképp, az erre vonatkozó elméletekben megállapításra került, hogy a mai komplex nemzetközi környezetben az USA destabilizáló művelete minél közelebb jut az általuk célba vett hatalmi központhoz (Oroszország, Irán, Kína), annál alacsonyabb a közvetlen katonai konfrontáció valószínűsége, és magasabb a valószínűsége annak, hogy indirekt eszközök (színes forradalmak és nem-konvencionális hadviselés) kerülnek alkalmazásra. Természetesen, ez az axióma elméletileg fordítottá válhat, ha az adott hatalmi központ meggyengül, zavarodottá válik, elveszíti stratégiai kezdeményező képességét, és az unipolaritás felfelé ívelőben van.

Annak okán, hogy Líbia Oroszország és Irán extrém perifériáján helyezkedik el, közvetlen rezsimeváltási módszerek kerültek alkalmazásra. Ukrajna és Szíria azonban lényegesen közelebb található a hatalmi központokhoz, a felemelkedő multipoláris világban így a színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés általi indirekt rezsimeváltási kísérletek voltak az elsődleges terv. Mivel a líbiai háború megismétlése a hatalmi központok határai mentén extrém nehézsgű lett volna az USA számára (Ukrajna miatt inkább, mint Szíria esetében, mert Oroszország erősebb hatalmi központ Iránnál, ami az utóbbi évek során jelentősen meggyengült), feltételezhető, hogy a jövőben a szíriai és ukrajnai modell válik irányadóvá. Bár a líbiai forgatókönyv lehet az amerikai katonai tervezés elsődleges célja, sokkal inkább

anomáliának, mint törvényszerűségnek lesz tekinthető, ahogy az USA beljebb nyomul Eurázsia belső területeibe.

Továbbá, az adaptív megközelítés 2014-es Moszkvai Nemzetközi Biztonsági Konferencián bemutatott formája nem volt geopolitikai kontextusba helyezve, nem adott teljes körű magyarázatot a színes forradalmakra és nemkonvencionális hadviselésre. Nem említette azt sem, hogyan képeznek átmenetet a két koncepció közt, mert az adaptív megközelítés elgondolása új jelenség, és elsőként 2014 májusában került bemutatásra. Ennek megfelelően, szabad az út a kérdés újbóli vizsgálata előtt, ami összekapcsolja és egyetlen elméletben összegzi a jelenség megfigyelése során szerzett tapasztalatokat. Mivel a nem kellő alaposággal vizsgált adaptív megközelítés a globális biztonságra leselkedő egyre fokozódó veszélyként azonosítható, ez a könyv sürgetőbb és időszerűbb jellegű mint eddig bármikor.

Bevezetés 0.5: Tárgy, alany, kiterjedés, és a könyv

A vizsgálat tárgya az USA stratégiája, alanya a rezsimváltás új mintájú megközelítése. A könyv az adaptív megközelítés színes forradalom és a nemkonvencionális hadviselés aspektusainak elemzésére szorítkozik, azon feltételezés alapján, hogy azok a hadviselés új elméletének jegyeit viselik. A kettő közti fúzió különáll a katonai beavatkozástól mint harmadik lépéstől, és kifejtésre kerül, hogy a hibrid út előnyben részesíthető lehet a destabilizációs folyamat *humanitárius beavatkozássá / védelem felelősségévé* kiterjesztésénél. A Szíriában és Ukrajnában lezajlott eseménystruktúra esettanulmányként szolgál az új elmélet tesztelése során, egyúttal előfeltételnek tekintett, hogy az olvasó bizonyos szintű előzetes tudással rendelkezik a két válsághelyzetre vonatkozóan. A könyv célja, hogy kidolgozza és elemezze az USA 2014-es Moszkvai Nemzetközi Biztonsági Konferencián elsőként leírt rezsimváltás-sablonját, valamint a Színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés módszerét, ami az állam destabilizálásának új elméletét jelenti és stratégiai bevetésre készen áll a világon bárhol.

Bevezetés 0.6: Metodológia

A könyv sajátos módszertant alkalmaz megállapításainak egyértelmű megvilágítására, az új elmélet állításait a szíriai és ukrajnai válságból vett példákkal támasztja alá. Az első fejezet az új koncepciót alátámasztó elméleti környezettel foglalkozik. Elsőként azon geopolitikai elméletek fejlődését vizsgálja, melyek az Egyesült Államok oroszellenes külpolitikai lépéseit helyezték kilátásba. Azt követően megvizsgálja azokat a katonai elméleteket, melyek Oroszország rejtett és indirekt destabilizálását részesítik előnyben. A fejezet vége röviden szól a teljes spektrumú dominanciáról, valamint arról, a színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés hogyan illenek bele ebbe a paradigmába.

A második fejezet a Színes forradalmak alkalmazására összpontosít. A mögöttük álló elmélet és stratégia áttekintésével kezdi, különös tekintettel a hálózati hadviselésre és a közösségi média befolyására. Azt követően bemutatja, hogy ezen törekvések eredménye egy kormányellenes cselekvőkből álló "raj" létrehozása, ami összességében a Gene Sharp által előírányozott taktikai parancsokat követi. Végül az ezen módszerek gyakorlatában tapasztalattal rendelkező két egyénhez kapcsolódó kommentár vonja le a fejezet végkövetkeztetését.

A harmadik fejezet a második fejezet vázát követi, attól eltekintve, hogy a színes forradalmak helyett a nemkonvencionális hadviselésről értekezik. A nemkonvencionális hadviselés

hivatalos amerikai katonai meghatározásával kezd, amit a későbbiekben a könyv kontextusa számára átformál. Áttekinti az USA hagyományos nemkonvencionális műveleteinek, és a nem-állami cselekvők hidegháború utáni időszakban történő felemelkedésének történetét. Azt követően kifejti, hogy a nemkonvencionális hadviselés ugyanazon stratégiai paradigmát követi, mint a színes forradalmak. Végül részben elemzi az amerikai fegyveres erőktől kiszivárgott TC 18-01 nemkonvencionális hadviselés kézikönyvet, hogy bemutassa annak releváns felhasználását.

A negyedik fejezet összeköti a színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés koncepcióit, és bemutatja, hogy kölcsönös kiegészítő elemei egy ugyanazon rezsimváltás egészének. Ez a fejezet egybefoglalja a korábbi megállapításokat, felépítve ezzel a "hibrid háborúk" új elméletét. Ezen a ponton egyértelműen láthatóvá válik a koncepció egységisége, valamint az, hogyan fonódik egybe a két alkotóelem egyetlen integrált elméletbe. Az utolsó fejezet a következtetés, amely részleges előrejelzést és általános ajánlásokat ad a hibrid háborúra vonatkozóan. Utolsó szakaszában röviden összegzi a könyvet és levonja a végkövetkeztetést. Ezen a ponton a cél, hogy az olvasó olyan megértéshez jusson a hibrid háborúra vonatkozóan, ami további kutatás alapjául szolgálhat ebben a forradalmi témában.

1. FEJEZET: ELMÉLETI KONTEXTUS

1.1.1: Geopolitikai kontextus

Az Oroszország irányába folytatott kortárs amerikai külpolitika egy geopolitikai elmélet összességének eredménye. Annak okán, hogy a két ország a Föld két ellentétes féltekéjén, egymástól megközelítőleg azonos távolságra helyezkedik el, természetes, hogy a geopolitika formálja a két ország egymással szembeni külpolitikáját. Mindkét ország erős hatalom, amely képes kiterjeszteni befolyását saját határain túl, bár napjainkban ez sokkal inkább igaz az Egyesült Államokra, mint Oroszországra. Valójában az Egyesült Államok egy Eurázsia egészére kiterjedő megközelítést dolgozott ki Oroszország és más hatalmak letörésére, és ez a stratégia az, ami a hibrid háborúk középpontjában áll. Hogy ezt megértsük, elsőként a hozzá vezető geopolitikai tartóoszlopok áttekintésével kell kezdenünk. A mai politika kialakulásához vezető elméletek alapelveinek megértése nélkül nem lehetséges megérteni az új elmélet valós súlyát és annak az amerikai stratégiai tervezésben betöltött szerepét.

1.1.2: Mahan és Mackinder

Alfred Thayer Mahan tekinthető a jelenlegi amerikai külpolitikát befolyásoló geopolitikai gondolkodás alkotójának. 1890-ben publikálta a "The Influence of Sea Power Upon History" c. művet, és munkássága során a haditengerészeti stratégia fontosságát hangsúlyozta a globális befolyás kiterjesztésére vonatkozóan. Munkásságának leglényegibb koncepciója azon megállapítás volt, miszerint a tengeren bizonyos területek feletti stratégiai ellenőrzés átváltható más régiókban gyakorolt kontrollra vagy befolyásra. Ezáltal segítette a tengeri hatalmakat globális stratégiájuk kialakításában.

Részben Mahan tengeri hatalmak befolyásáról való értekezésére válaszként, Halford Mackinder 1945-ben megírta "The Geographical Pivot of History" c. munkáját. Ebben a szárazföldi hatalmakra gyakorolt befolyás helyett annak hangsúlyozására összpontosított, hogy aki uralja a Hátságot (amit ő Oroszország részeként és Közép-Ázsiaként azonosított), az rendelkezik a szükséges előfeltételekkel ahhoz, hogy uralja Eurázsia "világszigetét". Bár nem az elmélet kiemelkedő részeként, de megkülönböztette a belső félholdat mint a világsziget partvonalával határos részét. Mackinder Kelet-Európát a Hátságához vezető kapuként határozta meg, később 1919-ben azt írta, "aki uralja Kelet-Európát, irányítja a Hátságot; aki uralja a Hátságot, az irányítja a világszigetet; aki uralja a világszigetet, az irányítja a világot."

Ami itt fontos, hogy a két geostratégia ellentétes nézeteket vallott arról, hogyan történik világszerte a hatalom gyakorlása. Jelen könyv kontextusában azonban Mahan elsődleges jelentősége, hogy befolyást gyakorolt Mackinder gondolkodására, aki a maga részéről felhasználta a tengeri hatalom bizonyos koncepcióit az eurázsiai világszigetre és Hátságokra vonatkozó elméletében. Az ő, Kelet-Európa szerepéről adott elemzésének egyesítésével Mackinder elméleti hozzájárulása jelentősen fokozta Oroszország szerepét a globális geopolitikai tervezésben, és célkeresztbe helyezte mindazok számára, akik globális dominanciára törekcsenek.

1.1.3: Prométheizmus

Az Oroszországgal kapcsolatos geopolitikai gondolkodás következő stádiuma a két világháború közötti időszak lengyel vezetője, Josef Pilsudski nevéhez és az ő Prométheizmus

stratégiájához köthető. Pilsudski úgy gondolta, a Szovjetunió nem-orosz lakossága kívülről befolyásolható annak érdekében, hogy fellázadjon a központ ellen, és az állam egésze etnikai entitások sokaságára töredeztethető, amit Lengyelország egy szövetségi rendszer keretében ki tudna használni. Bár ezt a célt elérni nem tudta, Pilsudski erőteljes befolyást gyakorolt az Oroszországgal kapcsolatos geopolitikára. Úttörője volt azon elgondolásnak, mely szerint a periféria stratégiai destabilizálása tovább terjeszthető a belső területek felé, ami később visszatükröződött Z. Brzezinski nagy befolyással bíró Eurázsiai Balkán ideájában.

1.1.4: Periféria és ütközési zóna

Nicholas Spykman 1944-ben visszatért Mackinder belső félhold ideájához, és peremvidéknek nevezve továbbépítette azt. Ő fontosabbnak látta ezt a régiót a Hátországnál, részben ipari ereje és emberierőforrás-potenciálja, részben az agresszív revizionista hatalmak öröksége miatt (Napóleon Franciaországa, és a második világháború béli Németország). Ez vezetett Mackinder Kelet-Európáról és a Hátországról alkotott elméletének felülvizsgálásához, majd a korábbiak helyett azt állapította meg; "aki irányítja a peremvidéket, uralja Euráziát; aki uralja Euráziát, irányítja a világ sorsát."

Saul Cohen továbbvitte ezt a lépést azzal, hogy régióközi összehasonlításnak vetette alá a Hátország államait, hogy megalkossa azt, amit ő Ütközőzónának nevezett. Úgy definiálta ezt mint "nagy, stratégiai elhelyezkedésű régió, amiben számos konfliktusban álló állam van jelen, és megrekedt a nagyhatalmak ütköző érdekei közt". Ilyen övezeteknek tartotta a Szubszaharai Afrikát, a Közel-Keletet, és délkelet-Ázsiát.

1.1.5: Az Eurázsiai Balkán

Z. Brzezinski, Jimmy Carter volt nemzetbiztonsági tanácsadója és a Mudzsahedin keresztapja 1997-ben megírta "The Grand Chessboard: American Primacy and its Geostrategic Imperatives" c. munkáját, amiben körvonalazta, hogyan tudja az Egyesült Államok megőrizni az egypólusú dominanciát szerte Euráziában, különös tekintettel arra, amit ő "Eurázsiai Balkánnak" nevezett. Ezt a következőképp definiálta:

"Az Eurázsiai Balkán által képzett nyúlványnak (délkelet-Európa egyes részei, Közép-Ázsia és Dél-Ázsia egyes részei, a Perzsa-öböl térsége, és a Közel-Kelet) nem csak politikai entitásai instabilok, de gyakorlatilag csábítják és invitálják a hatalmasabb szomszédok behatolását, mindegyikük szándékában áll a régió másik hatalom általi irányítás alá vonásának megakadályozása. Ez a hatalmi vákuum és a hatalom-elszívás sajátos kombinációja igazolja az 'Eurázsiai Balkán' megnevezést."

Brzezinski lényegében kiterjesztette a Peremvidék/Ütközőzóna elgondolást, hogy magában foglalja Közép-Ázsia és a Kaukázus újonnan függetlenedett szovjet köztársaságait. Ez közvetlen Oroszország bejárata elé helyezi az - ahogy ő fogalmazott - etnikai olvasztótégelyt. Később Pilsudski ideáihoz folyamodott, hogy bevegye az Eurázsiai Balkán stratégiai destabilizációját mint az orosz magterület meggyengítésének és az amerikai hegemonia megőrzésének lehetséges módszerét. Ezt úgy képzelte el, mint a kontinentális hatalmak összeütközésének megakadályozását, ami Amerika Eurázsia feletti irányítását fenyegeti.

1.1.6: Geopolitikai kontextus - összegzés

Brzezinski Eurázsiai Balkán koncepciója az amerikai geopolitikai gondolkodás csúcsa. Ha Mackinder felépítette a világsziget elméletét és Oroszországot azonosította annak Hátságaként, Spykman és Cohen kihangsúlyozta a sebezhetőségét, Pilsudski innovatív módon összeesküvést szőtt a felbontására, akkor Brzezinski egyesítette valamennyiük tanításait az amerikai elsőbbség geopolitikai vezérelvként meghatározásában. Oroszország és a Hátság meggyengítése érdekében azt indirekt módon kell célba venni Pilsudski módszere, az Ütközőzóna területeinek destabilizálása segítségével.

Ez az elgondolás nem szükségképpen jelenti a szeparatizmus erősítését Oroszország határain belül, ahogy Pilsudski tervezte (bár ez is az amerikai célok szolgálatában állna), ehelyett a perifériális káosz általános elgondolásának előmozdítását foglalja magában, és stratégiai célok érdekében maximalizálja azt. Ennek logikája, hogy amennyiben Oroszország eurázsiai periferiája az állandó destabilizáció és kaotikus folyamatok állapotában marad (vagy legalábbis stabilan orosz-ellenes kormányokkal töltik meg, ami önmagában is destabilizáló lenne), Oroszország elmozdulna az egyensúlyi állapotból, és nem lenne képes Amerika hegemonikus terveinek meggátolására. Ennek valószínűsége úgy fokozódik, minél közelebb hatol be a destabilizáló káosz az orosz magterületre.

Amerika kihívása napjainkban abban a tényben áll, hogy a világ mindinkább multipolárisává válik, és Oroszország helyreállítja érdekérvényesítő képességét a szomszédos országokban (eközben Kína, és Irán is), az USA emiatt indirekt destabilizáló módszerekhez kell forduljon. A 2003-as "sokk és megfélemlítés" hadjáratnak, vagy a NATO 2011-es líbiai háborújának megismétlése Kazahsztánban és Ukrajnában közel lehetetlen, a megváltozott nemzetközi környezetnek és a hatalmas járulékos (fizikai, pénzügyi, politikai) veszteségeknek köszönhetően, amivel egy ilyen művelet járna. Ugyanakkor, működésbe léptek az indirekt geopolitikai szabotázs hadjáratok, melyek a "demokrácia-párti" mozgalmak látszatával vagy külföldről szított polgárháború formájában zajlanak. Valójában a két módszer egyesítése egy "kettő az egyben" puccs módszerben a tökéletes "kiütéses" támadás az eurázsiai súlypontok - ebben az esetben Oroszország - semlegesítésére.

Ennek a módszernek az újdonsága abban rejlik, hogy sikereket ér el pusztán a káosz terjesztésével és olyan centripetális erők létrehozásával, melyek az adott társadalom széthullásával fenyegetnek. Nem szükséges eltávolítani a kormányt ahhoz, hogy sikereket

érjen el - mindössze annyi kell történjen, hogy a társadalom megosztottá váljon, széleskörű bizonytalanság alakuljon ki, és a társadalmi káosz előjelei sikerhez vezetnek. Ez a vákuum és elszívás kombinációja, ami - mint Brzezinski írja - geopolitikai holtpontra előidézését segíti elő, és a továbbiakban hatalmas kihívást jelent az indirekt módon célba vett társadalom számára, hogy visszavegye a kezdeményezést a közvetlen destabilizált régió határain túl. Holtpontra jutnak a válsággal való megbirkózás terén, és akár akarják, akár nem, ez stratégiai védekező pozícióba kényszeríti őket. Méginkább, ha a célba vett állam közvetlen határos az indirekt célponttal, például Oroszország esetében Ukrajna.

1.2.1: Katonai elméletek

Itt helyénvaló bizonyos katonai elméletek magyarázatára váltani, melyek az indirekt hadviselés módszeréhez folyamodást részesítik előnyben. Annak érdekében, hogy megismerhessük a hibrid háború elméletét, fontos megérteni, az amerikai döntéshozók hogyan és miért alkalmazzák ezeket a koncepciókat. Ebben a fejezetben válogatott elméletek, stratégiák, és taktikák lesznek megvitatva, a tömörség érdekében valamennyi esetben a tárgy szempontjából lényeges aspektusai kerülnek kihangsúlyozásra.

1.2.2: Negyedik generációs hadviselés

1989-ben William Lind társszerzőként jegyzett egy cikket a Marine Corps Gazette hasábjain, ami előrevetítette az új generációs hadviselés megjelenését. Az általa definiált negyedik generációs hadviselés változékonyabb, decentralizáltabb, és aszimmetrikusabb mint a múlt hadviselése. Tekintve a nem-állami cselekvők számának robbanásszerű növekedését a hidegháború utáni időszakban, Lind prognózisa helytállóan tűnik. A hadviselés ezen típusa szintén megfeleltethető a nemkonvencionális hadviselés stílusának, értve ez alatt, hogy annak terjedése a negyedik generációs hadviselés közvetlen következményének tekinthető. Lind szintén előrejelezte, hogy fokozott hangsúly helyeződik majd az információs hadviselésre és pszichológiai műveletekre, ami összhangban van a Színes forradalmak működési módjával. Azt írja:

"A pszichológiai műveletek a média/információs beavatkozás formájában domináns műveleti és stratégiai fegyverré válhatnak... Az elsődleges cél az ellenség lakossági támogatásának átállítása és a háború lesz. A televíziós hírek erősebb műveleti fegyverré válhatnak, mint a páncélos hadosztályok."

Következésképp, a könyv kontextusában Lind előrejelzései valóban előrelátóak voltak. Előrevetítették a tömeges kormányellenes információs hadjáratok, a nemkonvencionális hadviselés "népszerűségének" eljövételét. Azt is írta, hogy a "civil" és "katonai" kategóriák közti különbségek elmosódnak, ami szintén igaznak bizonyult. Különösen később vált láthatóvá, hogyan használják fel a civileket de facto katonai célokra a színes forradalmak során, és hogyan használ a hadsereg civil támogatást a nemkonvencionális hadviselés során. Ezen a módon a hibrid háborúk a negyedik generációs hadviselés összegzésének tekinthetőek.

1.2.3: Az Öt Gyűrű

John Warden, az amerikai légierő ezredese a szerzője az Öt Gyűrű stratégiai koncepciónak. Kijelenti, hogy öt fő súlypont létezik, ami a szemben álló erőket együtt tartja. Kezdve a belső magtól (legfontosabb), kifelé haladva ezek: vezetés; rendszer nélkülözhetetlen elemei;

infrastruktúra; lakosság; és harci mechanizmusok. Az alábbi kép megjeleníti ezt vizuális formában.

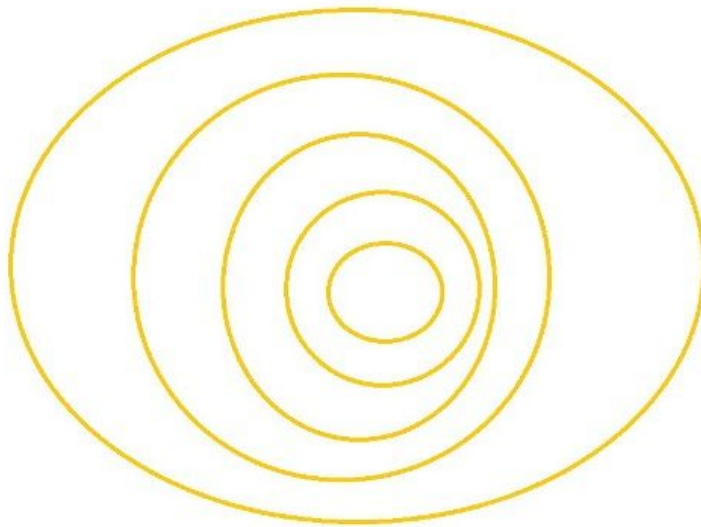

Warden azt írja, az ellenség olyan mint egy rendszer, következésképp ezek a részek bizonyos fokú összeköttetésben állnak. A csapás minél inkább a maghoz közeli területet ér, annál erősebb és nagyobb visszhangot vált ki a támadás. A rendszer lényegi elemeinek sérülése kihatással van a körülötte elhelyezkedő gyűrűkre, miközben a hadsereg elleni támadás elszigetelt marad és csak az adott gyűrűt érinti.

Ez a koncepció nagyon fontos mind a nemkonvencionális hadviselés, mind pedig a színes forradalmak szempontjából. A nemkonvencionális hadviselés során a harcoló egységek ezen körök mindegyikét próbálják támadni, de hatékonyság okán túlnyomó részt a középső háromra összpontosítanak (lakosság, infrastruktúra, rendszer lényegi elemei). Természetesen, megesik a kihelyezett hadsereg vagy vezetés elleni támadás, de utóbbi esetben a nemkonvencionális hadviselés cselekvőinek esélyei jelentősen romlanak, és a későbbiekben nehezebben teremődik lehetőség hasonlóan nagy horderejű célpontok elérésére.

Az Öt Gyűrű máshogy néz ki a Színes forradalmak esetében; itt két külön gyűrűrendszer létezik a két célpontra, a társadalomra és az egyénre. A társadalmat tömeges jelleggel célozza a színes forradalom, miután döntés született a destabilizáció megkezdéséről. A külső gyűrűtől a belső gyűrűig, a lista a következő:

Társadalom

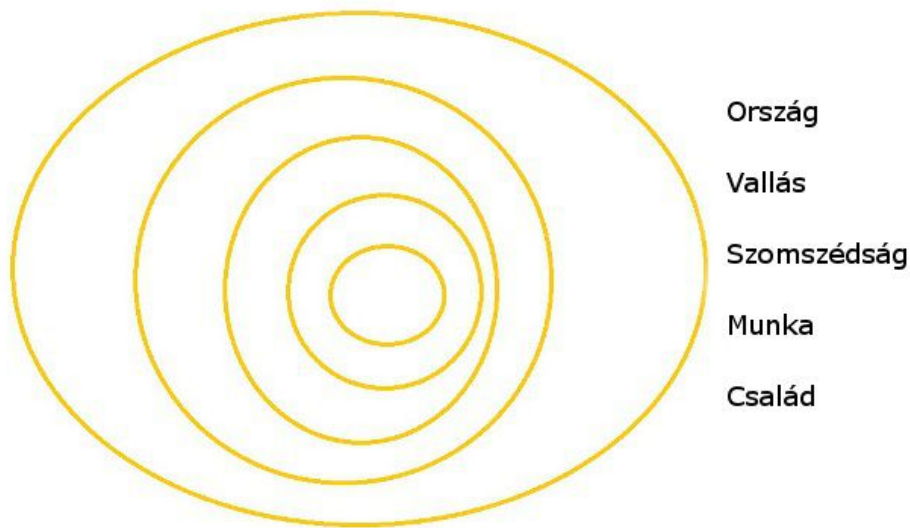
Lakosság
(Nemzetközi) Média
Nemzeti elitek
Hadsereg/rendőrség
Vezetés

Az aktivált színes forradalom célja, hogy megragadja a hatalmat, és leváltsa az ország vezetését. Ebben nagyon hatékonyan működik, tekintve, hogy összegyűjti a lakosságot egyetlen rajba (egy koncepció, ami a harmadik fejezetben lesz részletezve) amit a kormányt képviselő közintézmények elárasztása céljából mozgósít. A tömeges külső gyűrű így egyesül (vagy ami még fontosabb, annak látszatát kelti) annak érdekében, hogy közvetlen csapást mérjen a belső gyűrűre, a köztes gyűrűk megkerülésével. Ha a katonaság/rendőrség a döntéshozói mag védelmére kel és sikeresen veri vissza az offenzívát, akkor elérkezett a nemkonvencionális hadviselés szakasza - még ha ez kisebb kiterjedésű is, mint pl. az Ukrajnában zajló események (és nem egy teljes kiterjedésű háború, mint Szíriában).

Az elitek a harmadik legbelső gyűrű, mert megvan a hatalmuk ahhoz, hogy befolyásolják a médiát és a lakosságot, de általában nem képesek hatással lenni a katonaságra vagy rendőrségre. A nemzetközi és belföldi média az adott ország béli viszonyoktól függően különböző szintű fontossággal bír, de hatással van a lakosságra. A kormányellenes (nemzetközi) média nyomást gyakorolhat a hatóságokra annak érdekében, hogy vonakodjanak megvédeni magukat a színes forradalom puccskísérletével szemben, de nem ez a döntő tényező abban, hogy a kormány végül eltávolításra kerül-e vagy nem.

A színes forradalom második célpontja az egyén, és a "mozgalom" annyit próbál megnyerni, amennyit csak lehetséges, a destabilizáció bendítása érdekében. Ezek a gyűrűk minden kultúrában és demográfiai korcsoportban eltérőek, és egy célba vett országon belül is számos variációjuk létezhet. Alább egy a lehetséges számtalan változat közül:

Felnőtt egyén (nyugati)

Ebben a példában a család jelenti az egyén életének magját, így amennyiben az információs pszichológiai hadművelet célba tudja venni ezt a gyengeséget annak érdekében, hogy az egyént rábírja a mozgalomhoz csatlakozásra, az esélyei jelentősen javulnak. Ugyanakkor, ha a mozgalom a hazafias érzelmekhez fordul, de a személy vagy a társadalom többsége nem táplál erős érzelmeket ilyen irányba, a művelet nem lesz sikeres. Ez azt jelenti, hogy a színes forradalom először adatokat kell gyűjtsön a célpont demográfiáról, és azt követően kell eladja magát a legsebezhetőbb mag gyűrűnek.

1.2.4: Indirekt megközelítés és OODA hurok

A negyedik generációs hadviselés meghatározó jellegzetessége, hogy szinte teljes mértékben indirekt. Legyen aszimmetrikus hadviselés vagy pszichológiai művelet, a célpontokat tipikusan nem közvetlen módon támadják. Az indirekt megközelítés koncepciójának egészét intézményesítették már a negyedik generációs hadviselés eljövetele előtt - 1954-ben B. H. Liddell Hart "The Strategy of Indirect Approach" c. művében ír annak szükségességéről, hogy a célpontok megközelítése váratlan legyen és indirekt módszer segítségével történjen. Munkája tartalmazza a következő definíciót, ami összefoglalja a koncepciót:

"A stratégiában a leghosszabb kerülőút a legrövidebb hazavezető út. Mindinkább tisztán láthatóvá válik, hogy a mentális vagy fizikai célkitűzés az opponens várakozásainak keretein belül történő közvetlen megközelítése általában negatív eredménnyel végződik... az ellenség pszichológiai és fizikai egyensúlyának elmozdítása az ellenség elmozdítására tett sikeres kísérletnek létfonosságú előfeltétele... Ez az elmozdítás stratégiai indirekt megközelítés által érhető el, ami számos formát ölthet..."

A színes forradalmak indirekt támadás a kiszemelt nemzet kormánya ellen, mert konvencionális külső erők nem kerülnek felhasználásra, és ugyanez igaz a nemkonvencionális hadviselésre. Ahelyett, hogy intézmény-ellenes hadsereget közvetlen harcba küldenének az állam vagy annak hadserege ellen, a színes forradalmak és a nemkonvencionális hadviselés

indirekt módon vív háborút az Öt Gyűrű szelektíven megcélzott különböző részei ellen. Ez teszi őket formátlanná és nehezen előrejelezhetővé.

A kiszámíthatatlanság John Boyd OODA hurokjának Achilles-sarka. Bár konceptualizálásának célja eredetileg vadászpilóták segítése volt, Robert Greene író és stratégia úgy gondolja, hogy a Hurok valamennyi életterületre alkalmazható. Az elgondolás lényege, hogy a döntéshozatalra azt követően kerül sor, hogy az egyén megfigyeli a szituációt (Observe), orientálja magát (Orient), dönt (Decide), és utána cselekszik (Act). Az indirekt megközelítés kiszámíthatatlansága felborítja a célpont OODA hurokjának egyensúlyát és ezzel összezavarja azt, következésképp alkalmatlanná teszi az opponens arra, hogy helyes döntéseket hozzon és annak megfelelően cselekedjen. A színes forradalmak összezavarják a rendőrséget és katonaságot, mert megnyilvánulásaikat kifejezetten arra tervezték, hogy kiszámíthatatlanok legyenek, és a nemkonvencionális hadviselés természeténél fogva ezzel ruházódik fel. Másrészt, amikor a színes forradalmak jövőbeli résztvevőikhez próbálnak fordulni, üzeneteiket a lehető legegyszerűbb formában juttatják el, hogy a célpont OODA hurokját maximalizálják.

1.2.5: Káoszelmélet

A hibrid háborúk számára az egyik legalkalmazhatóbb eszmei áramlat a káoszelmélet. Steven Mann 1992-ben írta meg "Chaos Theory and Strategic Thought" c. munkáját, amiben megpróbálta közös nevezőre hozni ezt a két, látszólag eltérő koncepciót. Mindazonáltal, elmondható, hogy Mann káoszelméletre adott értelmezése az olvasóétól eltérő lehet. A káoszról alkotott nézetei a "nemlineáris dinamikának" megfelelőek, és "nagyon nagy számú változó elemből álló rendszerekre" (pl. társadalom vagy háború) vonatkoznak. Hangsúlyozza, hogy bár rendezetlennek tűnik, szórványosan megfigyelhető bizonyos mértékű szabályszerűség a káoszban, különösen a "gyenge kaotikus rendszerekben".

Az ő elmélete szerint a káosz néhány alap változótól függő, és "amennyiben eljutunk a környezetünk pontos leírásához, olyan pozícióban vagyunk, ami lehetővé teszi érdekeink érvényesítését." Ezek a változók a következők:

- a rendszer kezdeti formája
- a rendszer mögöttes struktúrája
- a cselekvők közti kohézió
- az egyéni cselekvők konfliktus-energiája

Mindez egyaránt érvényes a színes forradalmakra és a nemkonvencionális hadviselésre. Például, a kiszemelt ország társadalmi helyzetének eredeti formája legalább annyira fontos a Színes forradalom számára, mint a fizikai, katonai és infrastrukturális helyzet a nemkonvencionális hadviselés számára. Ugyanez vonatkozik a másik két változatra. Ahol a dolgok kezdenek igazán érdekessé válni, az az utolsó pont, az egyéni cselekvők konfliktus-energiája. Mann azt írja, hogy "az emberek konfliktus-energiájának megváltoztatásához - csökkentéséhez, vagy nemzetbiztonsági céljaink számára kedvező irányba fordításához - meg kell változtatnunk a szoftvert. Ahogy azt hackerek megmutatták, egy szoftver megváltoztatásának legagresszívabb módja "vírus" segítségével történik, és mi az ideológia, ha nem az emberi szoftver vírusának egy másik megnevezése?" Bár ezt azzal kapcsolatban írja, amit ő Amerika "demokratikus pluralizmusának és az egyéni emberi jogok tiszteletének" nevez, az elgondolás számos más kontextusra alkalmazható.

Egyszerűen fogalmazva, a civilizációs/kulturális kódtól függően, a kiszemelt társadalom Őt Gyűrűjébe behatolás legmegfelelőbb módjaként a színes forradalmak hozzáigazítják üzenetüket a célközönséghez, megalkotván ezzel a saját céljaikra szabott "vírust", ami lehetővé teszi a célközönség könnyebb meggyőzését. A vírus "megfertőzi" az egyéneket a politikai érzelmeik megdolgozásával, és az alapvető elgondolás az, hogy amennyiben a vírus megtalál egy "áldozatot", ez az egyén aktívan "terjeszteni" fogja az új ideát, létrehozván ezzel a "politikai fertőzést". Ez bővebben tárgyalásra kerül majd a harmadik fejezetben és a "rajok" (társadalmi) hálózati hadviselés általi létrehozása kapcsán, de a helyénvalóság végett itt fontos volt legalább érintőlegesen megemlíteni.

A kaotikus alapelvek hibrid háborúk elméletébe történő bevonása a negyedik generációs hadviselés meghatározó vonása. Egyúttal nemlineáris természetüknél fogva eredendően indirekt jellegűek és alapvetően kiszámíthatatlanok a célpont számára, ami az OODA hurokra a korábban említett hatást gyakorolja. Geopolitikai szinten a káosz illeszkedik Brzezinski Eurázsiai Balkán koncepciójához, következésképp hatással lehet a nemzetközi kapcsolatokra és a szociológiára, hadtudományra egyaránt. Ez teszi a káoszt sokoldalúvá, és nagy mértékben kiterjeszti alkalmazásának kilátásait.

Amikor a káoszt szándékosan elszabadítják a nemzetközi kapcsolatokban egy nagyobb stratégia részeként, beszélhetünk "konstruktív", "kreatív", vagy "irányított" káoszlól. A káosznak ezen formájaként lett azonosítva az Arab Tavasz (és a 2014-es Moszkvai Nemzetközi Biztonsági Konferencián a színes forradalmak összessége), valamint a nem-állami cselekvők által mozgatott destabilizáció Szíriában és Irakban. Lényegében, a **Hibrid háború irányított káosz**. Vírusként kezdődik, ami terjedni kezd a célba vett ország társadalmi rendszerében, majd amennyiben a rajok és az ál-nemkonvencionális hadviselés előőrsei (pl. Jobb Szektor szerű személyek) nem tudják erővel megragadni a hatalmat vagy rákényszeríteni a kormányt a lemondásra, akkor következik a tényleges nemkonvencionális hadviselés. A végső lépés, a nemkonvencionális hadviselés megkezdése a színes forradalmak egy új kiegészítő eleme, ami így megalkotja a hibrid háborút. Ez a kiegészítés a színes forradalmak Belorussziában, Üzbegisztánban és más olyan országokban elszenvedett kudarcainak tapasztalatából építkezett, ahol a puccskísérlet mellé nem társult másodlagos terv sikertelenség esetére (nemkonvencionális hadviselés). Ezeket egy egyesített csomagba összesítve (ahogy az Szíriában és bizonyos szinten Ukrajnában látható volt), a színes forradalom és a nemkonvencionális hadviselés kombinációjának (hibrid háború) célja a rendszerszintű káosz.

1.2.6: A háttérből irányítva

A bevezetésben megemlítesre került, hogy bizonyos nemzetközi korlátok határt szabnak az amerikai erőalkalmazásnak az Egyesült Államok határain túl. Például, Oroszország feltámadása és az Egyesült Államokkal való nukleáris paritása lehetetlenné teszi, hogy a Pentagon rezsimváltás célzatú inváziót kezdjen Ukrajnában vagy Kazahsztánban. Az USA ennek okán a háttérből irányítás politikájához folyamodik ilyen esetekben. Ez a politika úgy definiálható, mint "titkos amerikai katonai segítségnyújtás azoknak, akik a konfrontálódást magukra vállalják". Ez a hadviselés új stratégiája olyan helyszíneken, ahol az USA valamilyen oknál fogva nem szándékozik közvetlen katonai konfliktusba bonyolódni. A regionális szövetségesek proxyként felhasználására hagyatkozik az amerikai geostratégiai és geopolitikai célok további előmozdítása érdekében, a negyedik generációs hadviselés aszimmetrikus módszereinek segítségével. Bár az Egyesült Államok Franciaországhoz és az Egyesült Királysághoz fűződő viszonya relatívnak volt mondható a líbiai háború során,

Lengyelország és Törökország szövetségesként és proxyként közreműködött Ukrajna és Szíria destabilizálásában. Habár Franciaország és az Egyesült Királyság konvencionálisabb szerepet töltött be, Lengyelország és Törökország az általuk destabilizált országok sebezhetősége okán inkább a negyedik generációs hadviselés megközelítése mentén vett részt a konfliktusban. Következésképp, jelen könyvben a Hibrid háború elméletének bemutatása során a háttérből irányítás kapcsán Lengyelország és Törökország negyedik generációs hadviselés megközelítését vehetjük példaként.

A konvencionális (erőszakos) rezsimváltó stratégiák (Panama, Afganisztán, Irak) elképzelhetőek voltak az unipoláris világban, de az úgynevezett unipoláris pillanat elmúlását követően az USA arra kényszerült, hogy újra a háttérből irányítás mintájához folyamodjon, aminek használatával elsőként a szovjet-afgán háborúban kísérletezett.

Az első hivatalos utalás az USA ezen stratégia irányba történő elmozdulására a 2011-es líbiai háború során mutatkozó hozzáállás volt, amikor Barack Obama tanácsadója elsőként használta a "leading from behind" megnevezést. Azt követte az akkori védelmi miniszter, Robert Gates beszéde 2011. nyarán, amelyben arra ösztönözte a NATO-szövetségeseket, hogy aktívan segédkezzenek az Egyesült Államoknak a globális kihívások leküzdése során. Így egyértelművé vált, hogy az USA többé nincs megelégedve a magányos cselekvés módszerével, de nem is adta ki a "velünk, vagy ellenünk" egyértelmű ultimátumát.

Annak jelét, hogy az amerikai hatalom áttér a más nagyhatalmakkal szembeni közvetett konfrontálódásra, 2012-ben formálisan is egyértelművé tette a Nemzetbiztonsági Tanács. "Global Trends 2030" c. publikációjában ír arról, hogyan lesz az USA "első az egyenlők közt", miután az "unipoláris pillanat" véget ért, és a "Pax Americana" - Amerikai nemzetközi politikában történő előretörésének 1945-ben kezdődő korszaka - szintén fellazulni látszik. Egyértelmű, ilyen kompetitív környezetben az agresszív unilaterális járulékos veszteségek kockázatát nélküli képviselése egyre nehezebbé válik. Később ez adott nagyobb löketet annak, hogy a "háttérből irányítás" stratégiája az amerikai katonai tervezés fősodorában is megjelenjen.

Végül Barack Obama elnök intézményesítette a háttérből irányítás sablonját, a West Point akadémián 2014. májusában tett felszólalásával. Beszédében kijelentette: "Amerikának globális vezető szerepet kell betöltenie, de az USA katonai cselekvése nem minden esetben lehet az egyetlen - se nem elsődleges - komponense ennek a vezető szerepnek. Pusztán az a tény, hogy nekünk van a legjobb kalapácsunk, nem jelenti, hogy minden probléma egy szög." Ez a kijelentés akként értelmezhető, hogy az USA rendkívüli körülmények közt formálisan elhagyja az unilaterális egyedül cselekvés doktrínáját. Ezen a ponton egyértelmű, hogy az USA kinyilvánította igényét arra vonatkozóan, hogy a világrendőri szerepet a háttérből irányítás köpönyegére cserélje. Ennek további illusztrációja, hogy az USA által az Arab Tavasz esetére elképzelt széleskörű társadalmi és politikai átalakulás nem járhat sikerrel unilaterális cselekvés által. Következésképp, a 2011-es év jelenti az unipoláris pillanat hivatalos végét, és a háttérből irányítás korszakának kezdetét, ami az amerikai hadsereg multipoláris világrendhez történő alkalmazkodását jelenti.

A háttérből irányítás elképzelhető mind a színes forradalmak, mind pedig a nemkonvencionális hadviselés alkalmazása esetében, bár utóbbi esetben gyakrabban kerül felhasználásra. A zínes forradalmak során az USA a háttérben működve tervezi a destabilizációs folyamatot, de a helyszínen jelen lévő proxykat használja fel annak kivitelezésére. Emellett fontos, hogy egy USA-párti kormány legyen határos a puccskísérlet

áldozatává váló országgal, ezáltal lehetővé téve a szervezők és résztvevők folyamatos anyagi támogatását. Ez az állam egyúttal további nyomást helyezhet a célba vett kormányra és megfélemlítheti azt, azáltal, hogy kétségbe vonja a puccskísérlettel szembeni erőteljes önvédelemhez való jogát. Így a "jobb forgatókönyvek" esetében kitapossa az utat az adaptív megközelítés nyílt katonai beavatkozás stádiuma számára (annál is inkább, ha az adott ország NATO-tagállam vagy a NATO közeli partnere). Az USA emellett arra is használhatja szövetségeseit, hogy biztosítsák a Színes forradalom nemkonvencionális hadviselésé formálásához szükséges anyagi feltételeket. Utóbbi esetében - melynek Törökország és Jordánia Szíriával szemben betöltött szerepében lehetünk szemtanúi - az USA a felhasznált proxyországokat kiképzőterepként használja a beszivárgó kormányellenes csapatok kiképzéséhez és a fegyverszállítmányok lebonyolításához.

1.2.7: Katonai elméletek - összegzés

Az elmélet összefoglalásaként; eddig a következők kerültek megállapításra. John Boyd előirányozta az Öt Gyűrű elgondolását, ezzel konceptualizálva az ellenség megtámadásának legmegfelelőbb módját. Minél centralizáltabb a célba vett gyűrű, a súlypontjának köszönhetően annál hatékonyabb a támadás. Boyd koncepciója a katonai alkalmazástól elvonatkoztatható a társadalmi életre, a Színes forradalmak információs hadjáratának formájában a gyakorlatban alkalmazható. A civilizációs/kulturális háttértől függően mind a társadalom egésze, mind pedig az egyén és az individuális demográfiai helyzet szempontjából különböző gyűrűk használhatóak fel a politikai koncepció "eladására". Az összes gyűrű esetében azonban ajánlottabb Liddel Hart indirekt megközelítését követni, ami a célpont OODA Hurokjának viszonylatában kelt zavarokat.

Talán a hadviselés tekintetében egyik legfontosabb és a Hibrid háborúk szempontjából legrelevánsabb innováció a káoszelmélet. A Steven Mann által leírt nemlineáris dinamika a negyedik generációs hadviselés és napjaink harcmezői alaktalanságának kivonata. Természeténél fogva a káoszelmélet törekszik a látszólag kiszámíthatatlan kiaknázására, következésképp nagy mértékben indirektté téve a konfrontációt, ezáltal képessé téve az agresszort az OODA hurok semlegesítésére. Konstruktív, kreatív és irányított káoszról beszélhetünk akkor, amikor ezeket az erőket stratégiai célokra használják fel. A színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés teljességgel beleillik ebbe az alapelvbe, általa hatékonyabbá válnak mint a rezsimeváltás régebbi és hagyományos formái.

Végül, az USA úttörő módon kidolgozta a multipoláris világrendben folytatott hadviselés új formáját, a háttérből irányítottág módszerét. Ez lehetővé teszi az USA számára, hogy térségi szövetséges országokat használjon fel a destabilizáló művelet kivitelezésére, amennyiben a célkitűzés túl költséges, vagy politikailag érzékeny az Egyesült Államok számára ahhoz, hogy közvetlenül és unilaterális módon konfrontálódjon. Alapvetően ez egy proxy-országokon keresztül vívott háború, amelyben az USA távolról irányítja a szövetséges országok hozzájárulásait a rezsimeváltó törekvéshez. Ez az új stratégia mindössze néhány éves, fejlődése még folyamatban van, de Törökország és Jordánia részvétele a szíriai válságban egy szemléletes példát ad jövőbeli irányvonalának előrejelzéséhez. Ráadásul, Lengyelország strukturálisan ennek megfelelő szerepet töltött be az EuroMaidan puccs során, de annak okán, hogy a rezsimeváltás művelet rövid idő alatt sikeres volt, a szomszédos ország destabilizálásának teljes kapacitása nem mutatkozott meg.

1.3.1: Teljes spektrumú dominancia

2000. május 30.-án a Pentagon nyilvánosságra hozott egy stratégiai dokumentumot, mely a következő címet viselte: "Joint Vision: 2020". Ez a dokumentum kifejezett célként határozza meg a teljes spektrumú dominanciát, amit a következőképpen határoz meg: békeidőben meggyőző, döntő a háborúban, kimagasló a konfliktus bármely formájában." A Védelmi Minisztérium sajtószolgálatja tovább formálta ezt a célt, hozzáadva a következőket: "az amerikai fegyveres erők képessége arra, hogy egyedül vagy szövetségeseikkel együttműködve katonai műveleteken keresztül irányítsanak bármely helyzetet és vereséget mérjenek bármely ellenségre. F. William Engdahl 2009-ben írt könyvet ennek kapcsán, melyben igazolta, hogy az USA fő prioritása a teljes dominancia elérése a konvencionális hadsereg, nukleáris fegyverek, emberi jogi retorika és más normák, geopolitika, úr, és kommunikációs technológiák terén. Dióhéjban, ez minden, ami fegyverré tehető, vagy van bármiféle jelentősége a harcmezőn, vagy a cselekvők tudatára nézve, és Engdahl aprólékosan dokumentálja a Pentagon előrehaladását ennek folyamatában, melynek részeként megfosztja riválisait a stratégiai előnyöktől. Egyúttal hangsúlyoz számos módszert - beleértve a színes forradalmakat -, melyeket az USA Oroszország és Kína kontrollálására próbál felhasználni.

1.3.2: Teljes spektrumú dominancia és színes forradalmak

Engdahl könyvében egy teljes fejezet foglalkozik a színes forradalmak jelenségével és azok intézményes felépítésével. Egyúttal részletes áttekintést nyújt történetükről, a NGO-k frontszervezetként alkalmazásáról, és az amerikai geostratégiai-energetikai érdekek biztosítását célzó alkalmazásukról. Ennek okán nagyon ajánlott, hogy az olvasó tájékozódjon Engdahl munkája vonatkozásában, hogy mélyebb belátást nyerjen ezekbe az aspektusokba. Mindazonáltal, jelen könyv magyarázza a színes forradalmak elméleti alapjait, és azt, hogy a nemkonvencionális hadviseléssel együtt hogyan illeszkednek a teljes spektrumú dominancia stratégiájába - ezzel a kérdéskörrel Engdahl könyve nem foglalkozott.

A teljes spektrumú dominancia békében meggyőző, háborúban döntő, a konfliktus bármely formájában kimagasló volta adja a színes forradalmak gerincét. A színes forradalom egy a lakosságot célzó információs hadjáratként kezdi. Meggyőzőnek kell lennie, hogy széleskörű befogadóközöniséget érhessen el (bizonyos esetekben stratégiai szempontból helyénvalóbb csak egy korlátozott célközöniséget megcélozni, annak érdekében, hogy "fellázadjanak", például elmérgesedjenek ezáltal az adott társadalomban az etnikai ellentétek). Itt a szerző Warden Öt Gyűrűjére adott változata válik relevánssá, a különböző társadalmak és egyének elérése tekintetében. A gyanúsítgatások, vádaskodások kerülnek felhasználásra annak érdekében, hogy indirekt és hatékony megközelítést jelenítsenek meg, elősegítve ezáltal a gyűrűkbe történő behatolást, bár ez a második fejezetben majd bővebben kifejtésre kerül.

A színes forradalmak magva lényegében a társadalmi dominanciára törekvés. A mozgalom képes elegendő létszámú egyént ösztönözni arra, hogy konfrontálódjon az állammal, és megpróbálja megbuktatni azt. A további résztvevők hatékony toborzása érdekében ideológiai, pszichológiai és információs technikákat alkalmaz. Bár előnyben részesíti azt a helyzetet, hogy a mozgalom ideái képviseljék a gondolkodás fősodrárt, nem minden esetben ez az irányvonal jelenik meg. A Színes forradalmak nem kell elérjék az ország vagy főváros lakosságának többségét ahhoz, hogy sikeresek legyenek. Mindössze annyit kell tenniük, hogy elegendő embert gyűjtsenek össze, ami már biztonsági kihívást jelent a védekező kormány számára. A színes forradalmak sikerességéhez szükséges egyének száma változó lehet országonként, valamint eltérő lehet a kormány sajátosságai, a kormány és a biztonsági apparátus ereje mentén. A társadalmi dominanciát eléri, amint kritikus tömeget tud szembefordítani a hatóságokkal, és előállítja azt a kaotikus természetű kihívást, ami a

mozgalom célja volt. A színes forradalmak így a társadalom olyan nem tapintható aspektusai felett próbálnak uralmi helyzetet elérni, mint az ideológiák, a pszichológia, és az információ.

1.3.3: Teljes spektrumú dominancia és nemkonvencionális hadviselés

A nemkonvencionális hadviselés teljes spektrumú dominancia célkitűzése inkább hasonlítható a konvencionális katonai célkitűzésekhez, mint a Színes forradalmakéhoz. A különbség, hogy a nemkonvencionális hadviselés irregulárisabb, indirektebb, és nonlineárisabb mint a reguláris hadviselés, következésképp vannak bizonyos belső korlátai annak tekintetében, mit tud és mit nem tud uralma alá vonni. Így helyénvalóbb lenne azt mondani, hogy a nemkonvencionális hadviselés célja a teljes spektrumú dominancia vonatkozásában a lehető legnagyobb mértékű fizikai uralom elérése a célpont ország Őt Gyűrűjén belül, idegen ország általi közvetlen beavatkozás nélkül, vagy nemkonvencionális hadviseléssé átférfalódás által. Ezen a módon a nemkonvencionális hadviselés törekszik a harcmező megfogható aspektusai feletti dominanciára, de nem ugyanazon módon, mint a konvencionális háború. Mindazonáltal, nem mondható el, hogy a nemkonvencionális hadviselés idegen lenne a konvencionális hadviseléstől a teljes spektrumú dominancia terén. Épp ellenkezőleg, számos stratégiai fontosságú előnyt élvez vele szemben. Például, a célba vett állam konvencionális erői soha nem lehetnek biztosak abban, milyen mértékben vagy mennyi ideig képesek ellenőrzés alatt tartani és védeni bizonyos területeket vagy az infrastruktúrát a támadással szemben, így fokozódik a bizonytalanság annak kapcsán, mikor és hol vessék be erőiket. Ezt a bizonytalansági tényezőt az OODA hurok döntéshozatalának befolyásolása céljából alkalmazzák, a döntéshozatali folyamat hátráltatása és hatékonyságának csökkentése érdekében.

1.3.4: A kaotikus dinamika uralma

A fenti két példa által láthatjuk, hogy a Színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés hogyan töltenek be különleges szerepet a teljes spektrumú dominancia átfogó stratégiájában. Valójában egymást kiegészítő célokat szolgálnak, mert a színes forradalmak nem megfogható dominanciára törekszenek, miközben a nemkonvencionális hadviselés a megfogható formájának elérését jelenti. Mindkét stratégia közvetlen mellékterméke a negyedik generációs hadviselésnek, következésképp magukban hordozzák a káosz magvait. Korábban kifejtettük, hogy a konstruktív/kreatív/irányított káosz egyike azoknak az eszközöknek, melyek bizonyos külpolitikai célkitűzések és nagyobb stratégiák megvalósítására használhatóak (pl. Eurázsiai Balkán), ennél fogva nyilvánvaló, hogy az USA dominálni akar ezen a téren, akár az űr, kommunikáció, stb. viszonylatában.

Ez vezet ahhoz az elgondoláshoz, hogy a hibrid háború, a színes forradalmak és a nemkonvencionális hadviselés együttesen a kaotikus dinamika irányításával beleillik a teljes spektrumú dominancia paradigmájába. Azok, akik a színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés mögött állnak, irányítják a puccs kezdeményezés offenzíváját, ezáltal a kiszemelt államok védekező pozícióba kényszerítik. A színes forradalmakkal és nemkonvencionális hadviseléssel járó káosz elterjed az ellenség "rendszerében" (ahogy Warden az ellenséget látja) mint egy "vírus" a számítógépekben (Mann logikája alapján), azt remélvén, hogy teljes romláshoz vezet, és "rendszer újraindítást" (rezsimváltást) kell majd végrehajtani annak érdekében, hogy a fenyegetést eltávolítsák. A nemkonvencionális hadviselés hozzáadja az állandó félelem elemét az egyenlethez, ami megsokszorozza a rezsimváltó művelet kaotikus hatásainak erejét.

1.3.5: Teljes spektrumú dominancia - összegzés

A Pentagon hivatalos stratégiájának részeként az amerikai hadsereg dolgozik azon, hogy uralom alá vonjon minden létező, hadra fogható területet. A hibrid háború úgy jelenik meg mint a lehetséges hadszínterek feletti megfogható és nem-megfogható dominancia egyvelege, ami nagy mértékben indirekt módon manifesztálódik. Összességében, paradox módon a "strukturált káosz" (amennyiben lehet annak nevezni) kerül fegyverként felhasználásra egy meghatározott külpolitikai cél elérése érdekében. Ez teszi egyaránt stratégiává és fegyverré, megkétszerezvén erejét a proxy-háborúban, destabilizálva ezzel a célpontot.

1.4: Fejezet következtetése

Mint az a geopolitikai gondolkodás fejlődésén keresztül kifejtésre került, bizonyos meghatározó elemek közelítik azt a széles látószöveget, amely mentén a hibrid háború alkalmazásra kerülhet. A hibrid háborúkat befolyásoló legfontosabb geopolitikai elmélet Brzezinski Eurázsiai Balkán ideája. Mivel mindkét koncepció az irányított káosz alkalmazásán alapszik, kölcsönösen kiegészítik egymást. Következésképp, ha az Eurázsiai Balkán a stratégia, a hibrid háború az elérését elősegítő taktika. Katonai elméletek igazolják a hibrid háború indirekt hadviselési módszereinek hatékonyságát. Egyben azt is mutatják, hogy a káoszelméletből származtatható, és annak első mintájú alkalmazási lehetősége lehet. A háttérből irányítás sablonja egy új stratégia, amit az USA hibrid háborúk megvívására és az ingatag eurázsiai peremvidék proxy-konfliktusokon keresztüli destabilizálására használ. Végezetül, a teljes spektrumú dominancia az amerikai katonai tervezés végső célja és stratégiája. A hibrid háború egy egyedi aszimmetrikus eleme a teljes spektrumú dominanciának, ami leginkább a káosz irányítására tett kísérletként és annak fegyverként alkalmazásaként írható le. Ez a hadviselés új színtere, ami átlényegít minden más hadszínteret és egyesíti azokat egy sokoldalú létezőben.

2. FEJEZET: A SZÍNES FORRADALMAK ALKALMAZÁSA

2.1.1: Bevezetés az elméletbe és stratégiába

Ez a rész áttekinti azt az értelmezési keretet, melyen keresztül a színes forradalmakat vizsgálnunk kell. Kialakítja a jelenséget támogató elméleti és stratégiai keretet, de ellenben a témában írt más munkákkal, nem beszél a NGO-k szerepéről és azok nemzetközi pénzeléséről. A színes forradalmak struktúrája felől érdeklődő olvasó számára ajánlott, hogy elolvassa a szerző online elérhető tájékoztatóját erre vonatkozóan. Ehelyett jelen munka figyelmének középpontjában az áll, hogyan terjednek a színes forradalmak mögött álló ideák, és hogyan toborozzák a résztvevőket. Megállapítást nyert, hogy nagy hangsúly helyeződik a célpont demográfiai csoport(ok) elérését elősegítő pszichológiai műveletekre, valamint, hogy a hálózati hadviselés az üzenet terjesztésének leghatékonyabb módja. A fejezetben tárgyalt alkalmazások némelyikét Leonid Savin geopolitikai elemző cikke befolyásolta, amelyben bemutatta a társadalmi rendszerekbe történő beépítésük lehetséges módozatait. Továbbá, a közösségi média előretörése egyedi lehetőséget ad a potenciális résztvevők gondolkodásának tudatalatti befolyásolására, és bizonyítára kerül, hogy a Pentagon aktívan kutatja a lehetséges utkat, amivel ezen eszköz hatékonysága maximalizálható.

2.1.2: "Propaganda" és a "közmegegyezés tervezése"

A Színes forradalom terjesztésének gerincét alkotja a lakosság körében való információelérés mértéke, legyen az akár egy meghatározott demográfiai csoport, vagy a társadalom egésze. Az egy adott üzenet terjesztésétől való függés okán (a színes forradalmak esetében ez a kormány eltávolítására ösztönzés) mindenféleképpen szükséges tárgyalni Edward Bernays "Propaganda" című, 1928-ban írt munkáját. Ezen könyv, és életművének eredményeként a The New York Times gyászjelentésében a "Közkapcsolatok Atyjának" és a "véleményformálás vezetőjének" ismerte el Bernays-t. A közkapcsolatok nagymértékben az elvek marketingje és a tömeges közönségelérés szintézisét jelentik, mindkettő elsődleges szerepet tölt be a színes forradalmak üzenetének kommunikálásában, következésképp a "Propaganda" nagy befolyással bír a színes forradalmakra. Bár a könyv egészét betölthetné a színes forradalmak és Bernays személye közti kapcsolat tárgyalása, hely híján jelen fejezet kizárólag bizonyos kulcsfontosságú koncepciókkal foglalkozik, és nem tárgyalja részletesen az egyes taktikákat.

Bernays úgy gondolja, hogy legtöbbször láthatatlan egyének kis csoportja befolyásolja és irányítja a tömegek gondolkodását, és ez az egyetlen módja a rend látszólagos fenntartásának egy egyébként kaotikus társadalomban. Úgy fogalmazott:

"A tömegpszichológia szisztematikus tanulmányozása rámutatott a társadalom manipulációval történő, láthatatlan kormányzásában rejlő lehetőségekre, azáltal, hogy egy csoportban egyetlen, a többi egyéntől eltérő mentális karakterrel bíró egyén motivációinak manipulálása hatással van a csoport egészére, miközben a csoport egésze olyan impulzusok és érzelmek által vezérelt, melyek nem magyarázhatóak az individuális pszichológia terén szerzett eddigi ismereteink alapján. Emiatt természetesen felmerült a kérdés: ha megértjük a csoporttelme mechanizmusait és motivációit, lehetséges-e a tömegek kontrollálása és akaratunk szerinti szabályozása anélkül, hogy arról tudnának?"

Ez a színes forradalmak alapja. Az általános és specifikus (a célba vett civilizáció/kultúra kontextusa mentén) csoportpszichológiát vizsgálják annak érdekében, hogy a lehető

legalaposabban kiaknázzák a kormányellenes üzenetek terjesztésének módszereit. Ide vonatkozik az első fejezet társadalmi és egyéni Öt Gyűrű modellje, ami segít konceptualizálni a színes forradalom mozgalmak közkapcsolati menedzsereinek széleskörű stratégiáját. Bernays azt írja, hogy az azonnali elérést biztosító kommunikációs technológiáknak köszönhetően (melyek ma a Facebookhoz és Twitterhez hasonló közösségi médiafelületekkel még hangsúlyosabbak) "az azonos ideák és érdekek mentén gondolkozó személyek kapcsolatba léphetnek és szerveződhetnek egy közös cselekvés érdekében, akkor is, ha egymástól ezer mérföldekre élnek." Mindemellett hozzáteszi, hogy "a csoportoknak és szervezeteknek ez a láthatatlan, egymásba fonódó struktúrája az, amivel a demokrácia csoportelméje szerveződik, és leegyszerűsítette a tömeges gondolkodást." Mégegyszer, ugyanez a helyzet a színes forradalmakkal. Fizikailag és virtuálisan összehozzák a lakosság elszigetelt darabjait, melyek osztoznak (vagy arra kondicionáltak, hogy osztozzanak) ugyanazon kormányellenes ideákban - ez segít a csoportelme megszervezésében (vagy kaptárelme, mint az a későbbiekben tárgyalásra kerül) és leegyszerűsíti a társadalom tömeggondolkodását a színes forradalom puccskísérletének idején.

Az elsődleges módszer, amit Bernays a tömegek elérésére és egy kívülálló ideáival való megfertőzésére ajánl, az indirekt megközelítés (lényegében Liddel Hart elméletének társadalmi felhasználása), amit ő 1947-es, "The Engineering of Consent" c. esszéjében vizsgál. Ebben előírja, hogy a "konszenzus tervezői" hosszas és alapos vizsgálatnak kell alávetni célpontjaikat, mielőtt megkezdik sokoldalú információs kampányukat. Ez lehetővé teszi a számukra, hogy megtalálják a célközönség megközelítésének legmegfelelőbb módját. Mesterségesen kell gyártani híreket annak érdekében, hogy a marketingkampányt még hatékonyabbá tegyék, a bevont eseményeknek pedig "képzeltgazdagnak" (nem-lineárisnak) kell lenniük. A színes forradalmakkal kapcsolatban ez magyarázza, miért alkalmaznak radikálisan eltérő mutatókat az egyes országokban.

Végezetül egy jegyzetet közöl, ami különösen fontos valamennyi Színes forradalom számára:

*"A szavak, hangok, és képek kevés eredményt érnek el, hacsak nem eszközei egy alaposan kidolgozott tervnek és gondosan szervezett módszernek. Ha a tervek jól megfogalmazottak és megfelelően alkalmazottak, **a szavak által továbbított ideák az emberek részévé válnak.** Amikor a nyilvánosság meggyőződött egy idea megalapozottságáról, **tovább lép az idea által sugallt cselekvés irányába, legyen az ideológiai, politikai, vagy szociális... de ezek az eredmények nem történnek előzmény nélkül - alapvetően a konszenzus tervezése által valósíthatók meg.**"*

Ezáltal bizonyítható, hogy a színes forradalmak - akár a marketing vagy közkapcsolati kampányok - nem spontán módon indulnak, hanem előzetes tervezés előzi meg az alkalmazásukat. Az információ-elérés ("propaganda") lényegi elem, és a kormányellenes ideákat összehangolt módon kell propagálni ahhoz, hogy mesterségesen létrehozza a lakosság kritikus tömegének konszenzusát, hogy részt vegyen a színes forradalomban. Ezek az egyének nem feltétlen vannak tudatában a folyamatban lévő eseményekben betöltött szerepükkel, hanem tömegbázisként használják őket a puccs széleskörű támogatása látszatának megteremtéséhez. Egyúttal "emberi pajzsként" is szolgálhatnak a színes forradalom kulcsfontosságú tagjainak (maguk a szervezők, vagy a Jobb Szektor típusú lázadók) védelmében az állam általi, a puccskísérlet elhárítását célzó erőalkalmazással szemben.

Az információs kampány fő célja, hogy a felmutatott ideákat beinjektálja a társadalomba, és az egyén a kívülről irányított következtetéseket saját magáénak gondolja. A kormányellenes

ideák nem erőltetettnek, hanem természetesnek kell tűnjenek, hogy ezáltal nagyobb nyomatókot adjanak az őket kommunikáló indirekt megközelítésnek. Ha az egyén azt gondolja, hogy láthatatlan erők manipulálják, nagymértékben el fogják utasítani az üzenetet. Azonban, ha az üzenetet sikeresen meghonosítják a társadalomban olyan egyéneken keresztül, akik elsősorban megbízható barátai közt terjeszti azt, akik soha nem gondolnák, hogy ez a személy külföldi pszichológiai művelet befolyása alatt áll, akkor Mann "vírusa" behatol a társadalomba, és saját maga kezdi terjeszteni a színes forradalom ideáit. A következő rész alaposabban tárgyalja ezt a hálózati háború alapelvein keresztül.

2.1.3: Fordított neokortikális hadviselés

Mielőtt továbblépnénk a hálózati háború tényleges elméletére, szükséges említeni Richard Szafranski neokortikális (agykérgi) hadviselés elgondolását, ami hidat képez Bernays tanításai és a következő elméletek közt. A szerző a következőképpen írja le:

"Neokortikális hadviselés a hadviselés azon formája, ami az ellenséges organizmusok irányítására és formálására törekszik, de anélkül, hogy az ellenséges organizmust megsemmisítené. Ezt befolyásolással éri el, egészen addig a pontig, míg az ellenség vezetésének tudatosságát, érzékelését és akaratát - az ellenség neokortikális rendszerét - szabályozás alá vonja. A neokortikális hadviselés egyszerűbb módokon megpróbál behatolni az ellenség "megfigyelés, orientáció, döntés és cselekvés" ciklusába és a megújulást segítő funkciókba. Komplexebb módokon már maga állít elő az ellenség vezetői számára érzékelést, észlelést és kognitív adatot, melyeket annak megfelelően tervez meg, hogy azok mentén az ellenség vezetőinek kognitív elméje helytelen kalkulációkat és értékeléseket végezzen. Ezeknek a kalkulációknak és értékeléseknek eredményei összhangban állnak az általunk előre meghatározott döntésekkel, és az általunk meghatározott kimenetekkel. A legfőbb célkitűzés azirányba befolyásolni az ellenség vezetőit, hogy ne harcoljanak."

Szafranski elgondolásának lényege, hogy az információeléréssel az ellenség vezetésének "kollektív agya" indirekt módon befolyásolható a harc fel nem vállalásának irányába, vagyis az ellenség konfliktus-viselkedése információs kampányokkal megváltoztatható. Következésképp, a neokortikus hadviselés kifordított változata érvényes a színes forradalmakra, melyek a lakosság tömegeinek "kollektív agyát" célozzák (nem a vezetőket), az embereket indirekt módon befolyásolják és agitálják, annak érdekében, hogy ne maradjanak passzívok, hanem törekedjenek a kormány megdöntésére.

A szerző szerint ennek leghatékonyabb módja a célpont értékeinek, kultúrájának és világnézetének tanulmányozása, majd neuro-lingvisztikai programozás segítségével megközelítése - annak okán, hogy "a neokortikus hadviselés nyelvet, képeket és információt használ az elme ellen támadásra... és megváltoztatja az akaratot. A gyengeségeink ellen alkalmazzák, vagy az erősségeinket használják fel meggyengítésünkre nem várt és képzeletgazdag módon." Ez azt mutatja, hogy a neokortikális hadviselés belső lényegénél fogva nemlineáris és magában hordozza a káosz elemeit, továbbá alátámasztja azt az elméletet, miszerint a hibrid háború a káoszelmélet fegyverként való alkalmazása, a neokortikus hadviselés pedig Bernays tanításainak fegyverként használata. Ráadásul, a neuro-lingvisztikai programozásnak és az egyén megcélzásának egyik leghatékonyabb kortárs módja a közösségi médiában rejlő lehetőségek kiaknázása, valamint a hálózat és hálózat-központú hadviselés elmélete.

2.1.4: Társadalmi hálózat központú hadviselés

1998-ban Arthur Cebrowski altengernagy és John Garstka publikált egy közös cikket; "Network-Centric Warfare: Its Origin and Future". Bár a hadi kommunikáció technológiai hardver aspektusaival és alkalmazásuk stratégiájával többen foglalkozik, a hálózat-központú hadviselés megnevezés illik a színes forradalmak társadalmi formájú alkalmazására. Például, Leonid Savin strukturális összehasonlítást végzett az Arab Tavasz, a hálózat-központú hadviselés és a káoszelmélet közt.

Visszatérve az említett cikkhez, a szerzők a Metcalfe törvényre hivatkozva kijelentik, hogy "a hálózat "ereje" egyenesen arányos a hálózaton belüli csomópontok számának négyzetével. A hálózat-központú számítás "ereje" vagy "megtérülése" a hálózat nagyszámú csomópontjai közti információ-intenzív interakciókból ered." Emellett azt írják, hogy "strukturális szinten a hálózat-központú hadviselés a műveleti szerkezet három szintjét igényli: érzékelő hálózatok és tranzakciós hálózatok, amit egy magas minőségű információs alap hordoz".

Mindezt az emberi társadalmi hálózatokra alkalmazva a hálózati csomópontok a színes forradalomban résztvevő egyénként jelennek meg, csoportos erejük pedig abban rejlik, hogy az interakciók során fokozódik a puccskísérlet intenzitása, elsőként a közösségi média hálózatokban, később személyesen a színes forradalom mozgalmán belül. Az érzékelő hálózat válik a kezdeti kapcsolódási ponttá, amin keresztül az egyént ellátják a kormányellenes információval. Lehet virtuális, számítógépeken és mobiltelefonon keresztül, vagy fizikai, egy nem-kormányzati szervvel való közvetlen kapcsolat által. A tranzakciós hálózat a cselekvés katalizátora, és ebben az összehasonlításban a színes forradalom résztvevőit és a cselekvésre felhívást szervező közösségi média hálózatoknak feleltethető meg. Végül pedig, az apparátus egészét támogató, magas minőségű információs háttéreszköz a Bernays tanításai által befolyásolt és Szafranski neokortikális hadviselés megközlítése által még hatékonyabbá tett külső információs kampány.

2.1.5: Szociális hálózati háború

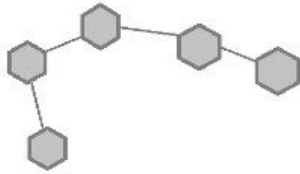
John Arquilla és David Ronfeldt (RAND Corporation) 1996-ban publikált egy könyvet, "The Advent of Netwar" (A hálózati háború eljövetele) címen. Ebben előrevetítették, hogy újfajta társadalmi konfliktusok emelkednek fel, ahol a nem-állami cselekvők "vezetés nélküli" hálózatai felhasználják az információs forradalom (pl. internet) előnyeit, hogy egy amorf, alacsony intenzitású háborút folytassanak az establishment ellen. Ezt a munkát "Networks and netwars" című, 2001-es könyvük első fejezetében összegzik, kijelentve, hogy maga a kifejezés:

"a társadalmi szintű konfliktus egy újonnan előtérbe kerülő formájára hivatkozik, amiből hiányoznak a tradicionális katonai hadviselés elemei, szereplői helyett a szervezés hálózati formáit, valamint ezzel összefüggő, az információs korszakhoz hozzáigazított doktrínákat, stratégiákat, és technológiákat használnak. Ezek a szereplők többnyire olyan elszórt szerveződések, kis csoportokból és egyénekből állnak, melyek internetes eszközökkel kommunikálnak, koordinálnak, és folytatják kampányaikat, gyakran központi parancsnokság nélkül."

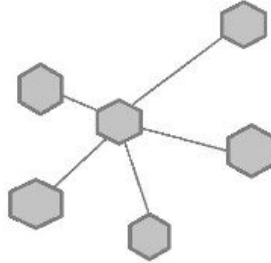
Bernays erre a koncepcióra gyakorolt befolyásának egyértelmű alátámasztásaként úgy írják le a hálózati háborút, mint ami a puha erőre összpontosít, különös tekintettel az "információs kampányokra" és "észlelés-menedzsmentre". A káoszelmélet és Liddel Hart indirekt megközelítése általi hozzájárulást mutatja, hogy azt írják, a hadviselés ezen formája "kevésbé

katonai, alacsony intenzitású, és a spektrum szociális perifériája", mert "nagyobb kiterjedésű, szétszórtabb, sokdimenziós és nemlineáris, zavaros formájú".

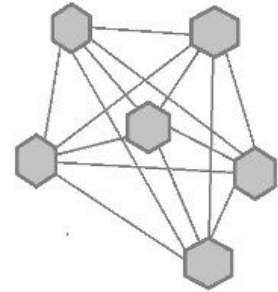
A hálózati alakzatok három formáját azonosítják:

Lánchálózat

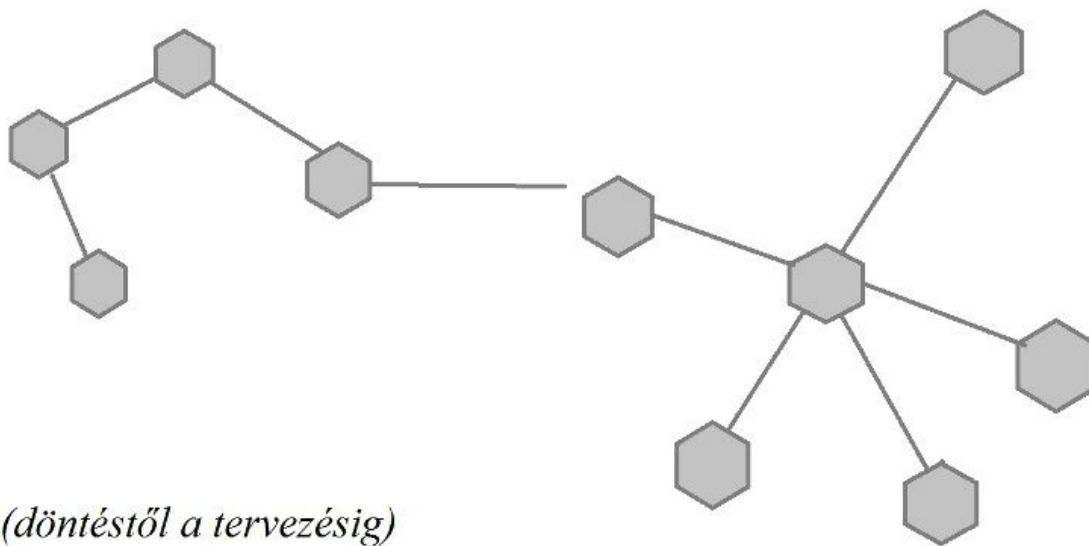
Csillag hálózat

Teljesen összekapcsolt hálózat

A lánchálózat központosított parancsnoksággal rendelkezik, a csillag verzió különböző szekciókra oszlik és egy nagyobb hálózat sejtjeként működhet, a teljesen összekapcsolt hálózat pedig a "taktikai decentralizáció" modelljébe illeszkedik, ami akkor történik, amikor "a tagok nem kell hierarchiát alkossanak, mert tudják, mit kell tenniük". Ez az individuális egységeket önműködővé teszi, és elhárításuk extrém nehézségű kihívást jelent, mert esetükben elmosódik az offenzív és defenzív tevékenységek közti határvonal. A szerzők írnak arról, hogy a hálózati háború "elmossa a hagyományos határokat és különbségtételt az állam és társadalom, nyilvánosság és magánszféra, háború és béke, háború és bűncselekmény, civil és katonai, rendőrség és hadsereg, legális és illegális közt." Ezt Szafranski neokortikális hadviselésének tulajdonítják - amit fentebb tárgyaltunk -, felismerve, hogy az "képes az emberek saját kultúrájukra, társadalmukra és kormányukra vonatkozó alapvető nézeteik öszszegavarására, részben félelemkeltés céljából, de főként annak okán, hogy megzavarja és kibillentse egyensúlyból az észlelést", ami így erőteljes társadalmi tartalmat ad neki.

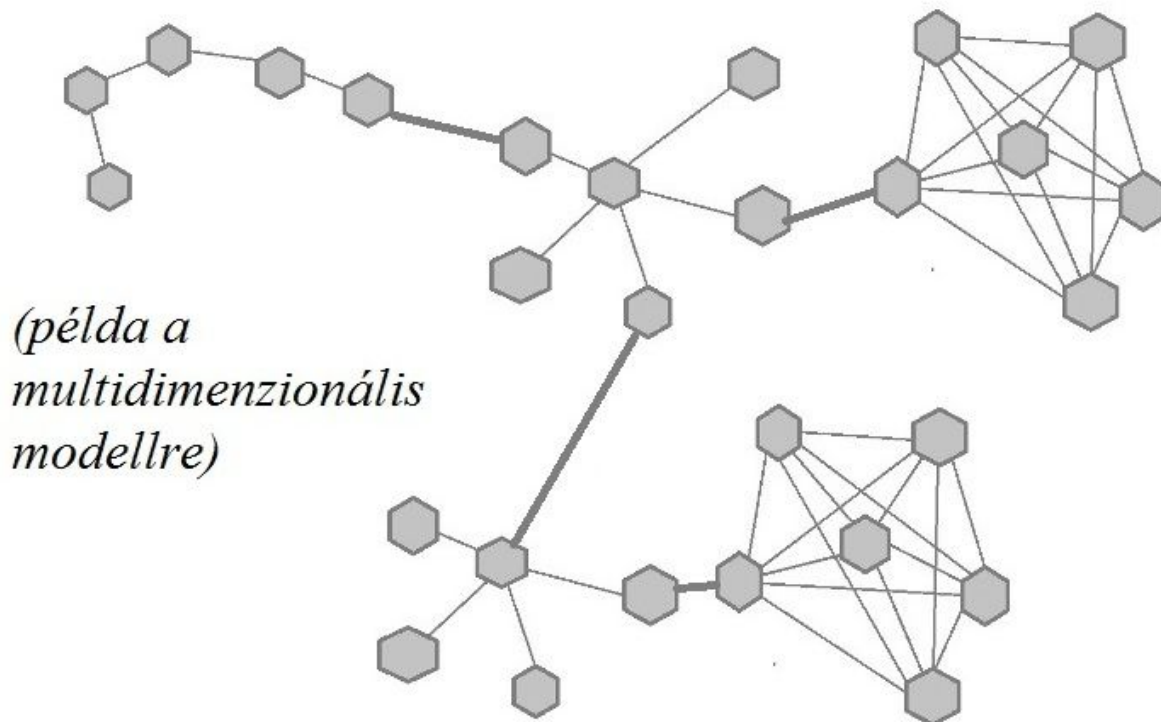
A hibrid háború koncepciója ugyanúgy értelmezi a szociális hálózati háborút, mint Arquilla és Ronfeldt, de javasolja a három típusú hálózati alakzat kombinálását a színes forradalom során. A lánc modell a Színes forradalom mozgalom hálózatának első eleme. Külföldön kezdődik egy nem-együttműködő, stratégiai elhelyezkedésű kormányzat megdöntésének szándékával. Ez az első lépés. Azt követően, a döntés leszűrődik az adminisztratív hierarchián, eljut a tervező csomópontokhoz. Ebben a szakaszban kezdődik a csillag alakzat. Például, a különböző szervezetek (CIA, Pentagon) központjai "brainstorming" módszereket kezdenek az utasítások végrehajtása érdekében, majd szerteágaznak, további aktív csomópontokat hoznak létre, ill. csatlakoznak rájuk. Innen rákapcsolódhatnak egyedülálló szervezeti (think-tank) csomópontokra, melyek korábban vizsgálatot folytattak a rezsinváltás kilátásaira vonatkozóan, illetve tanulmányokat állítottak elő a célpont ország szociokulturális és civilizációs hátteréről.

(döntéstől a tervezésig)

A tervezés szakaszban a külső szervezők vizsgálják a már létező teljesen összekapcsolt hálózatokat, melyek definiálják a célpont társadalmi környezetét. Ez lehetővé teszi számukra, hogy mélyebben megértsék az adott társadalmat mozgató interakciókat és a különböző csoportosulásokat. Amint a külső szervezők elégségesnek találják az általuk kapott információkat, megpróbálnak behatolni az adott társadalomba fizikai (jelenlét a helyszínen) vagy virtuális (internet) eszközökkel. Az első kategória esetében ez a helyszínen jelen lévő titkosszolgálati alkalmazottakat jelent, akiknek célja a színes forradalom kezdeti mozgalmának összeállítása, a másodikban pedig ez online kapcsolat barátságos szimpatizánsokkal vagy disszidensekkel (ami később személyes kapcsolattá formálódik). Ezek a személyek nem feltétlen vannak tisztában azzal, hogy egy másik ország titkosszolgálati alkalmazottaival állnak kapcsolatban, de ami esetükben fontos, hogy aktív és tudatos résztvevői és szervezői a folyamatban lévő destabilizációnak.

Több mint valószínű, hogy a fizikai és virtuális vegyes módszere kerül alkalmazásra. Ezek az egyének (helyszínen jelenlévő hírszerző ügynökök, szimpatizánsokkal és/vagy disszidensekkel körülvéve) kapcsolódási pontként szolgálnak, melyek feladata, hogy online közösségi hálók és fizikai nem-kormányzati szervezetek bevonásával saját csillag és teljesen összekapcsolt hálózatot hozzanak létre. Ahogy egyre több szervezeti vezetőt toboroznak, újabb, a külföldi titkosszolgálatokkal kommunikáló (akár tisztában vannak ezzel, akár nem) kapcsolódási pontok jönnek létre. A cél, hogy exponenciálisan növekedjen a csomópontok száma, hogy - Metcalfe törvénye révén - maximalizálja a szociális hálózatot, erősítse a puccsista mozgalom társadalmi energiáját és lendületét.

Mint látható, a modell gyorsan nagyon összetetté válik, de ennek ellenére - ahogy Mann "Chaos Theory and Strategic Thought" c. művében írja - a mintázatok előrejelezhetőek a gyenge kaotikus rendszerekben, és a fenti illusztráció egy ilyen példa. A konceptualizált megközelítést alkalmazva láthatóvá válik, hogy a hálózat olyan megjelenést vesz fel, mint a sejtek formáló molekulák. Ugyanezen metafora mentén elmondható, hogy amilyen módon a sejtek tesznek élővé egy organizmust, olyan szerepet tölt be egy teljesen összekapcsolt társadalmi hálózat "sejt" a Színes forradalom számára.

Minél távolabb jut a teljesen összekapcsolt hálózat a hírszerző ügynökség csillag hálózatától, annál valószínűtlenebb, hogy a résztvevő egyének felismerik a mozgalom eredetét, valamint, hogy őket és az ő részvételüket egy külföldi hírszerző szolgálat hasznosítja. Ha minden megfelelően szervezett, és a hálózat egészében tiszta az adás-vétel, áramlanak a parancsok és visszajelzések, az adott országban működő csomópontok tökéletesen összehangolt egészévé, egyetlen elme által mozgatottá válnak. Ennek taktikai alkalmazása a színes forradalmak vonatkozásában "rajzásnak" nevezhető, és a szerzők 2000-ben írtak erről egy könyvet. Mindazonáltal, a rajzás koncepciójával a következő fejezetben foglalkozunk részletesebben, akár a hibrid háborúk egyetlen elme által mozgatottság ("kaptárelme") stratégiájának magyarázatával.

2.1.6: Facebook esettanulmány

A Facebook közösségi média platform biztosítja a legjobb esettanulmányt a fent említett elméletek és stratégiák megvalósítására a virtuális környezetben. Brett Van Niekerk és Manoj Maharaj 2012-ben egy az International Journal of Communications számára, a közösségi média és információs konfliktusokról írt cikkben azt írták, a Facebook a felhasználó által generált Web 2.0 szinonimájává vált. Világszerte széleskörű tiltakozások, tüntetések szervezésére és a befolyás kiterjesztésére használják. Mivel alkalmazható az észlelés menedzsmentjére és társadalmi tervezésre, a Facebook a lélektani hadviselés ideális eszköze.

Ráadásul, a szerzők említik, hogyan tudnak a hírszerző szervek a potenciális célpontokról értékes információkhoz jutni Facebook-profiljukon és más közösségi média profiljaikon keresztül. Ez a fajta adatbányászat nem új jelenség, és nem is okozhat különösebb meglepetést. A Facebook nyomon követi, tárolja és profilozza a felhasználók jelöléseit (like) és preferenciáit, annak érdekében, hogy fokozza a "célzott hirdetések" hatékonyságát, emellett az utóbbi időben elkezdett hozzáférést kérni a felhasználó böngészési előzményeihez, ugyanezen indokra hivatkozva.

Ahogy a gazdaság befolyásolta a hálózatközpontú hadviselés elméletét, a hibrid háborúk elméletéből következően, ugyanezen módon befolyásolta a színes forradalmak alkalmazását a társadalmi hálózati háborúban. A Facebook-felhasználók önkéntesen létrehozzák saját pszichológiai profiljukat azon információkon keresztül, amit szándékosan "posztolnak", azzal, amint "like"-olnak, és azokkal az online barátokkal és csoportokkal, melyekkel kapcsolatba kerülnek. A hírszerző ügynökségek az ebből összeálló hatalmas adatbázist tudják használni arra, hogy nyomon kövessék egy adott ország makro-társadalmi profilját, annak érdekében, hogy ennek mentén finomhangolják ottani tevékenységüket. A "célzott hirdetés" a színes forradalmak esetében a Facebooknak nem gazdasági, hanem politikai céljait tükrözi. Ez az elmélet egyben legitimálja is azokat a nemzetbiztonsági indokokat, melyek alapján Kína és számos más ország tiltja a Facebook működését.

A hírszerző szervek azonban nem csak a közösségi média passzív felhasználói, de aktívan folytatnak ezen a médiumon keresztül a társadalom formálását célzó műveleteket. Niekerk és Maharaj dokumentálta, hogyan használta az amerikai hadsereg a Persona szoftvert arra a célra, hogy személyenként tíz hamis profilt működtessen, és ezáltal felnagyítsa fedett ügynökök kis csoportjának hangját, hogy így nagyobb közösség-eléréssel nagyobb pszichológiai hatást fejtsenek ki. Bár ennek célja hivatalosan az volt, hogy "az Egyesült Államok számára kedvező konszenzust teremtsen bizonyos ellentmondásos kérdésekben", a szerzők kifejtették, hogy ugyanez a módszer társadalmi elégedetlenség szítására és tüntetések (színes forradalmak) kiprovokálására is alkalmas.

Az utóbbi évek hírei alapján az amerikai kormány Facebook és más közösségi média hálózatokban való fedett érintettségének valós célja, hogy civil zavargásokat szítson és táplálja a kaptárelme növekedését a kiszemelt országokban. A RT jelentése szerint a Facebook titkos pszichológiai kísérleteket folytat több mint félmillió felhasználó adatainak bevonásával, hogy "tanulmányozza, hogyan terjednek az érzelmek a közösségi hálón". A tanulmány neve "Kísérleti bizonyíték a széleskörű érzelmi fertőzés terjedésére a társadalmi hálózatokban", és ennek megfelelő következtetéseket vont le, vagyis, hogy "az érzelmek vírus-szerűen terjednek a közösségi platformon" - ezáltal fokozza a titkoszolgálatok lehetőségeit arra vonatkozóan, hogy a kaptárelmét (melyet a következő fejezetben tárgyalunk) célzott társadalmi tervezéssel létrehozzák.

Baljóslatú, hogy nem sokkal ezután nyilvánosságra jutott; a Facebook kutatása egyik szerzőjén és alapítványán keresztül a Pentagon Minerva Research Initiative programjához köthető. Ez a projekt olyan kutatókat lát el támogatással, akik a közösségi média és a civil zavargások közti összefüggést vizsgálják. A kérdéses szerző, Jeffrey Hancock a Cornell University weboldalán található önéleírása szerint érdeklődik "a közösségi média pszichológiai és interperszonális dinamikája" iránt, és korábban támogatást kapott a Minervától, hogy olyan kutatásokat folytasson, mint "Az autoriter rezsimek diskurzusának és társadalmi dinamikájának modellezése", valamint a védelmi minisztérium civil zavargások közösségi médián keresztüli befolyásolásával kapcsolatos kísérletei. A Cornell University korábban

együttműködött a Minervával a "társadalmi mozgalom mobilizálásának és a fertőzések dinamikájának" vizsgálatában, és a társadalmi elégedetlenség "kritikus pontjának" digitális nyomait kutatta számos közelmúltbéli, Facebook-on szervezett esemény kapcsán.

Mint kiderült, a Pentagon "Fejlett Védelmi Kutatási Projektek Ügynöksége, a DARPA (Advanced Research Projects Agency) több millió dollárt költött ugyanilyen kutatásokra a Közösségi Média a Stratégiai Kommunikációban program (Social Media in Strategic Communications - SMISC) keretén belül. A RT cikke idézi a DARPA weboldalán ezzel kapcsolatban elérhető tájékoztatást, miszerint "a programmal a DARPA olyan eszközök kifejlesztésére törekszik, melyekkel az operatív ügynökök igaz információk terjesztésével ellensúlyozni tudják a dezinformációs kampányokat."

Figyelembe véve azt, hogy a közösségi média és az online hálózatok milyen mértékben használhatóak a tömeges pszichológiai műveletekre, a DARPA közleménye nem a teljes igazságot mondja. Ahelyett, hogy védelmi jelleggel használnák, úgy tűnik, a DARPA SMISC programja támadó jelleggel is felhasználható, olyan módon, hogy a célközönséget kormányellenes ideákkal "fertőzze meg" a közösségi médián és olyan hálózati platformokon keresztül, mint amilyen a Facebook. Ez felhasználható a kaptárelme építésére, ami olyan irányba manipulálható, hogy végül egy széleskörű civil elégedetlenségi mozgalmat hozzon létre, amely, miután felkapta a nemzetközi (nyugati) média, "Színes forradalom" válik.

2.2.1: Rajzás és kaptárelme

A korábbi részekben említésre került, hogy a külföldi hírszerző szolgálatok közösségi médiába való beszivárgásának célja, hogy létrehozzanak egy kaptárelmét. Ez a kaptárelme látszólag kaotikus módon rá tudja bírni tagjait arra, hogy rajzás szerűen, tömegesen megjelenjenek egy adott helyen, annak érdekében, hogy megzavarják az OODA hurok működését és előidézék annak összeomlását. A hibrid háború kontextusában ez azt jelenti, hogy a kisebb csoportok egyetlen nagy tömeget hoznak létre, és elárasztják az adminisztrációs központokat, a hatóságok szimbolikus épületeit, stb., annak érdekében, hogy a tömeg uralmán át (szervezett és irányított káosz) előidézék a rezsimváltást.

A könyv által eddig közöltek demonstrálják, hogy külföldi hírszerző szolgálatok egy kaptárelmét tudnak létrehozni közösségi médiaplatformok segítségével, a hálózati háború irányelvei mentén. Ennek elérése érdekében, az elsőként Bernays által javasolt "társadalmi kapcsolatok" technikák kiterjedt formában kerülnek felhasználásra a virtuális és a fizikai világban. A cél, hogy mesterségesen létrehozzanak egy kellően nagy tömegbázist olyan emberekből, akik indirekt módon ugyanazon kormányellenes meggyőződésben osztoznak. Különösen fontos, hogy ezek az egyének a fordított neokortikus hadviselés segítségével "programozásra" kell kerüljenek olyan irányba, hogy maguk is aktívan részt vegyenek a változás keresztülvételében, amikor döntés születik a színes forradalom beindításáról. Ezeknek az eszközöknek a felhasználásával az elkülönült, kis csoportok egyként gondolkodó tömeggé válnak, és egyetlen nagy egységként bevethetővé válnak.

A kaptárelme meghatározható úgy is mint kollektív tudat vagy rajintelligencia, attól függően, hogy passzívan vagy aktívan vesz részt a folyamatban. A kollektív tudatot a Chicago Egyetemen Anna Piepmeyer úgy definiálta, mint "az alany egy olyan állapota, amiben az egyén egy adott csoport részének látja magát." A bővebb meghatározás szerint ez egy olyan hatás, amely akkor lép működésbe, ha az adott közösség gondolatait és cselekvését állandó jelleggel külső közvetítő közeg határozza meg. A hibrid háború esetében ez a külső nyomás

kifejezetten külföldi titkosszolgálati befolyást jelent, melynek célja civil zavargások szítása az adott közösségben/társadalomban, rezsimváltás előmozdítása érdekében. Piepmeyer arra a következtetésre jut, hogy a kollektív tudat egy olyan kifejezés, amely leginkább a média-teoretikusok számára szükséges, mert megtestesíti a média elsődleges célját - ami az üzenet/információ hordozása/átvitele/magyarázata és megújítása egyik féltől a másikig. Mindez beleillik a hibrid háború értelmezésébe, amely a közösségi média szerepét kormányellenes elégedetlenség mesterséges generálásában határozza meg.

A kaptárelme akkor válik aktívvá, amikor a tagjai kormányellenes cselekvésben vesznek részt, vagyis a rajintelligenciába átmenettel. Gianni Di Caro a Washington Egyetemen azt mondta, ez egy viselkedési metafora, amit eredetileg az államalkotó rovarok (hangyák, természetek, méhek, darazsak) és gerincesek által szolgáltatott biológiai példák inspiráltak, mint a rajzás, sereglés, csordában együtt mozgás, stb. A "rajintelligencia" kifejezést elsőként olyan mesterséges intelligencia leírására használták, ami bizonyos fajta rovarok viselkedését modellezi, de kiválóan alkalmazható az emberek közösségi hálózatokban megfigyelhető viselkedésének leírására. Arquilla és Ronfeldt 2000-ben írt ennek kapcsán, amikor publikálták a "Rajzás és a konfliktus jövője" című munkát. A könyvben a hálózati hadviselés úttörői a következőképpen jellemezték a rajzást, mint a hadviselés egy formáját:

"A rajzás amorfnak tűnik, de határozottan strukturált, koordinált, stratégiai útja a minden irányból csapásnak, mely fenntarthatóan lökötő erővel és/vagy tűzzel operál. Akkor működik legjobban - talán kizárólag akkor működik -, ha úgy tervezték, hogy főként kicsi, szétszórt, hálózatba kapcsolt műveleti egységek bevetésére alapoz (melyek rajban egyesülnek)."

Határozottan kijelentették, hogy a fejlett információs műveletek előtérbe kerülésével a rajzás jelenti majd az új típusú konfliktus frontvonalát, létrehozván a konfliktus új sablonját. Továbbá hangsúlyozzák, hogy a gyors lefolyású információs műveletek szükségessé válnak - főként a saját információáramlás irányítása terén -, ha a rajzás előkészítése zajlik. Ez azt jelenti, hogy a negyedik generációs hadviselés, az információs forradalom, és a hálózati háború együttesen alkotja a rajzás taktikáját, ezáltal a fegyverré tett káoszelmélet összegzésének társadalmi formáját képviseli. Természetesen, létezik ennek katonai alkalmazása is, de ezek a harmadik fejezetben kerülnek kifejtésre, melyben a hibrid háború nemkonvencionális hadviselés pillérét vizsgáljuk.

2.2.2: Rajzás és színes forradalmak

A Színes forradalmak kapcsán Engdahl a rajzást nyilvánítja kulcsfontosságú taktikának, ami sikerre viszi ezeket az eseménysorozatokat. "Teljes spektrumú dominancia: totalitárius demokrácia az Új Világrendben" című munkájában úgy jellemzi a hálózatokat és a technológiát, mint a rajzás kulcsfontosságú alkotóelemeit. A 2000-es szerbiai forradalmat a Színes Forradalom első példjaként értékelve azt írja:

"Az Otpor ifjúsági mozgalom számára oktatótt nem-erőszakos taktikák a RAND vállalat Dzsingisz Kán hadviselési módszereivel kapcsolatos kutatásain alapultak, amit továbbdolgoztak a modern hálózati technológiáknak megfelelően, lehetővé téve, hogy emberek csoportjai a rajzó méhekhez hasonlóan összeköttetésben legyenek. GPS műholdas képek használatával a különleges ügynökök közvetlen irányíthaták a helyszínen jelen lévő, kiképzett vezetőket, hogy "spontán módon", rajtaütés és gyors visszavonulás lényegű támadásokat intézzenek a rendőrség vagy a hadsereg állásai ellen."

Majd megjegyzi:

"Ami a Belgrádban, Milosevic ellen végrehajtott puccsban új volt, az az internet használata - különösen a chat-szobák, azonnali üzenetküldő programok és blogoldalak -, emellett a mobiltelefonok intenzív használata a megmozdulások során, beleértve az SMS-üzeneteket. A '90-es évek közepén megjelent, új technológiák használatával maroknyi, erre a célra kiképzett vezető könnyedén irányította az "X Generációt" a tömegdemonstrációk során."

Ez a megfigyelés visszaigazolja azt a tényt, hogy a szervezett és aktívan használt, a technológiai vívmányokat alkalmazó hálózatok olyan sejtek sokaságai, melyek képesek rajként együtt mozogva destabilizálni a társadalmat, és megdönteni egy idegen hatalom által célba vett kormányt. Ez a taktikájukat indirektté és kaotikussá teszi, aláássza a hatóságok OODA hurokját és a támadó rajok kezébe adja a stratégiai kezdeményezést. Továbbá, a Google Maps, a YouTube, Facebook és a Twitter szerves részei a "hibrid harcosok" fegyvertárának", utóbbiak az Arab Tavasz során látványosan hozzájárultak a forradalom előmozdításához. A Hibrid háború elmélete a következőképpen látja a négy közösségi platform szerepét: mindegyik elérhető mobiltelefonon, együtt alkalmasak a társadalom destabilizálására, és ehhez különböző funkciókat látnak el. A Facebook a belépő, ahol népszerűsítik a színes forradalom mozgalmát, és ahol csatlakozni lehet hozzá. Támogatókat toboroz, és zárt csoportokat biztosít, ahol kormányellenes aktivisták virtuálisan találkozhatnak, és megvitathatják stratégiáikat. Ha egyszer meghozzák a döntést a színes forradalom megkezdéséről, a Google Maps segítségével megtervezhetik a tiltakozások útvonalait, kijelölhetnek nyilvános helyeket (általában parkokat), ahol az aktivisták gyülekezhetnek előtte - valamint meghatározhatják a kisebb gyülekezetek összefutásának pontját (pl. Ukrajna esetében a Maidan tér). A biztonsági erők ellen folytatott utcai harcok során a Google Maps segítségével gyorsan megtalálhatóak a menekülési útvonalak, emellett lehetővé teszi az utcai harcosok támadásainak tervezését, összehangolását. Ez az információ, vagy bármely más információ a Twitter segítségével valós időben továbbítható a mozgalom összes tagjának.

Végül az aktivisták mobiltelefonnal filmre vehetik az eseményeket, és feltölthetnek a mozgalmat kedvező színben feltüntető (esetlegesen szerkesztett, félrevezető) felvételeket a YouTube-ra. Azt követően használhatják a Twitter és/vagy Facebook-fiókokat a videók népszerűsítésére, hogy a lehető legnagyobb nézettséget érje el. A hashtag-ek segítik az információ rendszerezését a gyorsabb elérhetőség érdekében, emellett egyszerűbbé teszik a Google és más cégek kereső algoritmusai számára az általuk népszerűsíteni kívánt információ megtalálását. Az egyik cél, hogy lehetővé tegyék a színes forradalom mozgalom gyors terjedését, hogy az nemzetközi (nyugati) nyilvánosságot kapjon, így kezdőalapot biztosítson az amerikai és más kormányok számára a nyilvános közlemények megfogalmazásához, emellett olyan diplomáciai próbálkozásokhoz, amelyekkel megpróbálnak érintetté válni a független ország belügyeiben, azáltal, hogy a belföldön folytatott hangulatkeltést támogatásukról biztosítják. A bevezetésben körvonalazott adaptív megközelítés révén ez végül katonai művelethez vezethet, de fontos felismerni, hogy ez a teljes destabilizálás a közösségi média segítségével vált lehetővé.

2.3.1: A színes forradalmak taktikája és gyakorlata

Ez a rész a Színes forradalmak egyes taktikai elemeit és gyakorlatát vizsgálja. Azzal kapcsolatban ad rálátást az olvasónak, hogy fizikailag mi történik az utcákon, ha egyszer a Színes forradalom megkezdődött.

2.3.2: "Az erőszakmentesség Machiavellije"

Gene Sharp lehet az a személy, aki leginkább elsőkézből felelős a színes forradalmak sikeréért. Őt tekinthetjük az "erőszakmentesség Machiavellijének", aki terjedelmesen írt azokról az erőszakmentes módszerekről, melyek segítségével egy kormány destabilizálható, fennhatósága aláásható. Sharp személyét erőteljes küldetéstudat jellemzi; ő úgy gondolja, annak szentelte az életét, hogy felszabadítsa a világ népeit a diktatúra és autokrácia alól. Ennek részeként innovatív és erőszakmentes technikákat dolgozott ki, melyeket a színes forradalmak különösen nagy hatékonysággal használhatnak. Első említésre méltó munkája a "Diktatúrából a demokráciába: a felszabadítás konceptuális keretei" volt, amelyben Sharp azt állítja, az inspirálta, hogy megbuktassa Mianmar kormányát 1993-ban. Könyvében azzal kapcsolatban ad szakszerű értékelést, hogyan lehet erőszakmentes ellenállási csoportokat szervezni, melyek célja a kormány megbuktatása - emellett a központosított kormányok ("diktatúrák") intézményes gyengepontjait vizsgálta. Az amerikai hadsereg egy volt ezredese, Robert Helvey együttműködött Sharppal, ráadásul neki tulajdonítható a "tömeges politikai ellenszegülés" koncepciója. Az információ túl részletekbe menő és hosszadalmas lenne ahhoz, hogy ebben a munkában benne foglaltasson - az érdeklődők számára ajánlott Sharp könyvének áttekintése -, kivéve néhány részletet, melyet érdemes kiemelni:

"Néhány alapvető kérdésben nem lehet kompromisszum. Kizárólag a hatalmi viszonyok demokraták részére történő elmozdulása garantálhatja az alapvető célok elérését. Ez a hatalmi változás harc segítségével fog megőrténni, nem tárgyalásokkal."

"...az agresszorokkal és diktátorokkal való nyilvános és intézményes együttműködés visszavonása csökkenti, elvonja a hatalomnak azon forrásait, melytől minden uralkodó függ. Ezen források elérhetősége nélkül az uralkodó hatalma gyengül, majd szertefoszlik."

"Az erőszakmentes harc sokkal összetettebb és változatosabb formája a harcnak, mint az erőszak. A harcot erőszak helyett pszichológiai, társadalmi, gazdasági, és politikai fegyverekkel vívja meg a lakosság és a társadalom intézményei."

"A stratégiáknak emlékezniük kell arra, hogy a konfliktus, melyben a politikai ellenszegülés alkalmazásra kerül, a harcnak egy állandó jelleggel változó mezeje, folyamatos kölcsönhatásokkal és ellenlépésekkel. Semmi nem statikus."

"A tömeges nem-együttműködés és ellenszegülés a társadalmi és politikai intézményeket is megváltoztathatja, különösen azokat a hatalmi viszonyokat, ahol a diktátor gazdaságot, társadalmat és politikai folyamatokat irányító képessége megvonásra kerül."

"A helyesen kivitelezett politikai ellenszegülő kampányok fokozódó hatása megerősíti az ellenállást és létrehoz, majd kiterjeszt a társadalomban olyan területeket, ahol a diktatúra elveszíti a kontrollt."

Mint a fentiekből is látható, a "Diktatúrából a demokráciába" a világszerte alkalmazott színes forradalmak kiáltványa és erőszakmentes "harcba hívása".

2.3.3: A színes forradalmak kézikönyve

A "Diktatúrából a demokráciába" évtizedes sikerét és a lázadó csoportok körében széleskörű elismertségét kihasználva, Sharp 2003-ban megírta "Vannak valós alternatívák" c. munkáját. Ha első könyve volt a "manifesto" és stratégia, utóbbi jelenti az akciótervet és taktikákat, ebben ugyanis az erőszakmentes ellenállás 198 sajátos módját írta le, melyeket ő gondolt ki, vagy korábban látott már működésben. Ezek többsége konvencionális tömeges ellenszegülés

technikákra alapoz, melyek mostanra általánosan ismertek lehetnek azok körében, akik figyelemmel kísérték a színes forradalmakat:

- 1. Nyilvános beszédek*
- 7. Szlogenek, karikatúrák, és szimbólumok*
- 38. Felvonulások*
- 47. Tiltakozó vagy támogató tömeggyűlések*
- 63. Polgári engedetlenség*
- 124. A válassztások bojkottálása*
- 131. Kinevezett tisztviselők személyének elutasítása*
- 173. Erőszakmentes épületfoglalás*
- 183. Erőszakmentes területfoglalás*
- 198. Kettős szuverenitás vagy párhuzamos kormány*

Más módszerek innovatívabbak, úgy mint:

- 22. Ruhátlan tiltakozás*
- 30. Durva gesztusok*
- 32. Tisztviselők gúnyolása*
- 44. Temetések kigúnyolása*
- 69. Kollektív eltűnés*
- 140. Rejtőzködés, menekülés és hamis identitások*
- 158. Természet viszontagságainak való önkiszolgáltatás*
- 159. Bőjt*
- 178. Gerilla-színház*

Többek közt ezek jelentik azokat az erőszakmentes módszereket, melyeket a színes forradalmak használnak, de emellett emlékeznünk kell arra, hogy az erőszakos nemkonvencionális hadviselés módszerei szintén részét képezik a városi lázadók kormányellenes eszköztárának (különösen a szíriai válság és az ukrán EuroMaidan esetében). A legtöbb olyan aktív módszert, melyben a színes forradalom tagjai részt vesznek - különösen az erőszakos akciók - a rajzással teszik még hatékonyabbá.

Sharp tanításainak alkalmazását egészen napjainkig figyelemmel kísérhetjük valamennyi színes forradalom során, ezt Engdahl is megfigyelte. Nem véletlen egybeesés, hogy az amerikai kormány - és korábban a CIA - által támogatott Voice of America (Amerika hangja) 2011. június 5-én említette, hogy Sharp befolyást gyakorolt az Arab Tavaszra. Különösen fontos, hogy ezt nem véleményként jelenítették meg, hanem kész tényként. A Telegraph egy hónappal később említette ezt, és 2011. szeptemberében nyilvánosságra hoztak egy az ő életével foglalkozó dokumentumfilmet, "Hogyan kezdjük forradalmat" címmel. Ezt a narratívát visszhangozta a CNN és a New York Times a következő évben. Tisztán látható, hogy a nyugati sajtó világgá akarta kürtölni azt a tényt, hogy Sharp írásai nagy befolyást gyakoroltak az Arab Tavasz néven elhíresült színes forradalomra.

Hogy mindezt geopolitikai kontextusba helyezzük, szükséges visszaidéznünk az Eurázsiai Balkán, a peremvidék és ütközőzóna koncepcióját az első fejezetből. Ha a térképen megjelenítjük, az Arab Tavasz és a tradicionális színes forradalmak elhelyezkedése összefüggésben van ezzel az elmélettel (melyet 2014-ben a Moszkvai Nemzetközi Biztonsági Konferencián színes forradalmak hullámaként azonosítottak). Következésképp, Sharp írásai

sikeresen alkalmazásra kerültek a világ politikailag legingoványosabb területein, hogy ezáltal kaotikus destabilizációt és rezsimváltást vigyenek véghez.

Ez további bizonyítékkal szolgál arra, hogy az úgynevezett "erőszakmentes" módszerek nagyon is halálos hatást gyakoroltak a legitim kormányokra, nem beszélve arról a személyi "járulékos veszteségről", melyhez a konfliktus Szíriában és Ukrajnában vezetett.

2.4.1: A színes forradalmak ismert alakjai

Két említésre méltó amerikai kormányalkalmazott van, akiket a színes forradalmak alkalmazása kapcsán említeni kell; John Tefft és Frank Archibald. Ez a két személy közeli kapcsolatban áll a hibrid háború pilléreivel, arra gyakorolt befolyásuk mélyrehatóan bizonyult.

2.4.2: John Tefft

Az első ilyen személy John Tefft, az Amerikai Egyesült Államok oroszországi nagykövete. Utóbbi posztját megelőzően azonban számos befolyásos pozícióban volt, kulcsfontosságú időszakokban. Az Oroszország Hangja részletezte Tefft előmenetelét; korábban, 1996 és 1999 közt a Moszkvában működő amerikai nagykövetség misszióvezető-helyettese volt, az első és második csecsen háború közti időszakban. Azt követően Litvániában szolgált nagykövetként, 2000 és 2003 közt, amikor az ország készült az EU- és NATO-csatlakozásra. Utána egy ideig távol maradt a diplomáciától; egy évig Washingtonban a National War College nemzetközi tanácsadójaként működött (2003-2004). Azt követően visszatért a nagyköveti posztra, 2005 és 2009 közt Grúziában szolgált. Figyelemre méltó, hogy ebben az időszakban történt a 2008-as grúz-orosz háború, melynek során Grúzia amerikai kliensországgént működött a fegyverexportban, majd részt vett az afganisztáni és iraki háborúkban.

A könyv számára azonban legrelevánsabb információ, hogy Tefft-et 2009-ben kinevezték ukrainai nagykövetnek, ahol 2013-ig szolgált. Ebben az időszakban történt a Viktor Janukovics hatalmát megdőntő színes forradalom előkészítése. Ugyanebben, a Tefft karrierjét részletező írásban az Oroszország Hangja Dmitrij Polinakovot, a PIR Center alelnökét, és a Trialogue International Club elnökét kérdezte arról, mit gondol az USA új oroszországi nagykövetéről. A következőket mondta:

*"Egyfelől, Tefft nagykövet hírhedtté vált Moszkvában, a grúziai és ukrainai konfliktusokban való érintettsége okán. Számos orosz tisztviselő észben fogja tartani korábbi közleményeit, és visszakövetik a Narancsos Forradalom tanácsadójaként folytatott tevékenységét, következőképp nagyon tartózkodó, és rideg fogadtatásban lesz része. Továbbá, miközben Michael McFaul-t a változás egyik teoretikusának nevezik, **John Tefft a Grúziában és Ukrajnában történt változások középpontjában állt.**"*

Ez azt mutatja, hogy következőképp Tefft a színes forradalmak egy gyakorlójának tekinthető a volt szovjet periférián, minthogy támogatta Grúziában a rózsás forradalom utáni kormányt az Oroszország elleni háború során, emellett segített Janukovics elmozdításában. Ez a két ország két különösen fontos hídfőállás az Egyesült Államok számára Oroszország határai mentén (különösen az első fejezetben kifejtett geopolitikai kontextusban), ami tovább fokozza Tefft munkásságának jelentőségét. Tekintve, hogy Ukrajnában az orosz befolyást viszonylag gyorsan helyettesítették be az USA-val és a NATO-val a februári puccs során (kivéve a Krím és Oroszország újraegyesülése esetében), Tefft ráadásul kifejezetten hatékonynak mondható

oroszellenes feladatok végrehajtásában. Több mint valószínű, hogy oroszországi nagykövetségként való kinevezése volt a jutalma annak, hogy fokozott hatékonysággal valósította meg az amerikai külpolitikai célokat a volt szovjet érdekszférában. Még valószínűbb, hogy egy olyan infrastruktúra megszervezését tervezi, mellyel a jövőben színes forradalmat lehet beindítani Oroszországban.

2.4.3: Frank Archibald

Frank Archibald volt a CIA National Clandestine Service (NCS - nemzeti titkosszolgálat) vezetője; ez az ügynökségnek az az ága, amely a fedett műveletekért volt felelős 2015 első feléig. Ebbe beletartozik bármi a puccsoktól (színes forradalmak) kezdve a gyilkosságokig. Archibaldról nem sok mindent tudni azon az életrajzon felül, ami fél évvel a kinevezését követően, 2013 októberében a Newsweek Magazine hasábjain megjelent. 2013 májusában a Washington Post újságírója hozta a Twitteren nyilvánosságra Archibaldnak mint a NCS új vezetőjének személyi kilétét, amihez a Newsweek cikke szolgáltatott némi adalékot Archibald múltjára vonatkozóan. Vele kapcsolatban a legkritikusabb és legmeghatározóbb dolog az volt, hogy az Associated Press szerint fegyverkereskedő volt a boszniai polgárháború idején, és ő vezette azt a fedett akciót, amely segítette Slobodan Milosevic szerbiai elnök hatalomból való eltávolításában. Ennek jelentőségét nem lehet eltúlozni.

Amikor a paramilitáris műveletek és színes forradalmak egy szakértőjét - történetesen azt a személyt, aki az első sikeres színes forradalmat végrehajtotta - a NCS vezetőjévé nevezik ki, attól a ponttól bármely és minden színes forradalomról okkal feltételezhető, hogy a CIA művelete, és ugyanez feltételezhető bármely nemkonvencionális háborúról, ami az amerikai érdekeket támogatja. Archibald kinevezése azt is mutatja, hogy ezek a módszerek mindinkább széleskörűen alkalmazottá válnak, és gyakrabban fog ilyen módszereket alkalmazni az USA, mint eddig bármikor.

2.5: Fejezet következtetése

Ez a fejezet körüljárta a színes forradalmak elméletének eredetét, és azok modernkori alkalmazását. Bizonyításra lett, hogy alapjaikat azok a tömegpszichológiai technikák adják, melyeket Edward Bernays először "Propaganda" című munkájában fogalmazott meg. Ez annak a ténynek tulajdonítható, hogy a színes forradalmak elsősorban egy adott - kormányellenes - üzenettel kapcsolatban akarják meggyőzni a széles nyilvánosságot, és ezen a téren válnak alkalmazhatóvá Bernays tanításai. Különösen fontos, hogy ez az üzenet eredetét tekintve kívülről, azaz külföldről érkezik, és annak érdekében tervezték, hogy aláássa a kiszemelt kormány fennhatóságát. Az egyén pszichéjét célozza annak érdekében, hogy harcra motiválja őket, ami a fordított neokortikális hadviselés jellegzetességét adja. Kiterjedtebb formában és a modern információs-kommunikációs technológiák támogatásával ez hálózat-központú és hálózati háborúvá válik. A cél, hogy a lehetséges legnagyobb létszámú embertömeget gyűjtse össze, akik belépnek a színes forradalom közösségi hálózatába, és terjesztik az általuk adott ideát, ugyanúgy, ahogyan a vírus terjeszti a fertőzést a biológiai vagy technológiai rendszerekben. Az amerikai hadsereg és magán katonai vállalatok egyesítették erőiket annak érdekében, hogy a XXI. században a hálózati hadviselés hatékonyságát maximizálják. A cél az, hogy létrehozzanak egy kaptárelmélet, olyan egyének megszámlálhatatlan sokaságát, amely egyetlen közös elmeként cselekszik, és elkötelezett a kormányellenes harcban. Ez a kaptár később manipulációval felhasználható a rajzás szerű taktikai rajtaütések végrehajtására, ami a káoszelmélet fegyverként alkalmazásának egy formája. Az ilyen harcmodorra való felkészülés és annak elhárítása a hatóságok számára

fokozottan nehéz. Gene Sharp módszerei a rajzás fázisban kellően kihasználhatóak, és innovatív útvonalat biztosítanak a társadalom destabilizálásához a raj számára. Az Arab Tavasz és minden más színes forradalom során megfigyelhető egy közös sablon. Továbbá, a színes forradalmak sorozata közel sem ért véget, azon oknál fogva, hogy két legprominensebb alakját fontos amerikai kormányzati pozícióba léptették elő. John Tefft, az EuroMaidan kitervelője az USA nagykövete Oroszországban, és Frank Archibald, a CIA volt boszniai fegyverkereskedője és az első sikeres színes forradalom kitervelője a CIA NCS szervezetének vezetője 2013-tól 2015-ig. Ezek a kombinációk azt mutatják, hogy a világ csak most kezdte el megtapasztalni a hibrid háború forradalmát a katonai stratégiában.

3. FEJEZET: NEMKONVENCIONÁLIS HADVISELÉS **ALKALMAZÁSA**

3.1: Mi a nemkonvencionális hadviselés?

A fejezet megkezdése előtt fontos definiálni, pontosan mi a nemkonvencionális hadviselés, és mit értünk ezalatt ebben a könyben. Brian Petit alezredes, az amerikai hadsereg John F. Kennedy Special Warfare Center oktatóintézményének hivatalos kiadványa, a "Special Warfare" számára írt cikkében a következőképpen definiálja a nemkonvencionális hadviselést:

"olyan tevékenység folytatása, ami lehetővé teszi az ellenállási mozgalom vagy lázadók számára a kormány hátráltatását, megzavarását, megdöntését, vagy a hatalom megragadását egy földalatti, gerilla mozgalom működtetésén keresztül egy kisajátított területen. A nemkonvencionális hadviselés nem a forradalmi feltételek előállításának mechanizmusa, sokkal inkább ellenőrzés alá von vagy támogat már létező politikai, katonai és társadalmi infrastruktúrát, amire támaszkodhat, majd ezekben felgyorsítja, ösztönzi, és támogatja azokat a döntéseket, melyek kiszámítható politikai előnyt hoznak és az amerikai nemzeti érdekérvényesítéssel összhangban állnak."

Fontos kiemelni Petit nemkonvencionális hadviselés definíciójának utolsó részét. A nemkonvencionális hadviselés nem a semmiből előtűnve történik: az adott társadalomban már jelen lévő konfliktus folytatóságaként működik, és a nemkonvencionális hadviselés szerepe az, hogy ebben a már eleve létező konfliktusban a kormányellenes erőket támogatja, a kormány elmozdítása érdekében. A hibrid háború elmélete szerint a kérdéses konfliktus egy kívülről generált színes forradalom, és a nemkonvencionális hadviselés fedett módon az erők megszaporozása érdekében azonnal megkezdhető, amint a színes forradalom megkezdődik. A nemkonvencionális hadviselés kampánya addig fokozza intenzitását, mígnem a célba vett kormányt megbuktatják. Ha a színes forradalom elbukik, a nemkonvencionális hadviselés nyílt lázadássá formálódik, és elkezd fokozatosan halálos módszereket beemelni eszköztárába. A nemkonvencionális hadviselés alapvetően a színes forradalomból nő ki, ami önmagában stratégiai értelemben elszórt magvait jelenti annak a "demokratikus felszabadító harcnak" (ahogy a nyugati média azt hamis módon bemutatja), melynek növekedését később igazolni próbálja. Ebben a könyvben a nemkonvencionális hadviselés alatt érthetjük a hadviselés bármely nemkonvencionális formáját, beleértve a gerillaharcot, a városi utcai harcokat, a szabotázsot és terrorizmust (irreguláris hadviselést). Ez magában foglalja olyan nemkonvencionális harcosok alkalmazását, mint a zsoldosok, vagy más nem-állami cselekvők, de akár különleges erők bevetését is. Ugyanakkor nem alkalmaz harcokcsikat, sorkatonákat, és egyértelműen meghatározható frontvonalakat - ezáltal extrém módon nemlineáris és kaotikussá téve a harcmezőt, ahol az ellenségre gyakran indirekt módon támadnak. Míg a konvencionális hadviselés megfogható, a nemkonvencionális hadviselés nem megfogható módon próbálja előidézni a rezsiváltást, az irányított káosz alkalmazásával.

3.2: Történelem és előnyök

Az Egyesült Államoknak hosszas története van a nemkonvencionális műveletek végrehajtására vonatkozóan. A Stratégiai Szolgálatok Hivatala, a CIA előd-szervezete aktív volt Indiában, Mianmarban és Kínában, és a második világháború során a Japán-ellenes gerillamozgalmak előkészítésében. A hidegháború idején a CIA vezető szerepet töltött be

több mint 50 kormánydöntési kísérletben, bár az USA az összes sikeres kormánydöntés közül mindössze hét esetében ismerte el érintettségét. Ezek közül számos kísérlet magában foglalta a nemkonvencionális hadviselést, mint abban az esetben, amelyben a CIA tibeti paramilitáris szervezeteket képzett ki, hogy harcoljanak a kínai kommunisták ellen. Az USA nemkonvencionális hadviselés stratégiáinak alkalmazása az 1980-as években a Reagan doktrínával terjedt el, amikor Washington erőszakos antikommunista lázadókat támogatott Angolában, Etiópiában, Afganisztánban és Nicaraguában. A világban számos helyen zajló nemkonvencionális hadviselés egyidejű kezelése felbecsülhetetlen értékű tapasztalatot adott az Egyesült Államoknak a stratégia tökéletesítésére, amit jelenleg Szíriában gyakorolnak.

A nemkonvencionális hadviselésnek vannak bizonyos előnyei, melyek vonzó eszközzé teszik a külpolitikai célok eléréséhez. Elsősorban, ez az indirekt rezsimváltás stratégiája, ami hasznos lehet olyan országokban, ahol az USA valamilyen oknál fogva (politikai, katonai, a nemzetközi rendszer orientációja, stb.) nem tud közvetlen beavatkozást kezdeni olyan módon, ahogy 2003-ban Irakban tette.

Továbbá, ha az USA indirekt proxyháborúba bonyolódik nyílt beavatkozás helyett, ezzel feloldozza magát a felelősség alól, és nem kell viselnie a felelősséget azokért a cselekményekért (beleértve háborús bűnöket), melyeket a harcoló felek a konfliktus során elkövetnek. A proxy-csoportok támogatása emellett olcsóbb és gazdaságosabb, mint beküldeni a konvencionális amerikai haderőt. Ha a nemkonvencionális hadviselés művelet sikerre jut, az USA elérte ugyanazon célokat, de mindazon költségek töredékéért, mint amit egy drága és erőforrásigényes konvencionális háború magával vont volna.

Végső soron, a nemkonvencionális hadviselés a fegyverként használt káosz tökéletes példája, és mint olyan, a konfliktus során a módszer alkalmazói kezébe adja a stratégiai kezdeményezést.

3.3: Különleges erők és a nem-állami cselekvők felemelkedése

A hidegháború vége a nemzetközi környezetet meghatározó cselekvők vonatkozásában drasztikus változáshoz vezetett. Az 1990-s évek elején a nem-állami cselekvők szerepe gyorsan fokozódott, ahogy a nemzetállamok szerepe mindinkább csökkenni kezdett. Jahangir Arasli, a Dubai központú Közel-Keleti és Öböl-menti Katonai Elemző Intézet szakértője azt írta, a hidegháború vége az erőszakos és lázadó szellemiségű nem-állami cselekvők sokaságának felemelkedéséhez vezetett, amit a globalizáció folyamata és a nemzetállamok háttérbe szorulása erősített, a radikális ideológiák, a pénzforrásokhoz és nyílt forrású technológiákhoz való globális hozzáférés pedig szabad teret adott működésüknek, ami az asszimetrikus hadviselés XXI. századi formájának megjelenéséhez vezetett. Ebben a könyvben az asszimetrikus hadviselés és nemkonvencionális hadviselés kifejezéseket felcserélhetően használjuk.

Mindemellett a globális szinten ismertté vált kormányellenes mozgalmak, és a legbefolyásosabb nem-állami cselekvők közül néhány kifejezetten terrorista szervezet vagy nemzetközi zsoldos szervezet. Az olvasó számára mára ismert lehet a terrorizmus nemzetközi viszonyokhoz való hozzájárulása, miután a 9/11 támadások ürügyet képeztek az USA globális terror elleni háborújához, és világszerte folytatott katonai beavatkozásához. A zsoldosok befolyása azonban elkerülte a nyilvánosság figyelmét, és mindeddig ismeretlen maradt a közvélemény számára.

Nicolai Due-Gundersen a Small Wars Journal újságban azt írta, a magán katonai vállalatok (legális intézmények, melyek zsoldosokat adnak bérbe) száma ugrásszerűen növekedni kezdett a hidegháború után. Mint egy 2007-es eset, a Blackwater bagdadi lövöldözése is mutatja, ezek a csoportok gyakran kicsúsznak irányítás alól és tömeges vérontásban vesznek részt. Ezen az incidensen felül azonban kevés figyelmet kapott a zsoldoscégek működése, annak ellenére, hogy aktívan alkalmazzák őket a világ legmeghatározóbb konfliktusaiban, Szíriában és Ukrajnában.

Mindkét konfliktus-zónában jelen volt mindhárom fajta nem-állami cselekvő (kormányellenes mozgalmak, terroristák, és zsoldosok), és egyetlen hálózat részeként működtek. Szíriában a színes forradalmat kezdeményező kormányellenes agitátorok ugyanazért a rezsiváltásért küzdenek, mint a nemzetközi terroristák (és számos esetben egy és ugyanazon szervezetbe összeolvadtak), emellett nyíltan foglalkoztatnak olyan zsoldosokat, akiknek bérét valamilyen külföldi kormányzat állja. Ettől valamelyest különbözik a helyzet Ukrajnában, de a sablon ugyanaz. Az EuroMaidan számos tagját Lengyelországban képezték ki a destabilizáció előtt, és a mozgalom erőszakos tevékenységét a Jobb Szektor ultra-extrémista csoport koordinálta, aminek cselekményei a terrrorszervezetek tevékenységéhez voltak hasonlatosak, és hírhedtté váltak amiatt, hogy robbanószerkezetekkel próbáltak kormánypolitikusokat meggyilkolni. A színes forradalmak, a nemkonvencionális hadviselés, az USA rezsiváltási céljai és a nem-állami cselekvők közti összefüggés a hibrid háború elméletében még több alátámasztást nyer. Mindezekon felül, az USA mindinkább törekszik a nagy létszámú konvencionális fegyveres erőkre utaltságtól való eltávolodásra, és átmeneti állapotban van egy sokkal kisebb létszámú és mozgékonyabb hadsereg felépítése felé, ami elsősorban a különleges erőkre összpontosít. Ez része egy olyan alapvető változásnak, mely a "háttérből irányítás" stratégiához köthető. A Pentagon jelenleg lecsökkenti a hadsereg létszámát a második világháborús szintre, miközben több erőforrást összpontosít a különleges erőkre és a hírszerző képességekre, emellett egyre több magán katonai vállalatot alkalmaz. Következésképp, az USA olyan pozícióba helyezi át magát, ahonnan a jövőben még hatékonyabban tud hibrid háborút vívni.

3.4.1: Nemkonvencionális hadviselés stratégia

A nemkonvencionális hadviselés, akár csak a színes forradalom, egy meghatározott stratégiát követ, annak érdekében, hogy maximálisra növelje a rezsiváltási törekvés hatékonyságát. A következő alrészek áttekintik a korábban vitatott katonai elméleteket, alkalmazzák azokat a nemkonvencionális hadviselés sajátosságaihoz.

3.4.2: Az Öt Gyűrű

Warden Öt Gyűrű elmélete alkotja a nemkonvencionális hadviselés stratégiájának alapját. Valójában, sokkal inkább közvetlenül alkalmazhatóak a nemkonvencionális hadviselésre, mint a színes forradalomra, mert a koncepció így eredeti formájában alkalmazható, módosítások nélkül. A lázadó és gerillacsoportok alkalmasak arra, hogy a rendszer lényeges elemeit, a társadalom infrastruktúráját és a lakosságot támadják észrevétlenül, majd visszavonuljanak polgári életvitelükbe, vagy vidékre. Elhomályosítják a katonai és civil minőség közt eddig határozottan látható határvonalat, ezáltal megnehezítik a hatóságok számára beazonosításukat, és lehetővé válik számukra, hogy közelebb kerüljenek a kiszemelt célpontokhoz. A nemkonvencionális hadviselés gyakorlója egyszerre "mindenhol és sehol" lehetnek, ami azt jelenti, hogy egyidőben veszélyt jelenthetnek az Öt Gyűrű mindegyikére. Mint azt korábban mondtuk, a három belső gyűrű támadás alá vétele a legakadálymentesebb. A nemkonvencionális harcosok általában nincsenek képesítve arra, hogy rendszeresen

közvetlen konfrontációba kerüljenek a hadsereggel, vagy nem is adódik sok alkalmuk arra, hogy közvetlen lecsaphassanak katonai vagy politikai vezetőkre. A hadsereggel konfrontálódás leginkább akkor történik, ha a nemkonvencionális hadviselő csoport megpróbál területeket foglalni és ellenőrzés alatt tartani, de ez nem sajátosságuk, és sokkal inkább jellemző a konvencionális hadviselésre. Bár rendszerint nincs sok lehetőségük arra, hogy a hatalmi berendezkedés vezetőire támadjanak, civil vezetők terrorizálásával nagy hatást érhetnek el.

3.4.3: Az indirekt megközelítés és OODA hurok

Az indirekt megközelítés fontos helyet foglal el a nemkonvencionális hadviselés doktrínájában. Azon a módon, ahogyan az USA irányítja a nemkonvencionális hadviselést, nem-kormányzati proxy-szervezeteket használ fel az adott országban, ezáltal jelen van az indirekt befolyás egy további fokozata. Más országok képesek nemkonvencionális hadviselés kivitelezésére bizonyos körülmények közt, de ennek a könyvnek kontextusában nem ez a helyzet. Épp ellenkezőleg, más államok sokkal inkább védekező alapállásban vannak a nem-állami cselekvők által kivitelezett nemkonvencionális hadviseléssel szemben, amelyet az USA a háttérből irányít.

A nemkonvencionális hadviselés gyakorlói - taktikájuk természetéből adódóan - többnyire nem rendelkeznek konvencionális képességekkel, melyekkel céljaikat közvetlen módon megvalósíthatnák. Példának okáért; nem tudnak katonák sokaságával felvonulni a városban azelőtt, hogy megtámadnák. Amit tenni tudnak, hogy tagjaik beszivárognak a civil lakosság közé, majd később "aktiválják" őket, amikor elérkezett annak ideje. Ezt a stratégiát a kommunisták alkalmazták az 1968-as Tet Offenzívát megelőzően, elsöprő sikerrel. Alternatív módon, ahelyett, hogy konvencionális támadást indítanának a kritikus infrastruktúra - pl. erőművek - megsemmisítése céljából, terrortámadásokat tudnak kivitelezni, hogy működésképtelenné tegyenek bizonyos létesítményeket. Ahelyett, hogy erő nélkül a hatóságoktól engedményeket követelnének, a kormányellenes mozgalom elfoghat rendőrvezetőket; több tucatnyi személyt túszként tarthatnak fogva, annak érdekében, hogy a nyomásgyakorlást fenntartsák, és ezzel biztosítsák politikai követeléseik megadásának esélyeit.

Megszámlálhatatlan különböző módja van annak, ahogyan a nemkonvencionális hadviselés gyakorlói indirekt módon elérhetik céljaikat. Amire fontos emlékezni, hogy a nemkonvencionális hadviselés indirekt hadviselés. A kettő egy és ugyanaz, és egymástól el nem választható. Bár a nemkonvencionális hadviselés néha összefonódik konvencionális módszerekkel, lényegét tekintve elsősorban nemkonvencionális. Nonlinearális, dinamikus, kaotikus, a hatóságokat az egyensúlyi helyzetből kibillenteni képes taktikák örökké változó egyvelegét alkotja. Mint az első fejezetben említésre került, ez a megközelítés megzavarja a célpont OODA hurokját, ami vagy elhamarkodott, szegényesen tervezett válaszokhoz vezet, vagy kritikus mértékben hátráltatja a megfelelő válaszokat, melyek így hatékonyságukat veszítik.

Az indirekt megközelítés (nemkonvencionális hadviselés) következésképp egy eszköz az OODA hurok semlegesítésére, paralizálja a védekező felet, ezáltal védtelenül hagyja azt olyan támadásokkal szemben, melyek egyébként elháríthatóak lennének.

3.4.4: Hálózati háború és rajzás

A nemkonvencionális hadviselés kiaknázza a hálózati háború és rajzás jelenségében rejlő lehetőségeket. Utóbbi esetében a közösségi háló elérést használja ki harcosok toborzására és az üzenet terjesztésére. Ez történhet az ISIL-hez hasonló formában, mely a Twittert használja újoncok toborzására és propagandára - vagy a Jobb Szektor tevékenységének formájában, ami a közösségi médiában nyíltan arra hívta fel a csecsen terroristákat, hogy egyesítsék erőiket velük és hajtsanak végre terrortámadást Oroszországban. Az ISIL olyannyira kiaknázza a közösségi médiában rejlő lehetőségeket, hogy a holland hírszerzés vezetője azt mondta, egy "terror rajt" hoztak létre, a tagjaik közt folyamatos, horizontális kommunikációval.

A nemkonvencionális hadviselést folytató csoportok rátelepedhetnek azokra a hálózatokra is, melyeket a színes forradalom mozgalmá hozott létre. Azok, akik nincsenek megelégedve a színes forradalom előrehaladásával, könnyebben meggyőzhetőek arról, hogy csatlakozzanak a milítánsokhoz, akik nyíltan konfrontálódni akarnak a kormánnyal. Ez nagy vonalakban bemutatja, hogy van közvetlen, folytatólagos kapcsolat a színes forradalomban résztvevő személyek és a nemkonvencionális háborút vívók közt. Ez a fajta átmenet a színes forradalmak és a nemkonvencionális hadviselés közt a hibrid háború elsődleges témája, és az olvasó észben kell tartsa a könyv olvasása közben.

A rajzás a nemkonvencionális hadviselést folytató csoportok egyik kulcsfontosságú taktikája. Alan Campen ezredes egy 2001-ben írt cikkében a következőképpen jellemezte:

"A rajzás szerű összeütközések gyorsan pulzáló támadásokkal jellemezhetőek, melyeket gyakran alacsonyabb rendű, de megfoghatatlan ellenség hajt végre. Sikeresek, olyan taktikai elemek miatt, mint az egyszerű célkitűzések, adekvát fegyverzet és kommunikáció, helyszínhez igazított taktikák és magasabb rangú helyzet tudatosság. Ez lehetővé teszi, hogy vereséget mérjenek olyan erőkre, melyekre tömeggel vagy nyers erővel soha nem tudnak. Ezen elemek együttállását egyes elemzők a rajzás taktikai és stratégiai alkalmazásának esetében is állandó tényezőnek tartják, beleértve a múltat, a hidegháború utáni jelent és a jövőt is. Ezen elemek egyikének esetében sem létfontosságú a csúcstechnológia. Bármilyen szintizálható egy a modern gépesített haszereggel, alacsony intenzitású konfliktussal és nemkonvencionális hadviseléssel ütköző taktikában."

Campen emellett Robert Scales vezérőrnagyot idézi, aki azt mondta, az adaptív megközelítés "úgy arat győzelmet az ellenség felett, hogy elkerüli a vereséget". Ez a nemkonvencionális hadviselés és a rajzás modelljének lényege. A taktikai célkitűzés improvizált támadások végrehajtása, indirekt és előre kiszámíthatatlan módon, előnyét élvezve a stratégiai kezdeményezés képességének, és az ellenség összezavarásának. A rajzás és szétszóródás váltakozása ("pulzálás") tovább tudja életben tartani az offenzívát, mint ha az egyenes úton haladna, és az Öt Gyűrű közti hirtelen célpontváltás káoszba taszíthatja az ellenség parancsnokságát. A nemkonvencionális hadviselés nem a szokványos katonai úton (az ellenséges csapatok megsemmisítésével) éri el célját; az ellenség összezavarásával és kiegyensúlyozatlan állapotban tartásával ér el sikereket, mígnem a döntő csapás lehetősége megmutatja magát. Ameddig a nemkonvencionális háború tagjai folyamatosan el tudják kerülni a vereséget, idővel kivívható a győzelem, ezáltal a nemkonvencionális hadviselés egy hosszadalmas, elhúzódó folyamat, ami sok évvel tovább tarthat, mint a konvencionális konfliktusok.

3.4.5: Káoszelmélet

A nemkonvencionális hadviselés, akár a színes forradalmak, visszavezethető a káoszelmélet fegyverként való alkalmazására. A nemkonvencionális hadviselés az állam fizikai eszközeit támadja a hadjárat során, és ezt indirekt módon, nemlineáris megközelítéssel teszi, mint azt korábban írtuk. A káosz fokozódik a színes forradalomtól kezdődően a fegyveres csoportok megjelenéséig, melyek célja az államhatalom megdöntése. Ez fokozza a félelemfaktort és általános bizonytalanságot a társadalomban, melynek végső célja az OODA hurok túlterhelése és az ellenség paralizálása.

Ha a társadalmat és az államot egy páncéljába húzódott teknősként képzeljük el, a nemkonvencionális hadviselés ezt a teknőst a hátára fordítja, megbénítja, és felfordítja a hasi sebezhető pontját, ami így kiszolgáltatottá válik egy olyan, pusztító erejű támadásnak, ami egyébként nem okozott volna jelentős károkat. Ugyanez vonatkoztatható a társadalomra - a nemkonvencionális hadviselés olyan kaotikus turbulenciába vonja a társadalmat, ami a "feje tetejére fordítja", végül a puccs villámsebességgel bekövetkezhet, és sikerre jut. Ez történt az EuroMaidan során folytatott nemkonvencionális hadviselés esetében is. A nem-állami cselekvő által irányított kis léptékű agresszió felfokozódott egy olyan pontra, ahol végül megtörtént Janukovics hatalmának megdöntése, és olyan stratégiai hibák történtek, ami összességében a február 21-i puccsba torkollott egy kapkodva aláírt megállapodást követően.

3.5.1: A nemkonvencionális hadviselés kézikönyve

Ahogy a színes forradalmak kézikönyvét fellelhetjük Gene Sharp írásaiban, a nemkonvencionális hadviselésnek is megvan a maga kézikönyve egy titkosított kiképzési dokumentum formájában. A TC 18-01 néven ismert dokumentumot ("Special Forces Unconventional Warfare") egy kiszivárogtató hozta nyilvánosságra, és az NSNBC International weboldalán jelent meg 2012 elején. A lap megjegyezte, hogy a TC 18-01 gyakorlatilag szisztematikus, lépésről lépésre leírást ad a felkelés felépítésére és a szíriai kormány megdöntésének kísérletére, és egyértelmű, részletes utasításokat ad arra vonatkozóan, hogyan kell kiprovokálni és megszervezni a fegyveres felkelést.

Azon felül, hogy taktikai útmutatást ad a nemkonvencionális háború megvívásához, a dokumentum magában foglalja az USA hivatalos hozzáállását is ezzel a stratégiával kapcsolatban. Azt állítja, hogy a nemkonvencionális hadviselésnek két formája létezik - egyik, amiben az USA esetében hivatalos, nyílt beavatkozás következhet (általános háborús forgatókönyv), és egy másik, amiben ez nem valószínű (korlátozott háborús forgatókönyv). Utóbbi alkalmazható a szíriai válságra, különösen a 2013 augusztusi vegyifegyver incidenst megelőzően - az azt követő diplomáciai utóregéssekkel -, miközben előbbi inkább az ukrán forgatókönyvre vonatkoztatható. Az általános háborús forgatókönyvek annak érdekében valósulnak meg, hogy előkészítsék a harcmezőt a konvencionális amerikai beavatkozás számára, vagy eltereljék az ellenséges erőket. A korlátozott háborús forgatókönyv figyelembe veszi az intézményi korlátokat, és mindössze nyomásgyakorlás folytatásának különböző fokozatait jelenti (egészen a rezsimváltás előidézéséig).

Például, a kézikönyv az általános háborús forgatókönyv példaként sorra veszi az európai és csendes-óceáni konfliktusokat a második világháború során, és az iraki eseményeket 2002-2003 közt, valamint kibővíti azt a nemkonvencionális hadviseléssel mint előjellel. A korlátozott háborús forgatókönyv esetére az 1955 és 1965 közti Tibetet hozza példaként, valamint az 1980-as évek Afganisztánját, ami az USA korlátozott érintettségével zajló nemkonvencionális hadviselés volt. Ez lesz az a kategória, melyet a következő bekezdésekben bővebben kiértékelünk, mert ez követi a bevezetésben megfogalmazott eredeti elméletet -

"minél közelebb jut az amerikai destabilizáció művelet a központi maghoz (Oroszország, Irán, Kína), annál kisebb a valószínűsége a közvetlen hadviselésnek és magasabb a valószínűsége az indirekt eszközök alkalmazásának (Színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés). A TC 18-01 dokumentumból nyert információhoz hozzáigazítva ez azt jelenti, hogy Oroszország befolyási övezetében (pl. Ukrajna) a rezsimváltási műveletek a "korlátozott háború forgatókönyve" mentén alakulnak, olyan nemkonvencionális hadviseléssel, ami kizárja az amerikai konvencionális erők közvetlen beavatkozását.

3.5.2: Felkészülés a nemkonvencionális háborúra

A kiszemelt országban a nemkonvencionális hadviselés előkészítésekor az USA rendszerint elkészített egy megvalósíthatósági tanulmányt, hogy megállapítsa a művelet sikerének valószínűségét. Ezt megteheti kormányellenes képviselőkkel találkozásokon keresztül, akik az Egyesült Államokba vagy harmadik országba utaznak, vagy küldhetnek katonai szakértőt közvetlen a helyszínre. Ha megszületett a döntés a nemkonvencionális hadviselés lefolytatásáról, az USA segítséget biztosíthat egy koalíciós partneren vagy harmadik országon keresztül, miközben "az ellenállási mozgalomnak közvetlen, nyílt amerikai támogatás biztosítása nem ajánlott".

A korábbi fejezetek során a színes forradalmakról és nemkonvencionális hadviselésről tárgyalt megállapításokkal megegyezően a kézikönyv beszél olyan "információs tevékenységről, ami fokozza az ellenséges rezsimmel vagy megszállóval szembeni elégedetlenséget", és működőképes alternatívaként jeleníti meg az ellenállást. Emellett megjegyzi, hogy ezek az információs műveletek fokozhatják az ellenállási mozgalom támogatottságát azáltal, hogy meggyőző üzenetekkel szimpátiát generálnak a lakosság körében.

Továbbá, a TC 18-01 arról is szól, hogyan tehetik meg a katonai információs támogató műveletek a következőket:

- * Megállapítják a kulcsfontosságú pszichológiai tényezőket a műveleti környezetben.
- * Beazonosítják azokat a pszichológiai hatással bíró cselekvéseket, melyek képesek arra, hogy létrehozzanak, megváltoztassanak, vagy felerősítsenek egy adott viselkedést a célpont lakossági csoportok vagy egyének esetében.
- * Formálják a tömegek érzékelését az irányba, hogy támogassák a nemkonvencionális hadviselés célkitűzéseit.
- * Ellensúlyozzanak minden ellenséges félretájékoztatót és dezinformációt, ami alááshatja a nemkonvencionális hadviselés sikerességét.

Mint látható, kiterjedt pszichológiai és szociológiai kutatások segítik a nemkonvencionális hadviselés műveletet a megfelelő tervek kidolgozásában és sikerre juttatásában, akár a színes forradalmak esetében, és az észlelés-menedzsment megfoghatatlan szakmája ebben lényegi szerepet tölt be.

A nemkonvencionális hadviselés sikerét hét kulcsfontosságú változó határozza meg: vezetés; ideológia; célok; környezet és földrajz (beleértve társadalmi); külső támogatás; fokozatosság és időzítés; szervezés és műveleti sablonok. Mindegyik tényező módosítható, kivéve a környezetet és földrajzot. Fontos, hogy minden rendben legyen a nemkonvencionális hadviselés megkezdése előtt, mert amint azt Steven Mann is említi a káoszelmélet és stratégiai gondolkodás kapcsán, a "kaotikus" rendszerek (mint a színes forradalmak és

nemkonvencionális hadviselés) fokozottan érzékenyek a kezdeti körülményekre; a kezdeti helyzetben bekövetkező minimális változás is aránytalanul eltérő végkifejlethez vezethet. Ha a színes forradalom (és annak kiterjesztése, a rákövetkező nemkonvencionális háború) időzítése nem megfelelő, akkor minden igyekezet ellenére a művelet kudarcot vall, ahogy a Belorussziában és Üzbegisztánban megkezdett rezsimváltási kísérletek. Ez szükségessé teszi a nemkonvencionális háború fokozatosságának és időzítésének további vizsgálatát.

3.5.3: A nemkonvencionális háború megvívása

A nemkonvencionális háború szakaszos megvalósítása és időzítése három fokozatra bontható: a látens vagy kezdeti fázis; a gerilla-hadviselés; és a mozgó háború. Az első fázis nagyon fontos, és közvetlen kapcsolatban áll a korábbi bekezdéssel, a kezdeti feltételek megteremtése kapcsán. Az olvasó emellett képes kell legyen arra, hogy beazonosítsa a színes forradalmak és a dokumentumban rögzített, a nemkonvencionális hadviselés pszichológiai műveletei közti átfedést:

"Ebben a szakaszban az ellenállás vezetői kiépítik a rejtett támogatói struktúrát, amire a jövőben támaszkodni fognak. Az ellenálló szervezetek felforgató technikák sokaságát használják, hogy pszichológiailag felkészítsék a lakosságot az ellenállásra. Bizonyos technikákhoz hozzátartozik a propaganda, a demonstrációk, bojkottálás és szabotázs. A felforgató tevékenység gyakran rendezett mintában történik, anélkül, hogy bármilyen nagyobb fegyveres konfliktus kirobbanna... a cél, hogy felkészítse a lakosságot a fedett katonai akciók (gerillaharc) elfogadására, és átformálja az emberek gondolkodását olyan irányba, hogy a gerillaharcot megengedhetőnek tartásuk. A cél a helyi lakosság támogatásának elnyerése, és a kormány hatalmának meggyengítése. Bár a műveleti cél a lakossági támogatás elnyerése, a taktikai cél a helyi lakosság meggyőzése arról, hogy kerüljék a kormányerőkkel való együttműködést."

Ez a kezdeti szakasz egyaránt foglalkozik a nyílt és titkos ellenállással. Az első azokból a harcosokból áll, akik közvetlen harcot folytatnak a kormány ellen. A második eset pedig olyan egyéneket és csoportokat jelent, amelyek titokban hajtanak végre politikai cselekvést, propagandát terjesztenek, kémkedést folytatnak, szabotázsakciót hajtanak végre, csempészetet folytatnak, és hírszerzést végeznek a kormányellenes mozgalom segítése érdekében. Ezek az entitások proaktív módon kiképezhetőek a színes forradalom kezdeti szervezési szakaszában. A következő szakasz, a gerilla-hadviselés egy külső *eseményt* igényel, hogy a szükséges lendülettel segítse mozgásba hozni és előmozdítani a lakosság körében. Tény, hogy a nemkonvencionális háború sikeres megkezdése és a lehetséges legnagyobb számú résztvevő toborzása érdekében **"kell egy szikra, ami kiváltja a lázadást"**, mint egy katalizáló esemény, ami feltüzeli a közvéleményt az államhatalom ellen és lehetővé teszi a lázadók vezetői számára, hogy kihasználják a helyzetet. Ez a "szikra" - ahogy arra találóan hivatkoznak - a hibrid háború elméletében úgy kerül meghatározásra, mint színes forradalom, és a kezdeti előtt felépített hálózatok esetében a lakosság stratégiai szegmenseit mozgósítja a hatóságok ellen, és fokozza a rendszer ellen működő ösztönöket.

Ha egyszer a lázadást kiváltották (legyen szó akár a színes forradalom bukásáról, vagy a hatóságok arra kényszerítéséről, hogy erővel megvédjék magukat, stb.), megkezdődhet az átmenet a gerilla-hadviselésbe. Ez városi vagy külvárosi területeken egyaránt történhet. Ukrajna csak a korlátozott kiterjedtségű gerilla-hadviselést tapasztalta meg az EuroMaidan során, de Szíriában még mindig folyamatban van az intenzív városi és külvárosi gerillaharc. A kézikönyv azt írja, "ennek a szakasznak célja a kormány biztonsági apparátusának (a

nemzetállam katonai és rendőri elemeinek) degradálása addig a pontig, ahol már fokozottan sérülékennyé válik és veresége valószínű." Ez történhet szabotázzsal, a kormányerők és az infrastruktúra elleni stratégiai támadásokkal, a lakosság stratégiai kommunikációs elérésén keresztül (a színes forradalom számára létrehozott információs infrastruktúra kiterjesztésével), és a kormányellenes mozgalom hírszerzési apparátusának növelésével. A cél a harmadik és végső szakasz, a mozgó háború előkészítése.

Ez a szakasz a nemkonvencionális hadviselés csúcspontja, ami Ukrajnában nem volt látható. Később azonban vitatásra kerül, hogy az EuroMaidan forradalmárai készültek erre a szakaszra, de a "teknős hátára fordításának" eredményeként február 21-én a puccs kivitelezhető volt anélkül, hogy a folyamat a harmadik szakaszába lépett volna. Mindenesetre, a TC 18-01 úgy írja le a mozgó háború célkitűzését, mint "előidézni a kormány (hadsereg és belbiztonsági intézkedések) összeomlását... a felkelés nem szükségképpen kell konvencionális katonai jellegűvé formálódjon, de úgy kell pozicionálja magát, hogy vereséget mérjen a kormányra, vagy megkaparintsa a hatalmat. Például, a felkelés degradálhatja az ellenség képességeit egy olyan szintig, ahol már egy az elnöki palota elleni városi harc elegendő lenne a kormány megbuktatásához. Ez a taktika csak abban az esetben járhat sikerrel, ha a felkelés először semlegesíti a hadsereget."

Ez "mozgó háborút" hoz létre, mert a kormányellenes lázadók olyan lépéseket tesznek a kormány ellen, melynek során "felszabadítanak" embereket és területeket, amit utána igazgatniuk kell. A harcosok folyamatosan mozgásban vannak, és aktívan dolgoznak a kormány megdöntésén. Ezen a ponton bevonhatnak konvencionális módszereket és lefoglalt fegyvereket az eszköztárukba, hogy a forradalmat elérhető közelségbe hozzák. Ha visszaverik őket, a mozgó háború gerilla-háborúvá alakulhat, mignem visszanyeri fizikai erejét és képessé válik újra ellenoffenzíva végrehajtására, hogy a konfliktus újra visszatérhessen felfokozott formájába.

3.6: Nemkonvencionális háború Ukrajnában

Szíriában a nemkonvencionális háború jellegzeteségei ma már általánosan ismertek azok számára, akik a nemzetközi kapcsolatokat és napjaink eseményeit figyelemmel kísérik, következésképp nem tűnik szükségesnek megismételni ezeket a tényeket. Ami nem általánosan ismert, az Ukrajnában zajló nemkonvencionális hadviselés, melyre előzetes felkészülést folytattak, de csak részben valósították meg. A közvélemény által ismertekkel ellentétben, Ukrajna nem csak a színes forradalmat tapasztalta meg, de az EuroMaidan destabilizáció során a nemkonvencionális hadviselés elemeit is. Miután a nemkonvencionális hadviselés jellemzésre került ebben a fejezetben, az olvasónak itt friss és megfelelő megértése van a témában ahhoz, hogy végigtekintse az EuroMaidan kulcsfontosságú, ám nagy nyilvánosságot nem kapó eseményeit, melyek tisztán mutatják a nemkonvencionális hadviselés korai, előkészületi szakaszát.

A színes forradalmakkal ellentétben az Ukrajnában kibontakozó eseménysorozat már majdnem a kezdetétől fogva erőszakos volt, ami az Arab Tavasz színes forradalmak taktikai befolyását mutatja. Az első dolog, amit vissza kell idéznünk, az a Jobb Szektor és más, fegyveres városi lázadó csoportok terrorista jellegű módszerei; már december elsején Molotov-koktélt dobtak a biztonsági erőkre, tíz nappal azt követően, hogy az eredeti tüntetések megkezdődtek.

Ez a militánság nagyon hamar normává vált, ahogy a destabilizáció során a felfegyverkezett csoportok a Maidan téren felállított táboraikat használták parancsnoki központként a hatóságok ellen rendszeresen végrehajtott támadásokhoz. Végül a Maidan közel minden résztvevője militarizált kormányellenes lázadóvá vált.

Tom Jamieson fényképész, aki folyamatosan az összetűzések közelében volt, hogy képi anyaggal dokumentálja a "tüntetők" által használt, házilag készített fegyvereket, észrevételezte, hogy "túlzás nélkül, minden egyes ember kezében volt egy golfütő, baseball ütő, vagy valami ahhoz hasonló". Így megállapítható, hogy az erőszakos felforgatók előőrsét, ami aktívan harcolni akar a kormány ellen; a nemkonvencionális hadviselés egyik szükséges előfeltételét hozták létre a főváros központjában.

Ez a fejlemény, és az EuroMaidan mozgalom fokozódó militánsága megfigyelhető volt és egyes médiafelületek folyamatosan tudósítottak róla. Ami ezzel szemben nem kapott sok figyelmet, az Lvov-ban a kormányhivatal fegyveres tüntetők általi elfoglalása, és a régió kormányzójának kikényszerített lemondása január végén. Néhány nappal ezután az ABC News kényelmesen bejelentette, hogy "nyugat-Ukrajnában minden helyi kormányhivatalt - kivéve a Kárpátalja régióban - elfoglalták az ellenzéki tüntetők". A helyzet egészen a február 21-i puccsig feszült, de állandó maradt.

Az események extrém gyors leforgásában a Lvov Oblast kormánya február 19-én kinyilvánította függetlenségét, és egyúttal ellenőrzés alá vonta a NATO-tagállam Lengyelországgal közös határátkelőhelyét. Ugyanazon a napon a Reuters beszámolt arról, hogy számos rendőrtől elrabolták a védőfelszereléseit, autókat gyűjtöttek fel, Ternopol Oblastban a rendőrfőkapitányságot felgyűjtötták, és Kmelnickij Oblastban megtámadták az állambiztonsági szolgálat egyik központját, amiről a hírek "kontrollálatlan tombolásként" számoltak be. A belügyminisztérium nyugati regionális parancsnokságának néhány nappal azelőtti blokád alá vonása és semlegesítése lehetetlenné tette, hogy az állam megakadályozza az erőszakot, ami azon a napon az adott területen elszabadult.

A legnagyobb jelentősége azonban a Lvovban történeteknek, a függetlenség kinyilvánításának és a fékevesztett erőszak elszabadulásának van. A korábban Galíciaként ismert régió az ukrán nacionalizmus bölcsője, és döntő tényező, hogy határos Lengyelországgal, a NATO egy tagállamával. Korábban említésre került, hogy "egy koalíciós partner vagy harmadik ország" folytatólagos segítséget biztosít a felkelőknek a nemkonvencionális háború során, és mivel Lengyelország megfelel ennek az egyszerű követelménynek, a terv vélhetően az volt, hogy a NATO destabilizációs műveletének "szláv Törökországává" váljon, ugyanazon módon, amilyen szerepet Törökország betöltött a szíriai konfliktusban. Lvov részéről a függetlenség kinyilvánítása, a hadsereg fegyverraktárainak lázadók általi elfoglalása, és a nyugati régió központi irányításának kiiktatása mind tisztán mutatja a nemkonvencionális hadviselés kezdőpontját.

Valójában, a helyzet addigra olyanyira borzalmassá vált, hogy a Newsweek Magazine február 20-án publikált egy cikket, "Ukrajna: úton a polgárháború felé" címmel. Ebben megjegyzik; "ami egyértelműen látható, hogy az ország nagy része kormányozhatatlanná vált. Még a főváros is a lázadók kezén maradt." Érdekes módon, ez az első látványos példája annak, hogy nyugati sajtóorgánum "lázadókként" hivatkozik a kormányellenes felkelőkre, további támasztékot adván az elméletnek, miszerint Ukrajnában a nemkonvencionális hadviselés forгатókönyve bontakozik ki.

Mindazonáltal, ez a forgatókönyv el lett kerülve, miután napokkal korábban gyanús körülmények közt, mesterlövészek fegyverei által haltak meg emberek a fővárosban (amiről Észtország külügyminisztre úgy gondolta, hogy maguk az EuroMaidan vezetői rendelték meg), és ez megtörte a kormány akaratát illetve OODA hurokját, majd gyors leforgással a február 21-i puccshoz vezetett. Azonban, ha ez nem történik meg, valószínű, hogy egy szíriai mintájú nemkonvencionális háború megkezdése állt küszöbön, melynek célja a rezsimváltás előidézése és Oroszország sebezhető nyugati szárnyának destabilizálása.

3.7: Fejezet következtetése

Zárásként, a nemkonvencionális háború képezi a hibrid háború elméletének második és végső pillérét. Az azt megelőző színes forradalomból bontakozik ki, és a színes forradalom által létrehozott hálózatokra is épít. Akár a színes forradalmak, a nemkonvencionális hadviselés is a katonai és stratégiai elmélet meghatározott mintáit követi, és a rezsimváltás végső célja érdekében lép működésbe. A kiszivárogtatott TC 18-01 dokumentum bizonyítja, hogy a nemkonvencionális hadviselés sikere nagy mértékben függ a társadalmi és információs hálózatoktól.

A dokumentum emellett hiteles és részletekbe menő leírását adja annak, hogyan kell megtervezni és irányítani a nemkonvencionális hadviselést. A dokumentum áttanulmányozásával és a Janukovics hatalmának megdöntésével kapcsolatos, kellő médiafigyelmet nem kapott események kutatásával láthatóvá válnak a nemkonvencionális háború jelei az ukrán EuroMaidan puccs során. Ez hozzáadódik a korábban tárgyalt bizonyítékokhoz, és alátámasztja, hogy a nemkonvencionális hadviselés a második, még halálosabb szakasza a színes forradalommal kezdődő rezsimváltásnak. Ráadásul, Szíria és Ukrajna esetében egyaránt ugyanazon sablon szerinti megközelítés került alkalmazásra, ami azt mutatja, hogy ugyanazon módszer alkalmazható két teljesen eltérő környezetben. A negyedik fejezet ennek megfelelően felgöngyölíti a két eset közt felerülő kapcsolatokat, és befejezi a színes forradalmak és a nemkonvencionális hadviselés közti összeköttetés feltárását egy egységes hibrid háború elméletben.

4. FEJEZET: A HÍD

4.1: Bevezetés

Ez a fejezet tekinthető egyfajta kötőanyagnak, ami összetartja a hibrid háború elméletét. Összegzi mindazt, amit a korábbi fejezetekben a színes forradalmakról és a nemkonvencionális hadviselésről megtudtunk, hogy ezáltal áthidalja a még fellelhető szakadékokat a két pillér közti átmenet kapcsán. Demonstrálni fogja, hogy létezik egy szándékos, sablon szerű megközelítés, egy "módszer az örület mögött", amit ha egyetlen csomagban egyesítünk, a hibrid háborút kapjuk. Ennek megfelelően az összehasonlító elemzés lesz túlsúlyban ebben a fejezetben.

4.2: Földrajzi kapcsolat

A hibrid háború mindkét pillére közvetlen kapcsolatban áll a geopolitikával. Az első fejezet felvezette Brzezinski Eurázsiai Balkán ideáját, ami alapvetően a káoszelmélet nemzetközi kapcsolatokban való alkalmazását összegzi. A cél az államok de-facto vagy de-jure stratégiai töredezésébe kezdeni az eurázsiai nagyhatalmak (Oroszország, Kína, Irán) destabilizálása érdekében, és elnyújtani az amerikai uralmat a szuperkontinens felett. A kiszemelt ország több részre szakad és semlegesítésre kerül, a társadalmi és fizikai "felperzselt föld" taktika alkalmazásával összeomlott vagy összeomlásközeli állapotban tartják éveken keresztül a destabilizációs művelet kivitelezése után is. Ennek eredménye egy *geopolitikai feketelyuk*, amely létrehozásának célja, hogy a káosz által mozgatott gravitációs vonzás magába húzzon szomszédos országokat (a destabilizációs kampány valós, indirekt célpontjait). Attól függetlenül, hogy politikailag vagy fizikailag érintetté válnak-e, a hatás ugyanaz - az indirekt módon érintett államnak valamilyen módon sürgősen kezelnie kell a bukott állam jelentette fenyegetettséget saját határain, emiatt elveszíti a stratégiai kezdeményezést más földrajzi helyeken.

Valójában az az "ideális" forgatókönyv az amerikai stratégiai tervezők számára, ha a feketelyuk nincs kordában tartva, és kiterjeszkedik a szomszédos országra (a valós célpontra), következőképp indirekt módon destabilizálja azt, összhangban az amerikai érdekekkel, és elszabadítja az irányítatlan káoszt (annak létező legerősebb természetes formáját), ami azzal fenyegeti a célpontba vett nagyhatalmat, hogy darabokra szakítja és kivonja a geopolitikai játszmából.

Az Eurázsiai Balkán stratégia megvalósításának leghatékonyabb módja a színes háborúk és nemkonvencionális hadviselés indirekt megközelítése. Mint az a bevezetésben említésre került, a multipolaritás felé elmozdulás bizonyos mértékben korlátozza az USA azon képességét, hogy Euráziában saját belátása szerint közvetlen beavatkozást hajtson végre, ezáltal fokozódik az indirekt megközelítés használatának valószínűsége. A sablon felismeréséhez elég visszaidéznünk az elméletet: "minél közelebb jut az amerikai destabilizáció művelet a központi maghoz (Oroszország, Irán, Kína), annál kisebb a valószínűsége a közvetlen hadviselésnek és magasabb a valószínűsége az indirekt eszközök alkalmazásának (színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés). Ennek megfelelően, ha figyelembe vesszük a színes forradalmak és nemkonvencionális hadviselés kaotikus természetét, ezek válnak az Eurázsiai Balkán felépítésének tökéletes indirekt eszközeivé. Semmilyen más stratégia nem eredményezheti a konstruktív/kreatív/irányított káosz ugyanazon fokát, mint ez a két megközelítés.

4.3: A kézikönyvek

A színes forradalmaknak és a nemkonvencionális háborúknak egyaránt megvan a maga kézikönyve, melyet Gene Sharp, illetve kifejezetten az amerikai hadsereg szakértői készítettek. Az irányadó szövegek mindkét módszer gyakorlói számára kellő stratégiai és taktikai útmutatást adnak ahhoz, hogy sikeresen megvalósítsák céljaikat. Gene Sharp a színes forradalom mozgalom és követőinek általános gondolkodásmódjára összpontosít, valamint tanácsot ad arra vonatkozóan, hogyan motiválják az elégedetlen személyeket a kormány elleni lázadásra. A széleskörűbb elgondolás, hogy létrehozzák aktivisták és passzív támogatók egy hálózatát, ami lehetővé teszi a mozgalom számára, hogy sikerre jusson, ha egyszer hivatalosan is megkezd a puccskísérletet. Amint ezeket az egyéneket összegyűjtötték, Sharp javaslata szerint az erőszakmentes ellenállási módszerek kivitelezését kell megkezdjék. Ezeket különféle célok figyelembevételével tervezték; hogy összezavarják a hatóságokat, sérülést okozzanak legitimitásukon, gazdasági nehézségeket okozzanak a hatóságok számára, kedvező nemzetközi sajtótámogatást biztosítsanak az ellenállási mozgalomnak, stb.

A TC 18-01, az amerikai hadsereg nemkonvencionális hadviselést taglaló kézikönyve beszél emellett a támogató társadalmi hálózatok felépítésének szükségességéről, de nyilvánvalóan nagyobb hangsúlyt fektet a katonai műveletek előkészítésére és az állam elleni erőszakra. Ettől függetlenül, a nemkonvencionális hadviselés társadalmi gerincét szintén a siker előfeltételeként azonosítja, és a hibrid háború elmélete szerint, ha a színes forradalom lefolytatása közben a lakosság elismeri és támogatja a Sharp írásában foglaltakat, drámaian megnő az esélye annak, hogy a nemkonvencionális hadviselés kellő lakossági támogatáshoz jusson.

Ugyanezen logika mentén, Gene Sharp munkáira tekinthetünk úgy, mint a nemkonvencionális hadviselés megkezdésének pszichológiai megalapozására olyan helyzetekben, ahol a színes forradalom nem jár sikerrel. Mindezek után a TC 18-01 hangsúlyozza, hogy megvalósíthatósági tanulmányt kell készíteni a nemkonvencionális hadviselés megkezdése előtt, és a lakosságba mélyen bele kell sulykolni a kormányellenes ideákat, hogy készen álljanak áldozatot hozni és felvállalni mindazokat a nehézségeket, melyek az állami elleni fegyveres felkeléssel együtt járnak - azt követően az operatív tervezés tovább haladhat. Következésképp, Gene Sharp publikációi a hibrid háborús kéziköny "első részének" tekinthetőek, a TC 18-01 és más, a nemkonvencionális hadviseléshez kötődő írások pedig a "második rész". Reméljük, hogy ez a könyv egyfajta "harmadik részként" szolgálhat, ami áthidalja a két pillér közti szakadékot, és egyesíti stratégiáikat a hadviselés egy működő, integrált elméletévé.

4.4: Osztott stratégiák

A színes forradalmak és a nemkonvencionális hadviselés ugyanazon stratégiákon osztozik, és ugyanazon rezsimváltásnak két külön oldala. Mindkét módszer olyan kormányok elmozdítására törekszik, melyek az USA és külpolitikai célkitűzései számára kedvezőtlen vagy nem megfelelő politikát folytatnak. Ennek során a színes forradalom a "puha" puccskísérlet, a nemkonvencionális hadviselés pedig a "kemény" puccs. Mint azt fentebb tárgyaltuk, egy másik cél a konstruktív káosz létrehozása, ami az USA Eurázsia felé való mélyebb benyomulását kíséri. A végső cél pedig az eurázsiai nagyhatalmak bekerítése, semlegesítése, és Amerika-barát kormányokkal, illetve geopolitikai feketelyukakkal körbevétele.

A színes forradalmak és a nemkonvencionális háborúk egyaránt a proxy faktor közbeiktatásával érik ezt el. A színes forradalmak a politikai és társadalmi proxykat aknázzák ki a kiszemelt ország társadalmi alapjainak kikezdése érdekében, míg a nemkonvencionális háború katonai proxykat használ a társadalom egyes elemei közti kapcsolat megszakítására. A színes forradalomból a nemkonvencionális hadviselésbe történő átmenet egyben a megfoghatatlanságból a megfogható háborúba történő átmenet is. Valamennyi szakasz széleskörű virtuális és fizikai hálózatokat használ (háttérből irányítás) és nagy mértékben támaszkodik a pszichológiai műveletekre és észlelésmenedzsment technikákra.

A katonai stratégia vonatkozásában a hibrid háború két pillére ugyanazon koncepcióhoz köthető. Mindkettő a negyedik generációs hadviselés megnyilvánulása abban az értelemben, hogy nonlineáris, indirekt és dinamikus. Mindkettő a viszonylagos Öt Gyűrűt támadja céljai elérése érdekében. Az indirekt megközelítés döntő tényező mindegyik modellben, és hozzájárul az OODA hurok megzavarásához, emellett saját verzióját használja a rajzásra vonatkozóan. Végül pedig, mindez azt jelenti, hogy ezek a káoszelmélet fegyverként való alkalmazása, ahol a nemkonvencionális háborúk a színes forradalmak erőszakosabb, intenzívebb, mindenre kiterjedő formái.

4.5: Részletes összehasonlítás

Mielőtt lezárjuk ezt a rövid fejezetet, hasonlítsuk össze a színes forradalmak és a nemkonvencionális hadviselés bizonyos fő jellegzetességeit. Ez rámutat majd, hogyan nő ki a nemkonvencionális hadviselés a színes forradalomból:

Színes forradalom	Nemkonvencionális háború
korlátozott erőszak	kiterjedt erőszak
városi	városi és külvárosi
társadalmi	főként fizikai, némileg társadalmi
káosz a hatóságok ellen	káosz minden ellen
olcsóbb	drágább
társadalmi hálózatok	fizikai hálózatok (korábban felállított társadalmi hálózatokra alapozva)
megosztja a társadalom közösségi kapcsolatait	megoszt minden kapcsolatot a társadalomban

4.6: Archibald átlépi a Rubicont

A leginkább nyilvánvaló bizonyíték, ami a színes forradalmakat és a nemkonvencionális hadviselést összeköti az USA stratégiájában, az Frank Archibald 2013-as kinevezése az NCS élére. A második fejezetben említettük, hogy Archibald fegyverkerekedőként működött Boszniában és az első sikeres színes forradalmat irányította Szerbiában. Ez azt jelenti, hogy karrierje bővelkedik a nemkonvencionális háborúk és színes forradalmak megvívásával kapcsolatos, első kézből szerzett tapasztalatokban.

A CIA különleges műveleteinek parancsokságában egy ilyen személynek pusztán a jelenléte is meg kell szólaltassa a vészcsengőket a világ összes országának hírszerző közösségeiben. Kinevezésével az USA leadta a jelzést arra vonatkozóan, hogy átlépte a Rubicont, és nincs vissza út a hibrid háborúból. Archibald rendelkezik a megfelelő képességekkel ahhoz, hogy összekapcsolja a színes forradalmakat a nemkonvencionális háborúkkal egy egyesített és

sablonosított megközelítésben. Természetesen, ezt a megközelítést kikísérletezték Szíriában 2011 kezdetén, majd Ukrajnában 2013 végétől kezdődően, de azáltal, hogy Archibald vezette a NCS hivatalát több mint 15 hónapig, ezt a stratégiát vélhetően tovább tökéletesítették, szabványosították, és egyetlen programként előkészítették, mely készen áll a világszerte, egészen eltérő környezetekben bevetésre.

KÖVETKEZTETÉS

Következtetés 5.1: Korlátozott előrejelzés

Roppant nehéz előrejelezni a jövő hibrid háborúja alakulásának pontos irányát, azon okból kifolyólag, hogy ez egy merőben új jelenség, ami még mindig kialakítás alatt áll. Mindazonáltal, néhány bizonytalan előrejelzés tehető a hibrid háború globális alkalmazásával kapcsolatban.

A dolgok jelenlegi állása szerint az USA az egyetlen ország, amely hibrid háborút vív. Oroszország csak érintőlegesen ismerte fel ennek jelentőségét 2014 májusában, a Moszkvai Nemzetközi Biztonsági Konferencián. Még mindig nem érti, pontosan minek lett szemtanúja, és próbálja egységbe rendezni a közelmúlt tapasztalatait. A kínaiak és irániak hivatalos választ nem adtak a konferencián tett megállapításokra, de akárcsak Oroszországot, őket is egzisztenciálisan érinti ez a kérdés. Legkevesebb fél évtizedbe telhet, mire egy másik ország is adekvát módon megérti a hibrid háborút addig a pontig, hogy képes legyen védekezni ellene, vagy hogy maga is gyakorolja.

Bármelyik eurázsiai hatalom számára kontraproduktív lenne a hibrid háború saját térségében történő gyakorlása. Annak okán, hogy geopolitikai feketelyukat és káoszt hoz létre a határaik mentén, nem számít, mi volt az eredeti szándék, a művelet elősegítené az amerikai stratégiai célkitűzések megvalósulását a régióban. Ehelyett, ha az eurázsiai hatalmak képesek összegyűjteni kellő "puha erőt" és társadalmi hálózatépítési képességet a nyugati féltekén, Európában, vagy Afrikában (ami mindegyik esetben éveket is igényelhet), abban az esetben elméletileg képesek lehetnek megpróbálkozni a hibrid háborúval annak veszélye nélkül, hogy annak negatív visszahatásai lennének saját érdekeikre vonatkozóan. Mindazonáltal, egyelőre nem látható, hogy ugyanezek a feltételek reprodukálhatóak-e az eurázsiai hatalmak civilizációs terén kívül, ezáltal drasztikusan csökken annak valószínűsége, hogy az eurázsiai hatalmak hibrid háborút fognak vívni a következő egy vagy két évtizedben.

Következtetés 5.2: Általános javaslatok

Várhatóan az USA teljes monopóliumot élvez majd a hibrid háborús gyakorlatban a következő évtized folyamán, hacsak nem elidegeníthetetlen, a jelenlegi nemzetközi viszonyrendszerhez kötött képessége az offenzív hibrid háború. Következésképp, az eurázsiai hatalmak számára kritikussá válik a megfelelő védelmi stratégiák kidolgozása, amivel megakadályozható a hibrid háború megkezdése, vagy ha már folyamatban van, akkor határfokának csökkentése, illetve az államhatalom megdöntésének céljából zajló kaotikus rajzás megakadályozása. Mint minden védelmi stratégia esetében, lehetetlen a teljes védettség megvalósítása az agresszor által indított innovatív kezdeményezéssel szemben, de a biztonság érdekében szükséges legalább ötletet felsorakoztatni, melyek megvalósíthatóak, még ha nem is tökéletesek vagy teljeskörűen kidolgozottak.

A hibrid háborúval szembeni legerősebb elrettentés a civilizációs biztosítékok kiépítése. Ez alatt azt kell érteni, hogy ha egy társadalom tagjai úgy érzik, "részei valaminek, ami nagyobb náluk", vagy azonosulni tudnak a kormánnyal, esetleg egy nagyobb, szupranacionális koncepcióval, akkor kevésbé valószínű, hogy részt vesznek az ellene folytatott lázadásban. Valójában az állam és hozzátartozó nemkormányzati szervek által a hazafias ideák előtérbe helyezése végül egy kormánypárti kaptárelme kialakulásához vezethet, ami ellenrajokat mozgat a külső lázítási kísérletekkel szemben. Fontos, hogy az ideológia nyitott legyen, olyan

értelemben, hogy képes legyen magába fogadni az adott állam fennhatósága alatt élő különböző társadalmi, etnikai, vallási és gazdasági demográfiai háttérű csoportokat, ugyanazon módon, ahogy a "liberális demokrácia" felforgató ideái képesek egyesíteni az adott államban élő különböző csoportokat (még ha csak ideiglenesen is) a "nem-demokratikus" kormány megdöntése érdekében.

Egy további elővigyázatossági intézkedés, hogy nemzeti interneteket kell létrehozni. Ez nem összekeverendő a cenzúrával, pusztán azt hivatott biztosítani, hogy az állam képes megfigyelés alatt tartani az internetet és beazonosítani bizonyos, az országba belépő információk forrását. Természetesen, ez különösen ambíciózus feladat és nehézkes a megvalósítása, emellett bizonyos országokban (pl. Kína) ez cenzúra és feketelistázás formáját öltheti. Az orosz alkalmazás és Oroszország "puha erőjének" viszonylatában nem ajánlott ilyen intézkedések hozatala. Ehelyett ajánlott, hogy az állam erős nyomást gyakoroljon a közösségi média és az internet közösségi irányítás alá vonására. A saját nemzeti hálózat működésének előmozdítása pozitív hatást gyakorolhatna a civilizációs identitásra, és egy bizonyos fokon csökkentené a felforgató nyugati és amerikai információs kampányok hatásfokát. A végcél egy szociális és információs autarkia létrehozása, ahol a nyugati médiafelületekre támaszkodást a lakosság többsége önként elkerüli.

Következtetés 5.3: Záró gondolatok

A könyv célja az volt, hogy bizonyítsa a hibrid háború létezését - a rezsimváltás egy olyan indirekt adaptív megközelítését, ami egyesíti a színes forradalmakat és a nemkonvencionális hadviselést egy egységes stratégiába. Ennek vonatkozásában és a jövőbeli célpontok beazonosításában a geopolitika diktálja az USA stratégiáját, miközben a hibrid háború taktikailag kivitelezni terveket és elszabadítja a káosz fegyverként hasznosított formáját. Számos meghatározó katonai elmélethez tartja magát, annak érdekében, hogy a kaotikus dinamikák uralmát biztosítsa. A hatékony információs kampány elérések és a társadalmi hálózatok építése idővel kormányellenes aktivisták kaptárelméjének kialakulásához vezethet. Ezek a személyek később Gene Sharp tanításai mentén stratégiai rajzás szerűen irányíthatóak, hogy ezáltal túlterheljék a hatóságokat, és puha puccsot valósítsanak meg. Ha a színes forradalom kudarcot vall és nem tudja a kormányt elmozdítani, megtörténik az átmenet a nemkonvencionális hadviselésbe, ahol a színes forradalom társadalmi infrastruktúrája a kormányellenes mozgalom által folytatott erőszakos műveletek alapjává válik. Ezen a ponton kezdődik a kemény puccs, és az állam minden egyes elemét stratégiaileg tervezett káoszba taszítják.

Mint azt a könyv folyamán tárgyaltuk, a hibrid háború az USA rezsimváltási stratégiájának új látóhatárát jelenti. Mentésíti az USA kormányát mindazon politikai és katonai kockázatoktól, melyek a közvetlen beavatkozással együtt járnának, emellett ez a módszer nagyságrendekkel költséghatékonyabb. Indirekt módon proxycsoportok egyvelegét használja arra, hogy megvalósítsa, amit Washington közvetlen módon félmillió amerikai katonával sem tudna elérni. Következésképp ez egy kirívóan vonzó módszer az amerikai döntéshozók számára, ahogy országuk vonakodva ugyan, de a multipolaritás irányába eltolódik. A hibrid háború alkalmazásától azt remélik, hogy az hátráltatja a multipolaritás kialakulását, és elősegíti az unipoláris pillanat helyreállítását. Következésképp, a multipolaritás felé orientálódó országok érdekében áll, hogy fokozzák a hibrid háborúval kapcsolatos megértésüket, annak érdekében, hogy olyan, hatékony ellenstratégiákat dolgozzanak ki a hibrid háború felforgató műveleteinek semlegesítésére, amelyek az eurázsiai szuperkontinensen alkalmazhatóak, és megakadályozhatják az unipolaritáshoz visszatérést.

I. FÜGGELÉK: A KÖZPONTI SZÍNES FORRADALOM MECHANIKÁJÁNAK KIFEJTÉSE

Cél:

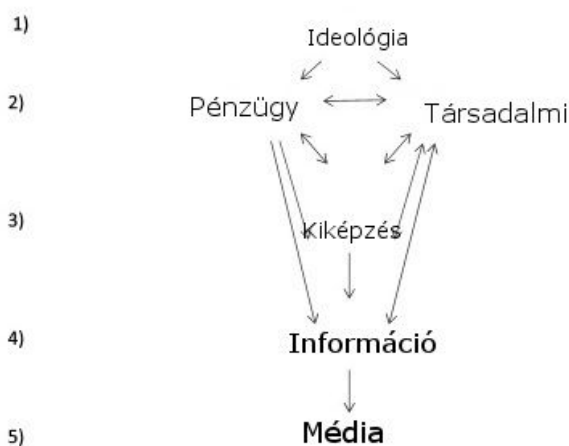
A színes forradalmak a destabilizáció legújabb modelljei. Lehetővé teszik egy külső cselekvő számára, hogy a gyanú alól is mentesítse magát, ha nyíltan azzal vádolják, hogy illegálisan beavatkozik egy szuverén ország belügyeibe. A színes forradalmak népi mozgósító jellege kifejezetten hatékonyá teszi őket a globális médiában megjeleníthetőség szempontjából is. Továbbá, a nagy létszámú kormányellenes civil tüntetések fokozzák az adott kormányra nehezedő nyomást, és jelentősen lekorlátozza azokat a lehetőségeket, melyek a kormány számára a folyamatban lévő destabilizálás kezelésére elérhetőek. Minden színes forradalom szigorúan meghatározott sablont követ, ennek okán az alkalmazott taktikai destabilizáció természetének megértése lehetővé teszi az államok számára, hogy az ellen megfelelő ellenintézkedéseket dolgozzanak ki.

I. Modell

A színes forradalmak számos tényező komplex interakciójának eredményeként formálódnak, ugyanakkor lebonthatóak néhány elsődleges infrastrukturális kategóriára:

- Ideológia
- Finanszírozás
- Társadalmi
- Kiképzés
- Információ
- Média

Ezek a tényezők különleges módon, egy öt fokozatú hierarchia mentén lépnek interakcióba egymással:

A fenti tényezők összjátéka létrehozza a mozgalmat (m), ami kettő vagy több tényezőt kombinál a színes forradalom létrehozása érdekében:

- 'Az Esemény' (e)
- Fizikai infrastruktúra (p)

A színes forradalom (R) eredőjének képlete a következő:

$$m + e + p = R$$

A következő fejezetek fejtegetései azt részletezik, pontosan mit jelentenek ezek a változók, illetve megmagyarázzák a köztük lévő kapcsolatot.

II A változók leírása

Ez a szakasz részletezni fogja azokat a járulékos tényezőket, melyek az egyes változókat jellemzik.

1. Ideológia

Az ideológia a világon zajló minden változás középpontjában áll, és egy olyan vezérelv, ami minden egyes, a színes forradalomra hatást gyakorló más tényezőre motiválóan hat. Ideológia nélkül minden esemény üres és céltalan, értelmetlen lenne.

A tradicionális, minden színes forradalmat motiváló ideológia a liberális demokrácia, és arra törekszik, hogy "felszabadítsa" országokat nem-liberáldemokratikusnak (nem-nyugatinak) észlelt kormányok uralma alól. A liberális demokrácia - jelenlegi posztmodern megnyilvánulásában - expanzionista és agresszív. Nem tűr meg más ideológiai és értékrendszereket, ehelyett arra törekszik, hogy átgazdáljon rajtuk és globális dominanciát érjen el. Amellett, hogy háborút vív a terjedésével szemben ellenállónak bizonyuló társadalmak ellen (Szerbia, Líbia), a liberáldemokratikus államok (a Nyugat) elsajátítottak más módszereket is arra, hogy a kiszemelt országokra vereséget mérjenek. Ezek a módszerek kevésbé közvetlenek mint a nyílt háború, de nem kevésbé hatékonyak. Az ideológiai behatolás egy társadalomba idővel fizikailag is robbanáshoz vezet a társadalmon belül, és ezt a folyamatot az adott ország lakosságának egy szegmense viszi előre. Az állam (a társadalom mint egész) saját magának egy részével kell megküzdjön, ami "fellázad" a status quo ellen, és az érdekkonfliktust polgárháború kirobbantásáig fokozza. Attól függően, hogy a liberáldemokrácia-párti tüntetők milyen mértékű provokációval élnek, valamint az állam részéről a felkelés helytelen kezelésének függvényében a társadalmi forrongás végül erőszakossá válik, és hamar tényleges polgárháborúba fordul át. Különösen akkor áll elő ez a helyzet, ha a tüntetőket külföldi erők felfegyverzik, és döntést hoznak a biztonsági erők elleni támadásról, melyek a színes forradalom fizikai megnyilvánulásainak feloszlására kaptak utasítást.

Következésképp, az ideológia minden színes forradalom kezdeményezője. A társadalom számára egy ellenkező fejlődési irányt mutat, és az ezzel szimpatizáló társadalmi szegmenseket arra ösztönzi, hogy demonstrációkat kezdjenek, és követeljék a változást. Később láthatóvá válik, hogy ezeknek az aktív tüntetőknek nagy többsége nincs tudatában annak, hogy tevékenységüket egy magasabb erő (nemkormányzati szerv, külföldi kormányzat) előre megtervezte. Többségük sokkal inkább a destabilizáló művelet információs kampányának hatására őszintén hiszi, hogy cselekvésük spontán és "természetes", valamint, hogy ők az elkerülhetetlen "fejlődést" képviselik, amin előbb-utóbb a világ minden része át kell eszen. Az ideológia, miszerint az egyén fontosabb mint a kollektíva (a liberális demokrácia társadalmi aspektusa) felerősíti a tüntetésekben részt vevő személyek meggyőződését, mert ennek hatására úgy gondolják, hogy ők egyedi és jelentős hatást gyakorolnak erre a változásra.

2. Finanszírozás

Minden ideológia kell rendelkezzen egy pénzügyi infrastruktúrával, amely biztosítja számára a társadalom áthatásának lehetőségét. A pénz a társadalom gépezetének olajaként működik, és a befolyás terjesztésének további módjait biztosítja. Hacsak nem eleve adott a társadalomba behatoló ideológia számára a magas szintű támogatottság az adott országban, a kezdőtőke külföldről kell érkezzen. Ez volt a helyzet a színes forradalmak első hullámának esetében és az Arab Tavasz során. A korai szakaszban külföldi anyagi támogatók biztosították a születőben lévő mozgalom növeléséhez szükséges tőkét. Még ha a külső ideológiai befolyás ki is építi társadalmi infrastruktúráját pénzforrások nélkül, a társadalmi változó a tömegelérését tekintve meglehetősen korlátozott lesz, ha nem rendelkezik stabil pénzügyi alapokkal a népszerűsítő tevékenység és a képzések támogatására.

A finanszírozás az egész színes forradalom grincét képezi. Látható akciókká (fizikai infrastruktúrává) formálja a társadalmi mozgalom megfoghatatlan ideáit, és gondoskodik egy "fészekről" az ideológiai oktatás számára. Ezek a fészkek lehetnek különböző - a nyugat által ekképpen meghatározott - demokráciapárti és emberi jogi intézmények és szervezetek. Többnyire nemkormányzati (civil) szervezetként hivatkoznak rájuk, még ha közvetlen kapcsolatuk is van külföldi kormányzattal vagy a politikai ellenzék intézményes elemeivel. Ilyen intézmények és központok számára pénz szükséges a működés fenntartásához, emiatt kritikus fontosságú, hogy létezzen a helyszínen egy pénzügyi infrastruktúra.

A pénzügyi infrastruktúra folyamatosan pumpálja a pénzt ezekbe az erőfeszítésekbe, mivel bármilyen szünet (akár rövid szünet is) közvetlen hatással lehet a hatékonyságra a helyszínen és a kiberműveletek terén. Az e célra létrehozott intézményektől és külföldi kormányoktól kapott juttatások tudják biztosítani a kezdeti tőkét a belföldi intézmény/szervezeti háló létrehozására az adott országon belül, de a jövőben megfelelő oktatás megtanítja az aktivistákat arra, hogyan teremtsék meg saját maguk a szükséges tőkét adománygyűjtéssel. Az adománygyűjtés sikeresen biztosítja a pénzügyi önállóság egy bizonyos szintjét, ami három célt szolgál:

- 1) Korlátozza a külföldi finanszírozásban beálló bármilyen zavar okozta negatív hatásokat
- 2) Létrehoz egy hazai pénzügyi hálózatot, ami a kormány részéről nem von magára akkora figyelmet, mintha ha nemzetközi pénzügyi transzferek történnének, vagy a határon át csempésznék
- 3) Az adománygyűjtésen keresztül az adott intézményt/szervezetet még jobban beágyazza a belföldi társadalomba

A finanszírozás lehetővé teszi a színes forradalom számára, hogy megvesse lábát a társadalomban, egyúttal ezen keresztül saját ideáit is terjeszteni tudja. Minél nagyobb pénzforrás elérhető, annál több intézményt/szervezetet tudnak működtetni, ill. annál több embert alkalmaznak. A társadalmi infrastruktúrával párosítva ezt közvetlen támogatja az ideológia.

3. Társadalmi

Ez a típusú infrastruktúra a színes forradalomban érintett tényleges emberekkel foglalkozik, és intézményeken/szervezetken keresztül határozható meg. Ez a forradalom beindításának közvetlen motorja. "Az Eseményt" megelőzően ez három szintre osztható:

- 1) Mag (Élcsapat)
- 2) Kohortok (Munkások)
- 3) Civilek (Szimpatizánsok)

"Az Esemény" ezt a három szintet egyetlen egységbe tereli össze, ezáltal azt a benyomást adja a színes forradalomnak, hogy egyetlen, egységes kezdeményezés. A társadalmi infrastruktúra nagyon hierarchikus, és kis létszámú, az élcsapathoz tartozó egyén irányítja az egész mozgalmat. Ez a tény rendszerint ismeretlen nem csak a külső megfigyelő számára, de a civil szimpatizánsok számára is, ugyanakkor szerfelett fontos ezt elismerni és megérteni a társadalmi infrastruktúra egészének megértése érdekében.

3a) Mag

Ezek az egyének alkotják a színes forradalom élcsapatát. Ők azok, akik irányítják az intézményeket/szervezeteket, melyeket a liberáldemokratikus változás előmozdítása érdekében létrehozta. Magasan képzettek, és közvetlen kapcsolatot (ideológiai és/vagy pénzügyi) tartanak fenn a külföldi pártfogóval. A mag alkotja azt a kis létszámú aktivistát, akik elkötelezettek az ügy iránt. Abban az értelemben, hogy élesen a létező status quo ellen pozicionálják magukat és aktívan próbálják megzavarni azt, lehet őket úgy definiálni mint "ideológiai extrémisták". Ők a legbefolyásosabb emberek a kiszemelt országban, és amikor döntés születik a színes forradalom elindításáról, vagy motiváló beszédek tartanak a nagy nyilvánosságnak, vagy maradhatnak tovább a háttérben és rejtett módon folytatják tovább a mozgalom szervezését. A Maghoz tartozó személyek megfogása vagy megalkuvásra kényszerítése drasztikusan visszaveti a színes forradalom szervezeti hatékonyságát.

3b) Kohortok

Ezek az emberek a dolgozók, akik a hierarchiában a Maghoz tartozó személyek alatt helyezkednek el. Adminisztratív vagy toborzó feladatokat látnak el az intézmény/szervezet alkalmazásában állva. A kohortok a szervezet "arcai", akikkel a civilek többsége kapcsolatba lép. Ellátják az intézményi/szervezeti működéshez szükséges feladatok sokaságát, ezáltal ők a munkaerő gerince a szervezet számára. A kohortok elkötelezettek az ügy iránt, de még bizonyítaniuk kell abszolút hűségüket, hogy beléphessenek az elit Magba. Minden kohortnak célja a Maghoz tartozás, ennél fogva elkötelezett aktivisták és az ideológiájukat népszerűsítő nyilvános rendezvények visszatérő szereplői.

Ami leginkább mutatja, hogy egy kohort nem annyira integráns része a mozgalomnak, mint a Mag tagjai, az, hogy a kohortok könnyűszerrel lecserélhetőek a szervezet által, ha ez szükségessé válik (pl. gyakran arra utasítják őket, hogy provokatív akciókban vegyenek részt, emiatt visszatérő jelleggel letartóztatásra kerülnek). A nagy létszámú kohort jelenléte értékes erőforrás az intézmény/szervezet számára, egyetlen kohort azonban nem több mint egyszerű gyalog a sakkasztán.

3c) Civilek

A civilek rendes állampolgárok, akikkel a kohortok kapcsolatba lépnek. Akkor lépnek be a társadalmi infrastruktúrába, amikor az ügy szimpatizánsaivá válnak. A civilek belépnek vagy nem lépnek be a fizikai infrastruktúrába (azaz részt vesznek a színes forradalom szolidaritási megmozdulásain), de amikor megteszik, értékes puha erőt biztosítanak. A színes forradalom felvonulásán résztvevő több ezer civilről készült fotó más civileket is arra ösztönözhet, hogy részt vegyen ilyen tevékenységekben. Akár a kohortok, az egyszerű civil is csak egy gyalog a sakkasztán, de nagy létszámban már "fegyvert" jelentenek.

A befolyás viszonyai terén a mintázat a következőképpen alakul:
Mag > Kohortok > Civilek

Létszámot tekintve a minta ennek az ellenkezője:
Civilek > Kohortok > Mag

Ahogy a társadalmi infrastruktúra kiépíti magát és új tagok csatlakoznak, a kohortok adománygyűjtő tevékenységének segítségével az intézmény/szervezet számára elérhető anyagi források is megnövekednek.

4. Kiképzés

A kiképzés elengedhetetlen minden színes forradalom számára, ez alkotja a Szentségtelen Háromszög harmadik részét (ez később kerül kifejtésre). Az infrastruktúrának ez a szintje fokozza a pénzügyi, társadalmi és információs képességeket:

Pénzügy: a kohortok adománygyűjtési technikákat tanulnak

Társadalmi: a kohortok megtanulják, hogyan toborozzanak újabb tagokat és gyűjtsenek egybe civil szimpatizánsokat annak érdekében, hogy ők maguk magasabb rangra jussanak.

Információ: a kohortok megtanulják, hogyan építsenek jobb weboldalakat, még hatékonyabb toborzó/népszerűsítő anyagokat, hogyan aknázzák ki a közösségi médiában rejlő lehetőségeket.

A kiképzésre sor kerülhet az országban vagy azon kívül. A Mag kiképzése külföldön zajlik, a kohortok kiképzése azonban nagyobb valószínűséggel történik már belföldön, a Mag tagjai által. Az intézmény/szervezet számára különösen fontos, hogy biztosítsák a teljes tagadás lehetőségét a külföldi érintettségre vonatkozóan, ellenkező esetben a belföldi tevékenységük hiteltelenné válik. Ez még valószínűbbé teszi, hogy csak a Mag tagjai utaznak külföldre, a kohortok azonban kiképzésük alatt is belföldön maradnak.

A kiképzés történhet személyes vagy virtuális formában. Ha olyan körülmények állnak elő, melyben a Mag számára veszélyessé vagy gyanússá válna az ország elhagyása, a kiképzés az interneten keresztül történik. Ugyanakkor, a leghatékonyabb képzés személyesen történik, és az online oktatással a Mag és a szponzorok közti négy szemközti interakció nem behelyettesíthető. Ilyen körülmények közt sor kerülhet arra, hogy a szponzorok egy oktatási megbízottat küldenek a célpont országba, bár ez a lépés kockázatos a szponzor számára. Ha tettenérés történik, a szponzor és a belföldi intézmény/szervezet egyaránt elveszítheti hitelességét a belföldi nézőközönség körében, ami számos korábban elért eredményüket veszélybe sodorja.

Az az intézmény/szervezet, amelynek kiképzése nem teljes, hátránnyal indul, és nem tudja elérni maximális potenciálját.

5. Információ

Az infrastruktúrának ez a szintje az ideológia terjesztésével foglalkozik, és különösen fontos a társadalmi infrastruktúra toborzása szempontjából (kohortok és civilek). Két elsődleges eleme van:

- Közösségi média
- Propagandaanyagok

Ezeket az elemeket alább kifejtjük.

5a) Közösségi média

A közösségi médiát az ideológia terjesztésére és egy társadalmi hálózat létrehozására használják, ami kohortok vagy civil szimpatizánsok sokaságát jelenti. Az intézmény/szervezet hatékony közösségi média elérése tovább bővíti a színes forradalom mozgalmának mérhetetlen határait. A civilek közösségi médiafelületeket fognak használni a mozgalommal kapcsolatos hírekről és fejleményekről értesülésre, ami kihívást jelent a kormányzatot támogató sajtóorgánumok számára. Ezen az úton a közösségi média használata terén szerzett képességek végcélja egy alternatív információs felület létrehozása.

5b) Propagandaanyagok

A propagandaanyagok lényegesek a mozgalom ügyének előmozdításához, valamint ahhoz, hogy a mozgalmat valós méreténél lényegesen nagyobbnak tudják mutatni. A graffiti és szórólapok az utcákon és épületeken, bármely könnyen megjegyezhető szlogen és a színek képesek elterjeszteni a mozgalom hírét a tömegpszichében. Mindez azokat a civileket is, akik nem tagjai a forradalomnak, emlékezteti a jövő színes forradalmának előkészületeire, és a társadalomban való jelenlétére.

Valójában ezek a civilek azt gondolják, hogy a mozgalom megkerülhetetlen, és nagyobb támogatottsággal rendelkezik, mint amennyi ténylegesen van. Ezáltal számíthatnak arra, hogy a tömegek amiatt fogják követni a mozgalmat, mert úgy gondolják, hogy ez lesz a győztes oldal. A propaganda ezen felül fel is nagyítja a mozgalom üzenetét, ami így - ideális esetben - behatol minden társadalmi rétegbe, és könnyen feldolgozható képeket és koncepciókat produkál a külföldi és belföldi hallgatóságnak.

Az információs infrastruktúra a következőkért is felelős:

- A következő tüntetések megtervezéséhez használandó szoftverek és stratégiák létrehozása
- Az intézmény/szervezet összekötése más, hasonló gondolkodásúakkal belföldön és külföldön
- A legszimbolikusabb nemzeti szimbólumok/dalok/nemzeti jelentőségű műemlékek, közterek, parkok társítása a mozgalommal

Így ez a fajta infrastruktúra összeköti a mozgalmat a külvilággal és fokozza az üzenet átadásának hatékonyságát.

6. Média

Az infrastruktúrának ez a szintje a mozgalom teljes infrastruktúrájának tetőpontja. A média lehet új típusú (blog, alternatív híroldal), vagy tradicionális (TV, újság). A finanszírozási, társadalmi, képzési és információs infrastruktúrák együtt alkotják az ötödik és utolsó szintet, és ez a szint vezet a társadalomban való gyors terjedéshez. Legitimálja a mozgalom ideológiáját, jó hírben tünteti fel, és megszilárdítja a társadalomban az erős jelenlét észlelését. Ami még fontosabb, hogy a nemzetközi nézőközönség elérése is elsődleges céljai közé tartozik. Ezzel nemzetközi (nyugati) legitimációt teremt, emellett belföldön és külföldön egyaránt arra sarkallja a vezető politikai szereplőket, hogy nyilatkozatokat tegyenek. A mozgalmat támogató belföldi politikusok így rendelkezni fognak külföldi szponzoraiak határozott támogatásával, ezáltal előremozdítva saját karrierjüket a színes forradalom győzelmét követően.

Valamennyi médiafelület (új és tradicionális) célja, hogy meggyőzze azokat a civileket, akik hezitálnak a mozgalomhoz csatlakozással kapcsolatban, mert korábban valószínűtlennek tartották a győzelmet. Az új média akár nyomást is gyakorolhat a tradicionális médiára, hogy jelentéseket közöljön a mozgalommal kapcsolatos fejleményekről, különösen, ha a tradicionális média ezt politikai okokból kifolyólag vonakodik megtenni. Akár az is megtörténhet, hogy az új és a tradicionális média közt szakadás jön létre, ahol az új média a mozgalom oldalán áll, a tradicionális média pedig a fennálló rendet támogatja. Bloggerek és "új típusú újságírók" jelentik az új média élvonalát, jelentéseik létfontosságúak a mozgalompárti új média kiterjesztéséhez.

Ha a tradicionális média beszámol a mozgalom híreiről (akár az új média, akár mozgalombarát média nyomására), ez ráébresztené az eddig gyanútlan civileket az előttük álló társadalmi polgárháború lehetőségére, és kiprovokálhatja a kormány részéről az ellenközleményt/médiaválaszt. Természetesen, a kormány nem fog egy olyan mozgalom oldalán állni, ami rezsimváltást akar, emiatt arra kényszerül, hogy nyilvánosan ellene pozicionálja magát. Ez lehetővé teszi a mozgalom számára, hogy úgy tüntesse fel a kormányt, mint ami "elnyomja" a politikai ellenzéket. Ezek a vádak sokat nyomnak a latban a nyugati közvélemény számára, és alááshatják a kormány megítélését a külföldön élő állampolgárok körében.

III Szentségtelen Háromszög

Ez a kifejezés használatos a finanszírozási, társadalmi és képzési infrastruktúrák összjátékára. Mindegyik kiegészíti a másikat, együttesen a mozgalom hatalmának és befolyásának középpontját alkotják. A Szentségtelen Háromszög a legfontosabb interakció, ami a mozgalmon belül történik.

Minél erősebb a három egység mindegyike, annál erősebbé válik maga a mozgalom. Megfordítva: ha a Szentségtelen Háromszög egyik része meggyengül, a mozgalom többi része is gyengévé válik. Ez a gyengeség következményeket von magával az információs és média infrastruktúrában (a Szentségtelen Háromszög származéka), ezáltal a színes forradalom művelet egészét aláassa. Hatékony információs és médiafelületek nélkül a mozgalom elsorvad és végül összeomlik.

A társadalmi infrastruktúra a Szentségtelen Háromszög legfontosabb része, annál fogva, hogy közvetlen hatást gyakorol a 2-5. lépcsőkre. Következésképp bármilyen, a finanszírozást és kiképzést (amiktől a társadalmi részleg függ) érintő negatív hatás végighullámszana az egész mozgalmon. Bár az információs részleg a társadalmat is érinti, az csak fokozza a toborzás hatékonyságát. A minőség nélküli toborzás hatástalan, és a finanszírozás nélküli intézmények/szervezetek működésképtelenek.

IV Az m tényező interakcióinak magyarázata

1. lépcső

Ideológia > Pénzügy: indoklás a projekt egészének léte

Ideológia > Társadalmi: motiváció az egyének számára, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz

2. lépcső

Pénzügy > Társadalmi: támogatást biztosít további intézményeknek/szervezeteknek

Társadalmi > Pénzügyi: több kohort által több aktivista folytat adománygyűjtést

Pénzügy > Képzés: fizeti a több oktatást

Társadalmi > Képzés: egyre több egyént oktatnak, az oktatás rendszeressé válik

3. lépcső

Képzés > Pénzügy: kiképzzi a kohortokat az adománygyűjtés módszerére

Képzés > Szociális: fokozza a közösségi elérés hatékonyságát, javítja a személyi állomány minőségét

4. lépcső

Pénzügy > Információ: jobb információs kampányokért és erőforrásokért fizet

Társadalmi > Információ: több kohortot alkalmaz információs kampány működtetésére

Képzés > Információ: fokozza az információs kampányok hatékonyságát

Információ > Társadalmi: közreműködik a kohortok és civil szimpatizánsok toborzásában

5. lépcső

Pénzügy > Média: fizet a médialefedettségért

Társadalmi > Média: az intézmények/szervezetek látható és legitim alanyát képezik a hírközlésnek

Információ > Média: a médiafelületek használják az intézmények/szervezetek által generált információt

V. "Az Esemény"

A színes forradalom hivatalosan csak "az esemény" után indulhat. Ez az esemény megosztó és polarizáló jellegű (vagy annak tervezett) kell legyen, és ez szabadon ereszti a mozgalom által felgyűjtött energiákat. A mozgalom fizikailag megmutatja magát a lehető legnagyobb nyilvánosság mellett, és minden egyes része a lehető legnagyobb kapacitáson üzemel. Az esemény a "beharangozó" a mozgalom számára, és a kezdőinger a színes forradalomnak.

Az eseményeket szelektív módon használják ki, és a mozgalom ignorálhat is bizonyos eseményeket, ha úgy érzi, hogy a színes forradalom kivitelezéséhez szükséges infrastruktúra még nem áll rendelkezésre. Következésképp várni fog, amíg egy következő esemény nem történik, vagy maga hozhat létre, provokálhat ki egy újabb "eseményt".

A mozgalom azt követően tud hasznot húzni egy eseményből, hogy lefolytatott egy sikeres információs kampányt. A médiainfrastruktúra még nem feltétlen épült ki akkora, amikor döntés születik egy esemény kihasználásáról, mivel ez a szint szorosan összefonódik magával az eseménnyel. Megtörténhet, hogy a médiainfrastruktúra még nem került felhasználásra a közpsziché befolyásolására egészen az esemény utánig. Ez mind magától a helyzettől függ, és a mozgalom vezetőinek és szponzorainak döntéseitől.

Ilyen Esemény lehet például a következő:

- Választási csalás
- Ellenzéki vezető bebörtönzése
- Egy ellntmondásos törvény aláírása vagy alá nem írása
- Hatósági rajtaütés az ellenzék ellen vagy rendkívüli állapot kihirdetése
- Népszerűtlen háborúba belépés vagy érintőleges részvétel

A fentiek csak néhány példa arra, mik szolgálhatnak a színes forradalom beindítására használt eseményként. Nem számít, hogy ezek az események ténylegesen megtörténnek vagy nem.

Ami fontos, hogy hogyan érzékelik, és hogyan mutatják be azt a nagy nyilvánosságnak. A bizonyíték nélküli vádak is szolgálhatnak ilyen katalizátorként. Eközben észben kell tartanunk, hogy maga a mozgalom is kiprovokálhat ilyen eseményeket (vagy annak észlelését, hogy valóban megtörténtek).

VI. Fizikai infrastruktúra

Az Esemény és a fizikai infrastruktúra terjedése kéz a kézben jár. A fizikai infrastruktúrának két része van:

- 1) Emberek és az emberek közvetlen fizikai részvétele a színes forradalom támogatásában
- 2) Fizikai tárgyak és helyek, illetve azok stratégiai elhelyezése/kihasználása

Ez a két aspektus alább bővebb kifejtésre kerül.

1. Fizikai infrastruktúra 1

Az első rész akkor lép működésbe, amikor a Mag kiadja az utasítást a kohortoknak és civil szimpatizánsoknak, hogy vonuljanak utcára, fizikailag és nyilvánosan demonstrálják támogatásukat a színes forradalom iránt. Néhány ilyen példa:

- Szimbolikus területfoglaló tevékenységek ("Occupy")
- Tömegépítés
- Felvonulások és tüntetések

A fent említett kitűnő példák további kifejtést igényelnek:

1a) Szimbolikus területfoglaló tevékenységek

A mozgalom "el kell foglaljon" egy szimbolikus területet, hogy ezáltal egy nyilvánosan megjeleníthető központra tegyen szert. Számos esetben ez a főváros valamelyik központi terét jelenti, és a foglalás a helyi törvények sértését jelenti. Mivel illegális, ez önmagában is megteremt a provokatív alapot ahhoz, hogy a kormány feloszlassa és kiűrtsse az elfoglalt területeket. Egy ilyen akció felvétele és élő közvetítése (új vagy tradicionális médián keresztül) kormányellenes propagandaként funkcionál, ezáltal a mozgalom tovább erősödik. A "foglalás" olyan módon történik, hogy spontánnak tűnjön, és ha létezik egy korábbi spontán foglalás vagy tüntetés (ami támogatja a színes forradalom ideáit) az adott területen, a mozgalom kisajátítja azt és arra használja, hogy a kormányellenes megmozdulás spontán jellegét hangsúlyozza. Gyakran sáttortáborok és színpadok kerülnek felállításra az elfoglalt területen, a tüntetők berendezkednek hosszú távú ott tartózkodásra. Fontos, hogy a kiszemelt terület 24/7 elfoglalt maradjon, és a Mag tagjainak káderei rendszerint állandó jelleggel jelen vannak a területen, és közvetlen irányítják az ott zajló tevékenységet. Amennyiben a kormány fellép az elfoglalt területen jelen lévő tüntetők ellen, a Mag tagjainak letartóztatása is kiválthatja a további tüntetéseket és destabilizációt, különösen, ha a Mag tagjai hivatalosan is intézői a "demokrácia-párti" intézménynek/szervezetnek.

A Mag tagjai és a kohortok szintén a résztvevők közvetlen toborzását folytatják, akik közül sokan egyszerű járókelők, akik affélől érdeklődik, mi történik az adott területen. Ez lehetővé teszi a mozgalom számára a fizikai és társadalmi infrastruktúra kiterjesztését és még több civil szimpatizáns összegyűjtését.

Az elfoglalt területen működő központ nyilvános ital- és ételosztást folytat a civil szimpatizánsok számára. Ez kettős célból történik. Egyrészt, fenntartja a 24/7 jelenléte a helyszínen, másrészt, még több civil szimpatizáns érdeklődését várja ki. Azáltal, hogy megmutatják, törődnek a civil szimpatizánsokkal, a mozgalom fokozza a rendelkezésére álló "puha erőt" és vonzóbbá válik a helyi lakosság számára. Az ital- és ételosztás szintén segít tömeget építeni, amely részt vesz a foglalásban és későbbi tiltakozó megmozdulásokban.

1b) Tömeg építése

A színes forradalom nem jut semmire támogatók nagy tömege nélkül, következésképp a tömeg felépítésének technikái elsődlegesek a mozgalom túléléséhez. A két legfőbb, alkalmazott módszer a következő:

- 1) Hirdetés az új vagy tradicionális médiában
- 2) Fiatal generáció megszólítása (úgy mutatják be, mintha a mozgalomhoz csatlakozni jó szórakozás lenne)

A mozgalom hirdetni fogja a foglalás eseményeket annak érdekében, hogy a lakosság minél inkább tudatában legyen a jelenlétüknek. A Mag a médiainfrastruktúrához fordul (új és tradicionális média), hogy kezdeti nyilvánosságot kapjon, de a tömeg építésével és provokatív akciókkal magukra vonják további belföldi és nemzetközi orgánusok figyelmét is. Az alternatív információs rendszer (információs infrastruktúra) létrehozása nagyban hozzájárul a hirdetés sikerességéhez.

A fiatal generáció megszólítása különösen fontos a színes forradalmak számára, mert a sok fiatal jelenléte bizonyítja a mozgalom fiatalos, energikus megjelenését a stagnáló, elöregedő rendszerrel szemben (a legtöbb kormányzati vezető értelemszerűen nem főiskolás-korú). Ez a generációs kontextus nagyon erőteljes és hatékony módja annak, hogy a színes forradalom "frissességét" és újító jellegét hangsúlyozzák azzal szemben, amit túlhaladottnak és idejtmúltak mutatnak fel. A fiatalabb generáció emellett többnyire még nem bonyolódott bele a gazdasági élet-halál harcba, nem kell még minden nap munkába menniük. Családjaik és más támogatóik még megsegíthetik őket, ami megadja nekik a kellő szabad időt a mozgalommal és fizikai megnyilvánulásaival való interakcióra. Mint az korábban kifejtésre került, az elfoglalt területen fenn kell tartásuk az állandó jelenléte, és sokkal valószínűbb, hogy a főiskolás korú személyek éjjelre is a mozgalommal tudnak maradni, mint a visszavonult nyugdíjasok vagy középkorú szülők.

A fiatalabb generációt emellett vonzza a kaland lehetősége, amit a szimbolikus helyet elfoglaló tömeg helyzete tartogathat. A "szórakozás" jellegű a következő módszerekkel is kihangsúlyozhatják:

- Koncertek
- Éneklések
- Ismert személyek, celebek megjelenése
- Sport és játékok

A fenti példák nem kell kifejezetten politikai jellegűek legyenek. Ami fontos, hogy a sok fiatal odacsábítása érdekében az ott bármilyen eseményen résztvevő fiatalok sokaságát a média a mozgalom támogatóiként fogja bemutatni, függetlenül attól, hogy politikai vagy

valamilyen más társadalmi/társasági okból kifolyólag mentek el oda. Az eseményekben résztvevők fiatalságának hangsúlyozása az új és/vagy tradicionális médiában még több embert fog oda vonzani abból a korcsoportból. Még fontosabb, hogy a fiatalabb generáció nem szükségképp a fővárosból vagy az adott régióból kell jöjjön. Ehelyett országosan buszoztathatják őket, hogy a kezdeti, fiatalos tömeget össze tudják állítani.

1c) Felvonulások és tüntetések

Ez a két fizikai megnyilvánulás koordinált és azt hivatott megmutatni a külső szemlélőnek, hogy a színes forradalom kiterjedt támogatottsággal rendelkezik. Egyúttal azt a szerepet is betölti, hogy felvillanyozza a civil szimpatizánsokat. A szervezeti infrastruktúra egy bizonyos szintje már a színes forradalom megkezdése előtt rendelkezésre kell álljon, hogy a felvonulásokat és tüntetéseket kellő hatékonysággal fel tudják használni. A következő példák azt mutatják, mit kell megfontolniuk és megszervezniük még a felvonulások és tüntetések előtt:

- A találkozó helyszínei és útvonalak (beleértve azok szimbolizmusát, ami segít az esemény keretezésében)
- Az időpont(ok) és nap(ok)
- Lehetséges blokádok a rendőrség ellen
- Zászlók/zenekarok/nemzeti zenét játszó járművek a felvonuláson (fizikai infrastruktúra 2)
- Hol fognak egybefutni a felvonulások/tüntetések (általában az elfoglalt területen vagy kormányépület előtt)

Az egyidőben zajló tüntetések és felvonulások esetében a nagy tömegek irányítása kihívás elé állítja a rendőrséget is, ami komoly gondokkal szembesül a helyzet kezelése során. Legalább egy vagy két tiltakozó felvonulás akkor is el fogja érni az összefutási pontot, ha a rendőrség megpróbálja megállítani őket. A felvonulások és tüntetések lehetővé teszik, hogy a mozgalom nagyobbak tűnjön, mint amekkora erőt ténylegesen képvisel - és minél nagyobbak látszik, annál több követőhöz jut. Az ilyen események körül jelentős médiafigyelem összpontosul, következésképp ez katalpult szerűen segíti a mozgalom üzenetének eljuttatását az egész országba, és a nemzetközi szintre.

A Mag tagjait, a kohortokat és civil szimpatizánsokat egyaránt felvillanyozza ez, és úgy érzik, hogy részei valaminek, ami nagyobb náluk. Azáltal, hogy ezeket a megmozdulásokat szabadidős tevékenységként is hirdetik, az esemény a családok számára is vonzóvá válik. Minél több gyermek jelenik meg, annál inkább pozitív kép alakul ki a mozgalom egészéről. Az ellenzéki politikai szereplők részvétele csökkenti annak esélyét, hogy a rendőrség feloszlatja a rendezvényt. Ennek oka, hogy a rendőrség hezitálhat, ha ismert politikai szereplőt kell letartóztatni, mert ezáltal azzal vádolhatják őket, hogy "elnyomják az ellenzékét", akkor is, ha ezek az ellenzéki alakok maguk provokálták ki a rendőri fellépést. Az ilyen vádak nemzetközi felháborodáshoz vezethetnek, ezáltal aláássák a kormány legitimitációját. A nagy nyilvánosságot kapó, különösen az ismert közéleti személyiségek részvételével zajló éhségstrájkok azt az érzetet keltik a nézőközönségben, hogy a kormány a felelős az aktivisták saját maguknak okozott szenvedéséért. Mégegyszer, az olvasó tisztában kell legyen azzal; a legfontosabb nem a tényleges történet, hanem, hogy ezeket az eseményeket hogyan keretezi az új és tradicionális média. Ha a médiainfrastruktúra kellően erős ahhoz, hogy meggyőzze a nézőközönséget a kormány zsarnok voltáról és elnyomó jellegéről, akkor ez a benyomás az, amire a nézőközönség emlékezni fog.

1d) A közösségi média szerepe a fizikai infrastruktúrában 1

A közösségi média biztonságot és terjeszkedési lehetőséget is biztosít a színes forradalom számára, a későbbiek folyamán mindegyik célt alaposan tárgyaljuk.

1d i) Közösségi média mint biztonság

Az embereknek ma már hozzáférése van az internethez és olyan rögzítő eszközökhöz, melyek a tenyerükben is elférnek. A tiltakozó megmozdulások felvételével a résztvevők saját biztonságukat garantálják a kormány ellentámadásaival szemben. A rendőrséget és a kormányt elrettentí a beavatkozástól, hogy a tüntetők elleni agresszióról készült videofelvételek vagy bármely képi anyag nagy mértékben alááshatja a hatóságok legitimitációját és támogatottságát, belföldön és külföldön egyaránt. Még ha a hatósági válasz provokáció hatására történik is, az a kép, amin egy fegyvertelen tüntetőre támadnak a rendőrök, erős rezonanciával bír és hatása átjárhatja a média által elért tömegeket.

1d ii) Közösségi média mint népszerűsítés

A tiltakozó demonstrációk állandó dokumentálása (beleértve a "szabadidős" programot is) lehetővé teszi, hogy a Mag, vagy az új/tradicionális média különböző vágás/szerkesztési technikákat alkalmazzon, hogy az eseményeket olyan módon keretezze, ami kedvező fényt vet az ellenzékre. A Twitter hashtag-ek alkalmazása és a Facebook használata a képi dokumentáció megszerzésére, az eseménnyel kapcsolatos kommentek a közösségi médiában könnyebben elérhetővé teszik az adott eseményt az érdeklődők és szimpatizánsok számára. Ha egy személy pozitív ellenzék-párti fotót oszt meg a közösségi hálón, ezt a mozgalomhoz csatlakozó személyek is megosztják barátaikkal, családjaikkal, így gyorsan terjed. Ez a közösségi médiában egy láncreakciót eredményez, ami széles néprétegek eléréséhez és a támogatottság gyors növekedéséhez vezet.

1e) Tüntetőik, mint a mozgalom emberi pajzsai

A tüntetők, különösen a civil szimpatizánsok akaratlanul is élő pajzsként funkcionálhatnak a mozgalom számára. A fegyvertelen civilek nagy csoportjainak jelenléte védi a Magot és a kohortokat a közvetlen rendőri beavatkozástól. Bár a kormány döntést hozhat arról, hogy letartóztatja a szervezőket és az elfoglalt területen tartózkodó aktivistákat, ehhez civilek tengerén kell keresztüljusson, különösen, ha a foglalás egy központi területen történik. Következésképp, a nem szándékos áldozatok és járulékos veszteség (különösen, ha a mozgalom kiprovokálja a civilek elleni fellépést) bekövetkezésének valószínűsége fokozódik. Ezzel a módszerrel a Mag és a kohortok biztonságosan megbújhatnak a civil szimpatizánsok mögött, azokat öntudatlan emberi pajzsként használhatják, ami nehéz helyzetbe hozza a kormányt, mert többszörösen mérlegelnie kell, hogy fellépjen-e a szervezők ellen.

2. Fizikai infrastruktúra 2

A fizikai infrastruktúra második formája tradicionálisabb; magában foglal színpadokat, megafonokat, transzparenszeket, stb. Ezek a fizikai tárgyak, melyeket a színes forradalom látható megnyilvánulásai során, és a nyilvánosság előtt zajló médiakampányban használatra kerülnek, és egy részük szorosan az információs infrastruktúrához köthető. Mindezeket alaposan elő kell készíteni, egyik elem sem spontán jelenik meg. Például, a tüntetések során, az elfoglalt területen felállított színpadokat már a színes forradalom kezdete előtt be kell

szerezni, ahogy a sátrakat is, és a civil szimpatizánsok számára elegendő tartós élelmiszert és vízkészletet. A színpadokat a tiltakozások előtt állítják fel, a sátrakat pedig vagy előtte, vagy a tüntetés közben. Lehetetlen volna egy sikeres színes forradalom minden fizikai kellékét azonnal és spontán módon beszerezni. Következésképp, a kontaktok hálózatát és számos megrendelést már korábban rendezni kell.

Ez a sokszor figyelmen kívül hagyott logisztikai aspektus cáfolja meg a színes forradalmak "spontán" jellegét. Gondosan pozicionált fényképezők és fotóriporterek segítik a lehető legpozitívabb módon keretezni a mozgalommal kapcsolatos történéseket, ahogy a zászlók és transzparensok megfelelő elhelyezéséről is előre gondoskodnak. A tüntetés során használt nyomtatott anyagokat szintén be kell készletezni, mielőtt döntés születik a színes forradalom megkezdéséről, ahogy a hatásos propagandaanyagok is készen kell álljanak azonnali használatra. Zászlók, transzparensok, pólók, és más, a nyilvános rendezvényeken felvonultatott, színes forradalom párti kellékeket tömegesen kell gyártani. Egy ránézésre nem megállapítható hovatarozású, vizuálisan nem egységes tömeg nem olyan erőteljes hatású, mint ami külsőségeiben is kifejezi szolidaritását a mozgalom irányába.

Záró gondolatok

A színes forradalom számos különálló, ám egyidőben működő rész komplex összjátéka. A mozgalom megfelelő módon ki kell építse a hat különféle infrastruktúrát, mielőtt megkezdje a nyilvános destabilizációt, emellett szüksége van egy eseményre, ami felélénkíti a támogatottságot, és megindokolja a cselekvés szükségességét a mozgósított tömegek számára. A fizikai infrastruktúra közreműködik abban, hogy a mozgalom koherenssé váljon és figyelmet kapjon, emellett népszerű és spontán történésnek mutatja a színes forradalmat. A színes forradalom valamennyi működő részének kellő ismerete lehetővé teszi a nemzeti kormányok ellen vívott háború új formájának mélyebb megértését, emellett lehetővé teszi a olyan sebezhető pontok beazonosítását, melyeket ki lehet használni egy hatékony ellenforradalmi stratégia kidolgozására.

FÜGGELÉK II: A SZÍNES ÍV

A demokratikus biztonsági szakértők számára nehéz annak előrejelzése, hol fog kitörni a következő színes forradalom, de a geopolitikai tudással rendelkezőknek vannak ezzel kapcsolatban helytálló elképzeléseik. Eurázsia térképére nézve könnyedén azonosítható a színes forradalmak bekövetkeztének íve, mely Közép-Európától közvetlenül Közép-Ázsiáig húzódik, áthaladva azon terület nagy részén, amit Nicholas Spykman "peremvidékként" határozott meg. Ezt úgy írta le, mint az eurázsiai periférián húzódó területeket, ami az elmélet szerint stratégiai szempontból fontosabb pozíciót jelent, mint maga a központ. Ezen felfogás szerint egy axiómát javasolt, miszerint "aki irányítja a peremvidéket, uralja Euráziát; aki uralja Euráziát, irányítja a világ sorsát", és ez pontosan az a geopolitikai harc, amit napjainkban is vívunk.

Miközben nincs teljes átfedés a peremvidék és a színes ív közt, az egyezés elég közeli ahhoz, hogy elégséges koncepciót adjon, mellyel a modellt megérthetjük. Tíz különböző ország alkotja ezt az ívet (Magyarország, Szerbia, Macedónia, Görögország, Törökország, Örményország, Irán, Türkmenisztán, Üzbegisztán, és Kirgizisztán), melyekre egységesen jellemző, hogy nemcsak sebezhetőek a színes forradalmak fenyegetésével szemben, de ezeken a helyeken, egy sikeres rezsimváltás negatív következményekkel járhat az orosz külpolitika átfogó stratégiájára nézve. Stratégiai szinten ezek az Oroszországra jelentett fenyegetés mentén három nagyobb csoportba sorolhatóak, melyek egyébként földrajzi elhelyezkedésüknek megfelelőek, és mindegyik esetében adott annak lehetősége, hogy dominóeffektust indít el a saját szféráján belül.

A függelék a színes ív három kategóriájának leírásával kezd, majd mélyebben vizsgálja azok sajátosságait. Ez a vizsgálati rész mindegyik kategóriát külön egységként kezeli, az elemzés strukturális úton halad. Először áttekinti az egységesítő koncepciót, ami az egyes "tagállamokat" összeköti, majd azt tárgyalja, hogyan vannak mindegyiküknek bizonyos sebezhetőségei, melyek egy színes forradalom során kihasználhatóak. Végül pedig, mindhárom kategóriás rész néhány javasolt megoldással végződik az adott stratégiai csoport számára, valamint egy rövid összefoglaló bekezdéssel, ami összeilleszti a részleteket.

A színes forradalom válságok kategorizálása

A színes ív mentén elhelyezkedő országok összessége három földrajzi kategóriára bontható:

- * Nagy Balkán: Magyarország, Szerbia, Macedónia, Görögország
- * Nagy Közel-Kelet: Törökország, Örményország, Irán
- * Közép-Ázsia: Türkmenisztán, Üzbegisztán, Kirgizisztán

Oroszország számára többnyire a következő stratégiai érdekek mentén jelentenek fenyegetést:

- * Balkán Áramlat
- * Nagyhatalmi egyensúly
- * Pufferzóna

A két geostratégiai anomália ebben az esetben Törökország és Örményország, mert bármelyik területen egy színes forradalom Oroszországnak több mint egy stratégiai érdekét sérti (amelyet a következő részekben tárgyalunk):

* Törökország: egy Ankarában bekövetkező puccs oroszellenes adminisztráció létrejöttéhez vezethet, ami a Balkáni áramlat elkerülhetetlen kudarcához vezet.

* Örményország: egy Jerevánban bekövetkező rezsinváltás a Hegyi-Karabah konfliktus folytatására lenne használható, ami nem csak Oroszország, Törökország és Irán közti nagyhatalmi rivalizálás kiújításának lenne katalizátora, de egy kockázatos orosz katonai beavatkozásnak is.

A színes íven elhelyezkedő országokhoz köthető fogalmak meghatározásával most valamennyi részletes kifejtésre kerülhet.

A multipoláris ellenoffenzíva korlátozása

Koncepció:

A Balkán Áramlat a legjobb lehetőség Európa unipoláris világ alól történő felszabadítására, és a multipolaritás terjesztésére a kontinens szívébe, ezáltal Oroszország részéről egy fő aszimmetrikus ellenoffenzívát jelent, ami hosszú távú változást tud előidézni a globális geopolitikai egyensúlyban. Ebből kifolyólag azonban az ezen az úton elhelyezkedő országok vannak leginkább kitéve az USA részéről egy destabilizálás műveletnek, melynek célja a projekt megghiúsítása, akár csak elődjével, a Déli Áramlattal történt. Washington a következőképpen tud káoszt szítani a Balkán Áramlat országaiban:

Kihasználható sebezhetőségek:

Magyarország

A Nyugat általános démonizáló kampányt folytatott Orbán Viktor miniszterelnök ellen, válaszul a fokozatosan függetlenedő és mindinkább öntudatosá váló, a Nyugattal szembeforduló politikára, amit az EU-n belül képvisel, valamint az Oroszországgal szemben képviselt ellentmondásos politikájára válaszként. John McCain következetesen neofasiszta diktátornak nevezte a magyar miniszterelnököt, az Európai Bizottság vezetője, Jean-Claude Juncker pedig visszhangozva ezt, szintén diktátornak nevezte Orbánt. A New York Times "puha diktátornak" nevezte a kormányfőt, és egy lapon kezeli a nyugati médiában szintén démonizált "rossz fiúkkal", Putyinnal és Erdogannal.

Ebben a szakaszban nyilvánvaló, hogy a "demokrácia-párti" rezsinváltó mozgalom a Nyugat teljes támogatását élvez, és várhatóan a későbbiekben arra a társadalmi infrastruktúrára épít majd, aminek "tesztüzemmódja" a 2014-ben történt színes forradalom próbálkozás volt.

Szerbia

A központi balkáni ország bizonytalan helyzetben van, amikor megkezdődik a színes forradalom, mert a legvalószínűbb forgatókönyv szerint az amerikai titkosszolgálati beavatkozás megtöri a kormány ellenállását. Aleksandar Vucic miniszterelnök lépése tömeges utcai megmozdulásokat válthat ki, ha megpróbálja úgy módosítani az alkotmányt, hogy az ne foglalja magában a megszállás alatt álló Koszovót, valamint, ha megpróbálják letartóztatni Vojislav Seselj, aki bizonyos politikailag aktív körökben széleskörű támogatottságot tudhat maga mögött. Ez a két lépés megalapozhatja azt a folyamatot, ami gyorsan továbbgyűrűzve kicsúszik ellenőrzés alól, és előteremti annak veszélyét, hogy a színes forradalom rátelepedhet a már beindult folyamatra.

Még ha sikerre is jut, és egy új kormány jut hatalomra, Vucic utóda a kormányváltás körülményei miatt nacionalista hajlamú lesz (Vucic Koszovóval kapcsolatos döntése elleni

lázadás, és Seselj politikája miatt). Ez azt jelenti, hogy az USA még könnyebben tud használni Kumanovo-szerű provokációkat a Szandzsák régióban, vagy a Presevo völgyben, hogy kiprovokáljon egy határon átívelő szerb csapást, annak minden velejáró következményével az amerikai hadsereg részéről. Ugyanakkor, ha Budapesten egy színes forradalom által hiper-nacionalista kormány jut hatalomra, az USA destabilizálhatja a Vajdaságot is, azzal a céllal, hogy előkészítsen egy második NATO-beavatkozást Szerbiában.

Macedónia

A szerző sokat írt már az ország színes forradalmainak sebezhetőségéről és annak valószínűsített forgatókönyveiről, egyike volt azoknak a politikai elemzőknek, akik 2015 márciusában előre jelezték a várható válságot, "A Balkán jövője Macedónián át húzódik" c. írásával. Hogy visszaidézzük a helyzetet: Zoran Zaev, a színes forradalom egy befolyásvesztett vezéralakja megpróbálta beindítani rezsimváltási mozgalmát május 17-én, de ez csak addig tartott, mígnem egy napon belül hazafias ellentüntetésre felvonult közel százezer civil. Ez egy héttel korábban történt terrortámadást követően történt, ami egyértelmű kísérlet volt a kormány destabilizálására és a színes forradalom bevezetésére. A Balkán Áramlat földrajzi elhelyezkedése okán a Balkán jövője valóban Macedónián keresztül húzódik, emiatt kezdődik Oroszország multipoláris ellenoffenzívájának destabilizálása ebben az országban.

Jelenlegi állás szerint az emberek sikeresen visszaverték a rezsimváltási kísérletet, bár ez semmi esetre sem jelenti azt, hogy az USA elismerte a vereséget és nem készít újabb stratégiát az aszimmetrikus ellencsapásra.

Görögország

A hellén köztársaságban a jelenlegi politikai helyzet nagyon instabil, mivel az állampolgárok irreális reményeket dédelgetnek a kormány megszorítás-ellenes üzeneteivel kapcsolatban. Szerfelett valószínű, hogy az ország jelenlegi pénzügyi helyzete miatt a kormány meg kell szegje korábbi ígéreteit, ezáltal a társadalom néhány szegmense elkerülhetetlenül elárulva érzi majd magát, és állandósulhatnak a kormányellenes tüntetések. Ez a minta az Obama-Raul behódolási egyezmény környékén Kubában kialakult helyzetet tükrözi, valamint az iráni atomprogram körül kialakult helyzetet, abban az értelemben, hogy a hirtelen felmerült körülmények felülírták a kormány által a választóknak tett ígéreteket, ami indokot szolgáltat egy színes forradalom beindulására a dühödt tömegeken keresztül.

A görög színes forradalom forgatókönyv elkerülhetetlenül megkezdődik, amint a Sziriza elfogadja a megszorító intézkedéseket, amit a tömeg úgy fog értelmezni, hogy ezáltal "kiárúsítja" az országot. A következmény előrehozott választás lehet, ami a Sziriza koalíció vereségével végződik, ezáltal megbénítva az országot és a Balkán Áramlatot. Járulékos tényező, hogy a Sziriza kárára az Arany Hajnal népszerűségének növekedése létrehozza a feltételeket ahhoz, hogy a két belföldi csoport közti feszültség felfokozódjon, ezáltal előteremtve egy kisebb társadalmi válság előfeltételeit. Minél kevesebb görög van meggyőződve arról, hogy a kormány megfelelően ellátja feladatait, annál kevésbé valószínű, hogy a Balkán Áramlat előrehalad, így hasonló módon gátat állít a projekt elé, mint ahogy Bulgáriában megakadályozták a Déli Áramlatot, bár más körülmények és nyomásgyakorlások közt.

Megoldások:

A színes ív mentén elhelyezkedő Nagy Balkán országok számára az amerikai kezdeményezetttségű destabilizálás ellensúlyozásának leghatékonyabb módja, ha szorosabb

integrációba kezdenek a Balkán Folyosó keretein belül. A könyv szerzője által javasolt koncepció szerint a Balkán Áramlat mentén elhelyezkedő országok számára ajánlatos, hogy stratégiai értelemben közeledjenek egymáshoz, ezáltal megerősítve az erőszakos rezsimváltás és az albán agresszió elleni védettségüket. A vizsgált országoknak folytatnia kell az unipolaritással szembeni ellenállást, és a multipoláris közösség támogatását kell éreztetni magukon, amely alatt nem csak szavakat kell érteni, hanem az infrastruktúra-fejlesztés terén eszközölt befektetéseket, és Kína Balkáni Selyemútja mentén kötött üzletek formájában. Mindezt kiegészítve, Oroszország meg kell találja annak módját, hogy Görögország ne kelljen hozzon megszorító intézkedéseket, máskülönben a pragmatikus, a Balkáni Áramlattal szemben barátságos országok mind a színes forradalmak által veszélyeztetett helyzetbe kerülnek. Egy ilyen további politikai ajánlás, hogy a szerbiai kormány szüntesse be a Koszovó függetlenségének alkotmányban elismeréséről folytatott tárgyalásokat, mert a függetlenség elismerésével a kormány garantáltan maga ellen fordítja a lakosságot, és megteremti az ország destabilizálásának előfeltételeit. Ennek megfelelően, a szerbiai kormány nem szabad Szeselj működését ellehetetlenítse, mert egy ilyen lépés ugyanezen módon megteremti a kormány elleni lázadás előfeltételeit.

Az Oroszország elleni nagyhatalmi agresszió átirányítása

Koncepció:

Oroszország azzal képes biztosítani a konvencionális versenytársak távolytartását saját déli határaitól, hogy stratégiai harmóniára törekszik Törökországgal és Iránnal, a térség két vezető nagyhatalmával; a két vezető hatalommal, melynek a térségben történelmi hagyatéka van. Amit ennek kapcsán említeni kell, az az Oszmán Birodalom hódításai a Krím térségében és a Kaukázusban, valamint a perzsa hagyatéka a Kaukázusban és Közép-Ázsiában. Jelenleg mindkét kortárs nagyhatalom pragmatikus alapállást képvisel Oroszországgal szemben, és nem tettek olyan lépéseket, ami alapján feltételezhető lenne, hogy szándékukban áll a volt szovjet területek feletti rivalizálás.

Az érdekek egyensúlya természetesen változhat, ha egy színes forradalom elmozdítja a hatalomból a két ország jelenlegi kormányát. Törökország esetében egy ilyen változás azt célozhatja, hogy eltérítse a neo-Oszmán ambíciókat a Közel-Keletről a Balkán irányába, a Kaukázusba, és a Krím térségébe, ami megzavarná a Balkán Áramlatot, ezzel fokozva a Kaukázus destabilizálásának esélyeit, valamint a NATO és Oroszország közti közvetlen konfrontáció valószínűségét a Fekete-tengeren. Irán viszonylatában a Nyugat semmi egyebet nem szeretne jobban, mint eltéríteni Irán törekvéseit a Perzsa-öbölből a Kaukázusba és Közép-Ázsiába. Utóbbi irányt a szerző kifejezetten hangsúlyozza egy korábbi könyvében, melyben kifejti, hogyan beszélt nyíltan két amerikai diplomata egy megerősített Irán térségben betöltött szerepéről (A Hoagland-Blinken doktrína Washington aktualizált terve Közép-Ázsia viszonylatában) a megfelelő feltételek mellett, ami egyértelműen egy külföldről előidézett rezsimváltás utáni állapotot jelent.

Mindkét esetben az a hosszú távú cél, hogy a nagyhatalmak egy háttérből irányított proxyvá váljanak, ami alapjaiban megrengeti Oroszország biztonsági felépítményét, melyet a déli peremvidéken felépített (további részletek ezzel a koncepcióval kapcsolatban a szerző "Háttérből irányítva: hogyan alkalmazkodik az unipolaritás a multipolaritáshoz" c. munkájában).

A NATO-tag Törökország célba vételének oka, hogy Erdogan folyamatosan egyre közelebb mozdul az eurázsiai tengely irányába, annak ellenére, hogy formálisan az észak-atlanti

szövetség tagja és azzal közös katonai érdekeket dédelget Szíria vonatkozásában. Törökország azon törekvése, hogy egy teljes mértékben hazai katonai ipari komplexumot akar kiépíteni, ebben az irányba tett lépésként értelmezhető. Másfelől pedig, Irán az 1979-es iszlám forradalom óta védekező pozícióban van a nyugati agresszióval szemben, de utóbb a Nyugat és Irán közt szorosabbra fonódó kapcsolatok kikövezik az utat a geopolitikai irányváltás felé. Ez az ambíciózus séma tetten érhető a rezsimváltás részben-fedett mechanizmusaiban (NGO-k működése, etnikai feszültséget szító információs kampányok, stb.), melyek az iráni-nyugati kapcsolatok közelelgő "aranykorában" még könnyebben beszivárognak az országba.

A következő rész annak vizsgálata, hogyan tud a Nyugat színes forradalmat megvalósítani a két nagyhatalom esetében:

Kihasználható gyengeségek:

Törökország

Gülen:

Közel korlátlan oka van az Erdogan ellen irányuló belföldi legitim felháborodásnak, ezek közül kettő jelentősebb a Gezi Parkban kezdődő tüntetések feloszlata, majd a lehallgatási botrányok terjedése. Együttesen ezek a széleskörű nyilvánossághoz jutó (majd erővel elfojtott) események megosztják a török társadalmat, és felerősítették a kormányellenes mozgalmat, melynek több tagja esetében is felmerült a gyanú, hogy kapcsolatban áll Fethullah Gülenel, egy Erdogannal szemben kritikus ellenzéki vezetővel, aki saját ál-vallásos szervezetek és iskolák nemzetközi hálózatát működteti. A török kormány utóbb nyomást gyakorolt szövetséges kormányokra, hogy zárják be ezeket a "Gülen-iskolákat" vélt terrorista kötődéseik miatt, bár ezek a gyanúk részben beigazolódni látszódnak, emellett Erdogan attól tarthat, hogy ezek az intézmények elmélyíthetik a nemzetközi rezsimváltó hálózatot (amit immár több mint egy évtizede építenek). Ironikus módon, a Gülen-iskolák válhatnak azzá, amit Törökország jelent Szíria számára; az államellenes terrorista tevékenység és az erőszakos rezsimváltás bátyja. Vannak olyan félelmek is, miszerint a szervezet tagjai saját GLADIO-szerű hálózatot építenek ki, és beépülnek a kormányhivatalokba, úgy működnek mint állam az államban.

Baloldaliak:

Törökország rezsimváltási sebezhetőségeinek listáján a következő tényező az országban működő baloldali csoportok sokasága, melyek elkötelezettek a kormány megdöntése iránt. Törökország a terrorizmus terjedését tapasztalta meg az 1970-80-as évek során, melyben ezek a szervezetek közvetlen érintettek voltak (de említeni kell, hogy ebben más irányultságú szervezetek is részt vettek), és az országban végrehajtott legnagyobb, márciusi terrortámadást szintén hírhedt baloldali csoport hajtotta végre. Miközben ilyen mozgalmak részei a politikai felhozatalnak, viszonylag kevés lakossági támogatással rendelkeznek, ám még mindig képesek annyi embert egybegyűjteni, hogy az a címlapon szerepeljen, és bizonyítsa határozott szándékukat az államellenes harcra. A jövőben megvalósuló lehetséges forгатókönyvek esetében ők képezhetik Törökországban az erőszakos rezsimváltás élcsapatát, könnyen összekapcsolódhatnak a kormány intézkedéseiben legitim módon felháborodott emberek tízezreivel egy olyan megmozdulás részeként, mint amilyen a Gezi Park esete volt, és használhatják ezeket a tömegeket élő pajzsként, hogy elrejtőzzenek a várható hatósági fellépés elől. Még ha nem is indulnak el ezen az úton, továbbra is fő destabilizáló tényező maradhatnak, ha döntést hoznak arról, hogy teljeskörű terrorista háborút indítanak az országban.

Kurdok:

Végül de nem utolsó sorban jelen vannak azok a kurd militáns csoportok, melyek autonómiáért és/vagy függetlenségért küzdenek. Bár átmeneti tűzszüneti egyezményt írtak alá a PKK-val, a tartós fegyvernugvás nehezen elérhető cél marad, emiatt ez jelenti a legnagyobb fenyegetést Törökország általános stabilitására és területi egységére nézve. Az USA kihasználta ennek előnyeit, és megpróbált leszakítani egy de-facto független kurd államot Észak-Irakban, azzal a céllal, hogy ezáltal befolyást gyakoroljon Törökország kurdok által lakott részeire, ha Ankara amellet dönt, hogy tovább közeledne az eurázsiai tengelyhez. Mivel a kurdok alkotják az ország lakosságának közel egyötödét, egy iraki Kurdisztánból szervezett széleskörű irredentista felkelés Törökországban véget vethet minden olyan független, nem-nyugati politikai orientációnak, amire Erdogan támaszkodni próbál. A kurdok emellett szintén fontos politikai erővé válnak, ami azt jelenti, hogy amennyiben Törökország nem rendezi a kurd kérdést a közeljövőben, idővel a demográfia létrehozza a szeparatista érzületek kritikus tömegét, amely előreláthatóan darabokra szakítja az országot.

Hibrid:

A színes forradalom fenyegetését tekintve, a török kormány számára rémálomszerű helyzetet jelentene, ha ezek a mozgalmak egyesítenék erőiket a kormánnyal szemben. A kurdok már jelentős harctéri tapasztalatokkal rendelkeznek az Ankara elleni küzdelemben (és a nemrég Szíriában, Irakban szerzett tapasztalataik ehhez hozzáadódnak), a baloldali mozgalmak pedig (a PKK maga egy baloldali csoport) egyre inkább a nem-kurdok felé fordulhatnak kormányellenes törekvéseik során. Emellett az erőik egyesítése szintén fokozhatja a destabilizációt, amit bármelyik fél kezdeményezhet belföldi elégedetlenség szításával, akár a színes forradalmat megelőzően, akár annak részeként. A Gülen-mozgalom kiszélesítheti a baloldali-kurd forradalmárok tömegbázisát az iszlamista orientáltságú személyek török társadalomban való integrálásával, ami így a destabilizáló erők különös de hatékony keverékét állítaná elő, amely számára már valós lehetőséggé válik a kormány elmozdítása. Mindhárom komponens homlokegyenest ellenkező nézeteket képvisel azzal kapcsolatban, hogy mi következne a sikeres rezsimmváltási művelet után, de átmenetileg félretehetik a nézeteltéréseket, ahogy az EuroMaidan során is tették a különböző ellenzéki csoportok.

Mielőtt ezt a szegmenst összefoglalnánk, ismételten hangsúlyozni kell, hogy nem minden, Erdogan rendszerével ellenszegülő csoport mutatja a színes forradalom jegyeit, már több mint valószínű, hogy a legitim kormányellenes érzületeket (mint a Gezi Park esete) eltérítheti egyik a három mozgalom közül, annak érdekében, hogy a tömegeket az amerikai érdekek Törökországra kényszerítésével összhangban mozgósítsák a kormány ellen (hasonlóan ahhoz, ahogyan a Muszlim Testvériség tette Egyiptomban, 2011-ben).

Irán

Az atomenergetikai megállapodás következményei:

A legnagyobb kérdőjel az iráni belpolitika kapcsán, hogy milyen következményekkel jár majd az iráni atomprogram nemzetközi ellenőrzés alá vonásával kapcsolatos megállapodás. Az iráni lakosság bizonyos szegmensei irreális reményeket táplálnak a megállapodás következményeivel kapcsolatban, és ha ezek a várakozásaik később nem teljesülnek, és ha nem teljesül mindaz, amit az életkörülmények gyors javulásával kapcsolatban ígértek nekik (mint fentebb említettük, valami "váratlanul" közbeavatkozik és szabotálja az egyezmény végrehajtását, mielőtt vagy miután megkötötték azt), az esetben kormányellenes tömegdemonstrációk kezdődhetnek. Önmagában ettől nincs különösebb félnivaló, de ha a megmozdulások szervezői kapcsolatban állnak nyugati nemkormányzati szervezetekkel vagy hírszerző szervekkel, motiváltak lehetnek arra, hogy eszkalálják a helyzetet a 2009-ben történt

Zöld Forradalom kísérlet második felvonásának megkezdése érdekében. A tüntetők nem várt mértékű támogatásra lelhetnek a társadalom egyes szegmenseiben, ha a destabilizáló eseményt úgy időzítik, hogy egybeessen a nyugat-párti NGO-k beszivárgásával és kormányellenes információs kampányokkal, amelyek a Nyugattal való bármilyen ütközést szükségszerűen kísérnek.

"Zöld Forradalom" II. rész

Nehéz megállapítani, hogy Iránban egy második színes forradalom kísérletnek milyen hatásai lehetnek, de nem nehéz előre megjósolni, hogy jelenleg is tervezés alatt áll egy ilyen próbálkozás. Az eredeti, 2009-es "Zöld Forradalom" egy próbafelvonás volt az olyan taktikák tökéletesítéséhez, melyekkel Tunéziában és Egyiptomban a kormányokat két évvel később megdöntötték, tehát nem volt teljes vagy bukott kísérlet, mint ahogy a média azt beállította. Az "Arab Tavasz" széleskörű színes forradalmi és folyamatos taktikai "innovációit" Szíriában tesztelték (azonnali erőszakos fellépés a színes forradalom bukása után), ami azt mutatja, hogy ez a módszer Amerika rezsimváltási stratégiájának jelenleg előnyben részesített változata az alárendelődéstől vonakodó kormányok elmozdítására.

Az aktív kormányellenes mozgalom nyilvánosság szemében való megindokolása Iránban olyan jellegű kell legyen, ami kellően inkluzív ahhoz, hogy elméletileg minden iránit meg tudjon szólítani. Ezen a ponton kezdenek szerepet játszani a nukleáris egyezmény negatív társadalmi következményei, mert el tudják kezdi felépíteni azt a mítoszt, miszerint általános lakossági ellenállás mutatkozik azzal a kormánnyal szemben, ami a nemzetközi érdekkörökkel összejátszik. Ahhoz, hogy ez teljes mértékben sikerre jusson, viszont belföldön kellően kiterjedt káoszt kell szítani, hogy ezzel Irán figyelmét eltereljük a független külpolitikáról. Emellett egy második "Zöld Forradalomhoz" szükség lenne az előőrsként funkcionáló azeri és/vagy kurd közösségek közreműködésére.

Azeriek/Kurdok:

Irán esetében a külső destabilizálás kulcsa az országban jelen lévő kisebbségi csoportok stratégiai manipulációja - különösen az azeriekre és kurdokra vonatkozatható mindez. Az első esetben, az azeriek jelentik Irán lakosságának 25%-át, és erősen tömbösödött közösségekben élnek az északi és nyugati határok mentén. Bár többségükben asszimilálódtak az iráni társadalomba és kultúrába, megtartottak egy bizonyos fokú elkülönültséget, mely történelmi identitásuknak tulajdonítható, és különösen a történelmi emlékezet manipulálásán ("Dél-Azerbajdzsán" és "Nagyobb Azerbajdzsán") keresztül a Nyugat aktiválni tudja Irán belső destabilizálását.

Nem különösebben fontos a nyugat számára, hogy az azeri kormány büntársként közreműködik-e ebben a próbálkozásban, mivel az azeri felkelés önmagában kellő pszichológiai hatással bírna ahhoz, hogy erős választ váltson ki Azerbajdzsán részéről, talán "önkéntes harcosok" formájában. Ha az azeri lakosság hangos része támogatja az etnikailag fűtött színes forradalom/nemkonvencionális hadviselés kísérletet, de a kormány ellenzi, ez Baku számára egy dilemmát jelenthet, mivel a hatóságok arra kényszerülhetnek, hogy belföldi tömegmozgólódást verjenek le annak érdekében, hogy ezáltal egy nyílt nemzetközi konfliktus kibontakozását megakadályozzák. Ezen a módon az USA egyidőben elérheti kettős célját Irán és Azerbajdzsán destabilizálására vonatkozóan.

Az iráni kurdok esete ettől némilg eltérő, mert ellentétben az azeriekkel, a kurdok már kinyilvánították szándékukat a kormány elleni erőszakos lázadásra. 2015 májusában a nemzetközi médiában alig kapott figyelmet egy eset, melynek során az iraki Kurdisztánnal

határos Mahabadban a kurdok zavargásokat kezdtek. Mint azt Törökország esetében mondtuk, az iraki kurdokat amerikai proxyként használták a környező országok destabilizálására, ahol azonos etnikai csoporthoz tartozó közösségek élnek (Törökország, Irán, Szíria), és az ISIL elleni harcban szerzett tapasztalataik elsőrangú, valós idejű katonai kiképzéssel látták el őket, amit sehol máshol nem tudtak volna megszerezni. Következésképp nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a térségben számos Amerika-barát kurd csoportosulás szerepet játszott az erőszakos zavargásokban.

Irán ilyen kontextusban nem hozta nyilvánosságra az eseményeket, mert segítséget nyújtott az iraki kurdoknak az ISIL elleni harcban (amiben Teheránnak szintén katonai érdekei vannak) és megértette, hogy nem a kurd népesség egésze támogatja az USA etnikai megosztásra alapozó hadicseleit. Ők ezt érthető módon úgy látják, hogy az amerikaiak megpróbálnak megosztottságot szítani két ISIL-ellenes szövetséges közt annak érdekében, hogy stratégiai szakadékot hozzanak létre, amit az USA a későbbiekben kihasználhat. Az USA részéről szintén nem hívták fel a figyelmet az erőszakra, bár egészen eltérő okból kifolyólag. Washington "hivatalosan" próbálja újraindítani kapcsolatait Teheránnal, és bár támogatják az etnikai alapú lázadást, ennek láthatóvá tétele éles ellentétben állna a "bizalom" és "barátság" nyilvánosság számára közvetített üzeneteivel, aminek közlésébe az elmúlt hónapok során oly sok erőt fektettek. Következésképp gyanítható, hogy az USA arra használja az utóbbi fejleményeket, hogy próbajáratként szolgáljanak a közeljövő kurd-kötődésű felforgatás számára Iránban, emellett ez egyfajta nyomásgyakorlást jelent Teheránnal szemben, még közvetlen a nukleáris megállapodás megkötése előtt.

Hibrid:

A legnagyobb destabilizáló erővel bíró forgatókönyv, amiben az USA reménykedhet Irán vonatkozásában, az mindhárom, fent említett elem egyesítése egyetlen színes forradalomban. Ideális esetben június végéig sikerül megállapodni az atomprogramról, azt követően pedig eltörölnék bizonyos szankciókat. Ahogy a lakosság reményei kezdenek szertefoszlni, az USA és nyugati szövetségesei találnak majd módot arra, hogy megvádolják Iránt a megállapodás feltételeinek sértésével, ezáltal hamar megtörténhet a szankciók újbóli bevezetése. Ha ez kifejezetten úgy van időzítve, hogy egybeessen bizonyos belföldi eseményekkel (pl. választások, botrányok, az azeri/kurd nacionalizmus puha terjeszkedése nyugati támogatással, stb.), ez megteremtheti a szikrát, amely az előre tervezett "Zöld Forradalom" második felvonásához szükséges. Ez még élesebb fenyegetéssé válik, ha az USA először sikerrel jár az iráni befolyás leépítésében Iraki Kurdisztánban, amit így egy előretolt művelet bázissá formálhat ahhoz, hogy etnikai alapon szított nemkonvencionális háborút támogasson onnan a szomszédos országok ellen (ebben az esetben Irán és Törökország). A széleskörű, kormányból való kiábrándultság (be nem tartott ígérek, és az életkörülmények gyors javulásának elmaradása), a kikristályosodó színes forradalom, és az Irán határai mentén zajló etnikai zavargások egyesítése a kihasználható káosz öngerjesztő spirálját teremti meg, amelynek kordában tartása komoly kihívást jelent.

Megoldások:

Törökország és Irán egyaránt sajátos feltételekkel rendelkezik, mely sebezhetővé teszi őket a színes forradalmak fenyegetésével szemben, de az első, a két külön esetet összekapcsoló tényező az USA fő célkitűzése, hogy integrálja a rezsimváltási mozgalmat egy kurd kötődésű nemkonvencionális háborúval. Mivel ez jelenti az amerikai irányítású destabilizáció tetőpontját, ezt bármilyen áron el kell hátrítani. Ebből az okból Törökország és Irán közös utat kell találnon az amerikai befolyás kiszorítására Iraki Kurdisztánból, annak érdekében, hogy egy "új-Izraellé" formálják a területet, ami később az amerikai expanzionizmus

hídőállásaként funkcionálhat. Egyelőre nem tudni, milyen eszközök lennének taktikailag szükségesek ennek végrehajtására, de mindkét ország meg kell tegyen mindent annak érdekében, hogy garantálják Irak területi egységét és segítséget (üzletek és energetikai megállapodások, stb.) nyújtsanak az autonóm Kurdisztán régióknak. Az iráni kurdok - akik lényegesen kormánypártibbak a török kurdoknál - de facto közvetítőként használhatóak a térségi országok közti bizalomépítésben és együttműködésben, valamint az etnikumra gyakorolt amerikai befolyás erodálása során. Ameddig a kurd nemkonvencionális hadviselés tényező semlegesített marad, Törökország és Irán egyaránt jó eséllyel vereséget tud mérni bármilyen színes forradalom kísérletre, amit az USA megpróbál rájuk szabadítani.

Háborúba vonni Oroszországot

Koncepció:

A volt szovjet köztársaságok, mint Örményország, Türkmenisztán, Üzbegisztán és Kirgizisztán belpolitikájukat tekintve extrém törekenyek, mindegyiküket alig néhány erőltlen politikai kapcsolat tartja össze. Belső természetükből adódóan rendkívül könnyen destabilizálhatóak különböző, mesterségesen előállított feltételek segítségével, és a legnagyobb veszélyt mindegyik esetben a belső zűrzavar jelenti, ami akaratlanul is kátyúba húzhatja Oroszországot, amint megpróbálja kordában tartani a terjedő káoszt. Az amerikai tervezettségű káoszt, melyet Oroszország fizikai és stratégiai csapdába ejtésére használnak, korábban tesztelték már és elsöprő sikert aratott az afganisztáni szovjet beavatkozás idejében, ami előrevetítette, hogy az USA a közeljövőben ismétlődő jelleggel próbálkozhat ugyanezen módszerrel.

Mindezek után határozottan állíthatnánk, hogy a kijevi kormány amerikai tervezettségű háborúja Kelet-Ukrajnában ugyanezen érdekek mentén lett megtervezve, ám végül kudarccal végződött, mert nem tudta kiprovokálni a konvencionális orosz választ, amire számítottak. Mindazonáltal, fokozott a valószínűsége annak, hogy az előbb említett volt szovjet köztársaságok váljanak az új Ukrajnává, abban az értelemben, hogy rajtuk keresztül megpróbálják bevonni Oroszországot egy katasztrofális és elhúzódó háborúba. A szerző korábban írt erről a taktikáról és "Fordított Brzezinszki" névre keresztelte el, pontosan amiatt, mert gyökerei visszavezethetőek a volt nemzetbiztonsági tanácsadó által képviselt, Oroszország geostratégiai csapdába vonását célzó elgondolására. Mint az kifejtésre került, a fejezet későbbi része arra vonatkozik, hogyan válhatnak az egyes országok a szovjet Afganisztán újabb formájává az USA színes forradalom intrikáinak segítségével.

Kihasználható gyengepontok:

Örményország

A dél-kaukázusi ország ismert arról, hogy Oroszország szövetségese a Kollektív Biztonsági Szerződés Szervezetén keresztül, azonban 2015 kezdete óta kellemetlen vonzódást mutat a Nyugat irányába. Jereván a Nyugathoz kötődésre kell támaszkodjon a Törökországgal fennálló, az utóbbi időben fokozódó konfliktusai miatt, az örmény népirtás elismerése miatt, és az "euro-atlanti integráció" által jelentett anyagi lehetőségek okán, amit rendre meglebegtetnek a gazdasági nehézségekkel küzdő ország előtt (annak ellnére, hogy az Eurázsiai Unió tagja). A nehéz gazdasági helyzet miatt és Azerbajdzsánnal a Hegyi-Karabah kapcsán fennálló konfliktus hatására a hely lakosság mindinkább fogékonyvá válik a nacionalizmusra, ami egy az EuroMaidan során látott mintához hasonlóan felhasználható eszközzé válhat, melynek segítségével a fiatalokat rábírják a kormány elleni harcra.

Jerevánban a rezsimváltás az ukrán mintát követő nacionalista modell mentén történne, ami a Hegyi-Karabah háború katasztrofális folytatódásához vezet. Amellett, hogy egy kiújuló katalizátort képezne a nagyhatalmak - Oroszország és Törökország - közti rivalizálás előidézésére (mindkét ország saját érdekeinek előmozdítása érdekében tevékenykedne ezen az apró, ám stratégiaileg fontos területen, ami érdekütközéshez vezet), bevonná a konfliktusba a Gyumriban működő orosz katonai bázist, ami siettetné a misszió kiterjesztését és még robosztusabb orosz jelenlétet vezetne, hogy védelmét garantálni tudják. A helyzet az, hogy Oroszország nem akar belebonyolódni semmilyen külföldi konfliktusba, ehelyett arra törekszik, hogy megőrizze a fagyos békét Azerbajdzsán és Örményország közt, és diplomáciai megoldást biztosítson a Hegyi-Karabah konfliktus rendezésére. Mindamellett, Jerevánban egy Amerika-párti színes forradalom lefutásával hamar megteremtődne a háború folytatásának katonai indoka, ami várhatóan érintetté tenné Oroszországot is valamilyen szinten, függetlenül attól, hogy Moszkva ennek elkerülésére törekszik.

Türkmenisztán

A rejtélyes közép-ázsiai ország az orosz-kínai-iráni stratégiai képesség központi elemeként pozicionálta magát, ennél fogva a kínai energetikai érdekek középpontjában áll, emellett fontos az iráni biztonságpolitika szempontjából, és az orosz stratégia számára egyaránt. Ebből kifolyólag bármilyen nagyobb destabilizáció ezen a helyen érdekütközést hozna létre a három multipoláris eurázsiai horgonypont közt. Sajnos a belföldi lázongások esélye igen magas Türkmenisztánban, és ez a sajátos geopolitikai és hazai attribútumoknak egyaránt tulajdonítható.

Az ország elképzelhetően rezsimváltási folyamaton esne át, ha a tálibok átveszik az ISIL által alkalmazott taktikákat és megszállják Türkmenisztánt. Az ezzel berobbanó káosz kordában tartása különösen nehéz lenne azon okból kifolyólag, hogy az ország semleges alapállásából adódóan nem profitálhat abból a soknemzetiségű katonai védelemből, ami a KBSZSZ vagy a Sanghaj Együttműködési Szervezet tagságon keresztül elérhető lenne. Ennek megfelelően, ha a tálibok olyan gyorsan kelnek át a türkmén határon, ahogy az ISIL alakulatok szoktak Irakban (és a hasonló földrajzi adotttságok miatt ez megvalósítható), a hatóságok rövid úton elveszítenék a kontrollt a határ felett, így bizonytalanná válna jelenlétük a nagyobb városokban, melyek így kiszolgáltatottá válnának egy színes forradalom kísérlettel szemben. Ebben az esetben ironikus módon a hibrid háború stratégia fordított formában zajlana le, tehát a nemkonvencionális háború megelőzné a színes forradalmat. A tálib beözönléssel kombinált színes forradalom kitörése Türkmenisztánban nem csak Oroszország figyelmét vonná oda, de Kína és Irán is felfigyelne az eseménysorozatra, ami így az USA által megfelelő tervezettség esetén egy eurázsiai Achilles-sarokká válna.

Üzbegisztán

Ez az ősi civilizáció-állam mindegyik közép-ázsiai volt szovjet köztársasággal határos, közülük a legnagyobb létszámú lakossággal rendelkezik. Miközben Üzbegisztán próbálja kihasználni ezeket a sajátosságokat és versenyben áll Kazahsztánnal a regionális hatalmi szerepért, ebben az országban a törvény és rend megbomlása mindkét ország számára véget vethet az ezzel a pozícióval kapcsolatos várakozásoknak, emellett destruktív káoszt szabadítana rá Türkmenisztánra, Kirgizisztánra és Tádzsikisztánra. A szerző ezzel kapcsolatban írt 2014-es munkájában kifejti, hogy az idősebb Karimov és szélesebb rokonsága épphogy egyben tudja tartani az ország klánjait és törzseit, és halálát követően az ország elhúzódó zűrzavarba süllyedhet, amint a rivális erők egymással harcot vívnak a hatalomért és befolyásért. Mindemellett rivalizálás áll fenn a nemzetbiztonsági szolgálat és a belügyminisztérium közt, az egymással versengő hivatalok különböző proxyszervezeteket

működtetnek, melyek közt várhatóan erőszakos összeütközés kezdődik majd. Ezek tökéletes körülmények egy sikeres színes forradalom számára, ami így a biztonsági szerveket megbénító kaotikus belharcba robbanhat be, zavargást szíthat, és megragadhatja a hatalmat Karimov halála után. Ugyanakkor, nem a színes forradalom az egyetlen fenyegetés, amitől az üzbégeknek tartaniuk kell, mivel Üzbegisztán Iszlám Mozgalma (IMU) az állam összeomlásával újra megjelenhet és a nemkonvencionális háború egy potenciális komponenseként szolgálhat. A terror szervezetről azt gondolták, hogy sikeresen fel lett számolva az USA Afganisztán elleni háborújával, de ellenállónak bizonyult a Pakisztánban rejtőzködés során, és idővel kellően szervezetté vált ahhoz, hogy 2014 júniusában terrortámadást hajton végre a Karacsi repülőtéren. Továbbá, a csoport vezetője 2014 végén hűséget fogatott az ISIL-nek, fokozva annak esélyét, hogy a kettő együtt beszívároghat Üzbegisztánba a beföldön kezdődő zavargások idején, és elmélyítheti a válságot, legyen az bármilyen jellegű is. A mélyebb előrejelzés számol annak lehetőségével, hogy az IMU/ISIL kihasználja a szeparatista érzületeket a Karakalpak autonóm köztársaságban, Üzbegisztán nyugati részén, ahogy azt annak idején az Al-Kaida is tette a tuaregekkel és azavadokkal Maliban, 2011 után. Egyelőre nem állapítható meg bizonyosan, hogy ezek a mozgalmak valós vagy képzelt veszélyt jelentenek-e, de ettől függetlenül az számít, ahogyan fel van tüntetve ez a probléma, mert az ISIL korábban már bebizonyította, hogy mesterien használja a közösségi médiát, és esetleg "puha erő" támogatást biztosíthat az IMU szövetségesei számára, ha a Karakalpak művelet egyszer megkezdődik.

Üzbegisztán központi elhelyezkedéséből adódik, hogy az itt történő destabilizáció könnyedén kiterjedhet az Eurázsiai Unió tagállamai, Kazahsztán és Kirgizisztán irányába, Türkmenisztánba, és a térségi katonai tömbök tálibellenes erődítményébe, Tádzsikisztánba. Ezen okok miatt bármilyen, Üzbegisztánba begyűrűző rendellenesség magában hordozza az orosz beavatkozás lehetőségét (függetlenül attól, hogy az országban vagy annak határain történik), mert Moszkva tudatában van a Közép-Ázsia központjában érlelődő regionális destabilizáció lehetséges kockázatainak. Washington szintén felismeri az orosz érdekérvényesítés érzékeny pontjait, ezáltal érdekelt a korábban említett forgatókönyvek megvalósításában és az orosz katonai válasz kiprovokálásában.

Kirgizisztán

Kirgizisztánban az utóbbi tíz év során két színes forradalom is történt. Az ország geostratégiai elhelyezkedése - Kazahsztán és Kína Xinjiang régiója közt -, a Fergana Völgyben található tartalékai, és a Kantban működő orosz légbázis trófeává teszi az országot az amerikai politikai tervezők számára. A kortárs helyzet közepette az ország határozottan Oroszország irányába orientálódik, az Eurázsiai Unió újonnan csatlakozott tagállama, és egyúttal hivatalosan a szövetség legszegényebb országa is, következésképp a legkiszolgáltatottabb a külső manipulációval szemben. Az USA tudatában van az ország extrém sebezhetőségének, így Richard Miles színes forradalom felelőst küldte Biskekbe nagykövetnek, hogy ott előkészítse a felforgatási kísérletet az októberi országgyűlési választások idejére.

Washington láthatóan annak határán van, hogy újabb színes forradalommal próbálkozzon Kirgizisztánban, hogy ezzel kettős sokkhatást küldjön Oroszország és Kína destabilizálásának elősegítése érdekében. Több mint valószínű - attól függően, hogy felhasználhatónak találják-e az országot a háttérből irányítás stratégia részeként -, hogy megpróbálkoznak egy harmadik felfuttatási kísérlettel, melynek célja elsősorban belső problémák előidézése lesz, illetve hosszú távon elhúzódó válság kiprovokálása Oroszország és Kirgizisztán közt. A Fergana Völgy kirgiz ellenőrzés alatt álló része az üzbég etnikai irredentizmus forrása. Egy Kirgizisztánban történő színes forradalom emellett előkészítené a terepet egy újabb észak-dél

ellentét számára, annak nyugtalanító lehetőségével, hogy a törvény és rend megbomlása az ország déli részén a dzsihadisták bázisává teszi az adott területet, ahonnan azok Üzbegisztán és Kína egyes régióit tudják célba venni. Egy földrajzi adottságainál fogva a konvencionális beavatkozásra gyakorlatilag immunis területen a geopolitikai feketelyuk létrehozása drámaian növelné a helyzet kordában tartásának költségeit, emellett magában hordozná azt a lehetőséget, hogy az elhúzódó konfliktusban az adott területen működő militáns mozgalmak megerősödnek. Ha Kirgizisztán déli részén létrejön Közép-Ázsia "Iszlám Állama", ez kiterjeszkedne Tádzsikisztán hegyvidékes és ritkán lakott Gorno-Badaksztán autonóm régiójára, ezáltal szárazföldi folyosót hozna létre Afganisztánba. Az ISIL legújabb stratégiai tartaléka, a tádzsik különleges rendőri erők vezetője, Gulmurod Kalimov ezredes feltehetően részt venne ezekben a műveletekben. Ha ő észak-Afganisztánban működve Tádzsikisztán ellen kezd dolgozni, az ISIL által behálózott dél-Kirgizisztán pedig az ellenkező irányból teszi ugyanezt, ez egy elhúzódó konfliktust eredményezne, ami teljes bizonyossággal orosz katonai választ eredményez.

Megoldások:

Mind a négy vizsgált példa osztozik ugyanabban a tényezőben, hogy a Sanghaj Együtműködési Szervezetre alapozott preventív jellegű megoldást tenne szükségessé. Kezdetben az első dolog, ami meg kell történnjen, hogy Örményország és Tádzsikisztán csatlakozik a szervezethez. Dmitrij Mezentsev főtitkár szerint Jereván tervezi a megfigyelői státusz megszerzését a 2015 júliusi csúcstalálkozón, Asgabat azonban pragmatikusan visszakozott és semleges maradt. Ez veszélybe sodorja a közép-ázsiai országot, mert kívül marad egy masszív biztonságpolitikai együttműködésen, ami most formálódik Eurázsiaiban. Bár a megfigyelők felteszik a kérdést, vajon a szervezet nem terhelődik-e túl a számos előléptetés által (India és Pakisztán a júliusi csúcstalálkozón válhat teljes jogú taggá), ezek a viták nem vitathatják el az eddig elért eredményeket a terrorellenes együttműködés terén és Közép-Ázsiában a destabilizáció elleni közös fellépés vonatkozásában. A Kaukázus tekintetében, Azerbajdzsán tervezett megfigyelői státusza kapcsán a szerző hangsúlyozza, hogy ezáltal a szervezet a békét és stabilitást megteremtő erővé válna a régióban.

Elkerülhetetlen, hogy Oroszország és Kína valamiféle felülvizsgálói szerepet töltsön be Közép-Ázsia és a Kaukázus stabilizálásában, de a kérdés az, hogy milyen mértékben lehetséges a két eurázsiai hatalom érintetté válása a konfliktusok rendezésében anélkül, hogy sikeresen bevonják őket egy konvencionális katonai beavatkozásba, amit az USA jelenleg próbál elérni. Megfelelő egyensúlyt kell találni Moszkva rövid és hosszú távú érdekei közt, valamint reakciós katonai ösztönei és magasabb szintű stratégiai elképzelései közt, emellett bizonyos, hogy az USA az ördög ügyvédjének szerepében megpróbálja kiprovokálni a konvencionális beavatkozást a rivális hatalmak részéről. A kulcs az, hogy Oroszország meg kell értse az ehhez hasonló csapdák természetét, mielőtt még aktiválják őket, ezáltal a politika tervezői és a stratégiák megfelelő terveket tudnak kidolgozni arra vonatkozóan, hogyan lehet elkerülni a "Fordított Brzezinski"-hez hasonló katasztrófákat.

Záró gondolatok

Az USA elkötelezett az orosz befolyás leszerelése iránt, legyen az bárhol és bármilyen jellegű, és igaz ez úgy a Balkánra, mint a Közel-Keletre, a Kaukázusra, vagy Közép-Ázsiára. Minden egyes eset eltérő kockázati tényezőket és sebezhetőségeket hordoz, melyek ennek megfelelően az amerikai érdekérvényesítés új csapásirányává válnak. Ezek a célkeresztbe állított országok egy megszakítatlan ívet alkotnak, mely Magyarországtól és Közép-Európától Kirgizisztánig és Közép-Ázsiáig húzódik, és ezek az országok az amerikai tervezésű színes

forradalmak célpontjaivá válnak. Bizonyos esetekben a belső zűrzavart a nemkonvencionális hadviselés súlyosbítja, miután az asszimmetrikus rezsimváltási kísérlet külső erők kezdeményezésére beindul. Ugyanakkor, a Balkán, a Közel-Kelet és a volt szovjet érdekszféra szorosabb regionális együttműködései a stabilizálás előfeltételének tekinthetők, melyek lehetővé teszik az amerikaiak agresszív asszimmetrikus beavatkozásának elhárítását. Ha a színes ív sikeresen megerősíti saját régióit az USA által kezdeményezett színes forradalmakkal és nemkonvencionális háborúk lehetőségével szemben, ezáltal biztosítottá válik a multipoláris világ jövője. Nem lehet azonban arra számítani, hogy az USA harc nélkül feladja az unipoláris világrend helyreállítására tett kísérleteket, és ez az Eurázsia peremén át húzódó régió a következő évtized hibrid háborúinak fókuszában áll majd.

BEVEZETÉS	2
Bevezetés 0.1: Tárgyi jelentőség.....	2
Bevezetés 0.2: Elmélet.....	2
Bevezetés 0.3: Hivatalos orosz állásfoglalás a témában.....	3
Bevezetés 0.4: Az orosz állásfoglalás hiányosságai.....	3
Bevezetés 0.5: Tárgy, alany, kiterjedés, és a könyv.....	4
Bevezetés 0.6: Metodológia.....	4
1. FEJEZET: ELMÉLETI KONTEXTUS.....	6
1.1.1: Geopolitikai kontextus.....	6
1.1.2: Mahan és Mackinder.....	6
1.1.3: Prométheizmus.....	6
1.1.4: Periféria és ütközési zóna.....	7
1.1.5: Az Eurázsiai Balkán.....	7
1.1.6: Geopolitikai kontextus - összegzés.....	8
1.2.1: Katonai elméletek.....	9
1.2.2: Negyedik generációs hadviselés.....	9
1.2.3: Az Öt Gyűrű.....	9
1.2.4: Indirekt megőzelítés és OODA hurok.....	12
1.2.5: Káoszelmélet.....	13
1.2.6: A háttérből irányítva.....	14
1.2.7: Katonai elméletek - összegzés.....	16
1.3.1: Teljes spektrumú dominancia.....	16
1.3.2: Teljes spektrumú dominancia és színes forradalmak.....	17
1.3.3: Teljes spektrumú dominancia és nemkonvencionális hadviselés.....	18
1.3.4: A kaotikus dinamika uralma.....	18
1.3.5: Teljes spektrumú dominancia - összegzés.....	19
1.4: Fejezet következtetése.....	19
2. FEJEZET: A SZÍNES FORRADALMAK ALKALMAZÁSA.....	20
2.1.1: Bevezetés az elméletbe és stratégiába.....	20
2.1.2: "Propaganda" és a "közmegegyezés tervezése".....	20
2.1.3: Fordított neokortikális hadviselés.....	22
2.1.4: Társadalmi hálózat központú hadviselés.....	22
2.1.5: Szociális hálózati háború.....	23
2.1.6: Facebook esettanulmány.....	26
2.2.1: Rajzás és kaptárelme.....	28
2.2.2: Rajzás és színes forradalmak.....	29
2.3.1: A színes forradalmak taktikája és gyakorlata.....	30
2.3.2: "Az erőszakmentesség Machiavellije".....	31
2.3.3: A színes forradalmak kézikönyve.....	31
2.4.1: A színes forradalmak ismert alakjai.....	33
2.4.2: John Tefft.....	33
2.4.3: Frank Archibald.....	34
2.5: Fejezet következtetése.....	34
3. FEJEZET: NEMKONVENCIONÁLIS HADVISELÉS.....	36
ALKALMAZÁSA.....	36
3.1: Mi a nemkonvencionális hadviselés?.....	36
3.2: Történelem és előnyök.....	36
3.3: Különleges erők és a nem-állami cselekvők felemelkedése.....	37
3.4.1: Nemkonvencionális hadviselés stratégia.....	38

3.4.2: Az Öt Gyűrű	38
3.4.3: Az indirekt megközelítés és OODA hurok	39
3.4.4: Hálózati háború és rajzás	39
3.4.5: Káoszelmélet	40
3.5.1: A nemkonvencionális hadviselés kézikönyve	41
3.5.2: Felkészülés a nemkonvencionális háborúra	42
3.5.3: A nemkonvencionális háború megvívása	43
3.6: Nemkonvencionális háború Ukrajnában	44
3.7: Fejezet következtetése	46
4. FEJEZET: A HÍD	47
4.1: Bevezetés	47
4.2: Földrajzi kapcsolat	47
4.3: A kézikönyvek	48
4.4: Osztott stratégiák	48
4.5: Részletes összehasonlítás	49
4.6: Archibald átlépi a Rubicont	49
KÖVETKEZTETÉS	51
Következtetés 5.1: Korlátozott előrejelzés	51
Következtetés 5.2: Általános javaslatok	51
Következtetés 5.3: Záró gondolatok	52
I. FÜGGELÉK: A KÖZPONTI SZÍNES FORRADALOM	53
MECHANIKÁJÁNAK KIFEJTÉSE	53
Cél:	53
I. Modell	53
II A változók leírása	54
III Szentségtelen Háromszög	59
IV Az m tényező interakcióinak magyarázata	59
V. "Az Esemény"	60
VI. Fizikai infrastruktúra	61
Záró gondolatok	65
FÜGGELÉK II: A SZÍNES ÍV	66
A színes forradalom válságok kategorizálása	66
A multipoláris ellenoffenzíva korlátozása	67
Az Oroszország elleni nagyhatalmi agresszió átirányítása	69
Háborúba vonni Oroszországot	74
Záró gondolatok	77